

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

**Rozvojové země v kontextu globálních problémů a proměna
jejich makroekonomických ukazatelů v období „rozvojových
cílů tisíciletí“**

**Developing countries in the context of global issues and
transformation of their macroeconomic indicators in
"Millennium Development Goals" period**

Kamila Kašparová

Plzeň 2016

Prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci na téma

„Rozvojové země v kontextu globálních problémů a proměna jejich makroekonomických ukazatelů v období „Rozvojových cílů tisíciletí“

jsem vypracovala samostatně pod dohledem vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci.

Plzeň dne ...

.....

podpis autora

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucímu práce panu RNDr. Jířímu Preisovi Ph.D. za odborné vedení, cenné rady a vstřícnost při konzultacích bakalářské práce.

Obsah

Úvod.....	8
1. Cíle	10
2. Metodika.....	11
3. Rozbor literatury a zdrojů.....	13
4. Globální problémy a jejich dělení	15
5. Rozvojové země	17
5.1. Klasifikace rozvojových zemí.....	19
5.1.1. Dělení podle Světové banky.....	19
5.1.2. Rozdělení podle Mezinárodního měnového fondu (dále jen MMF).....	21
5.1.3. Rozdělení podle Rozvojového programu OSN (UNDP)	22
5.1.4. Členění zemí podle Konference o obchodu a rozvoji (UNCTAD).....	24
5.1.5. Dělení podle specifických skupin rozvojových zemí.....	25
5.1.5.1. Dělení podle Úřadu vysokého představitele pro nejméně rozvinuté země, vnitrozemské rozvojové země a malých ostrovních rozvojových států (dále jen UN- OHRLLS).....	26
5.2. Shrnutí.....	30
6. Vymezení území	31
7. Rozvojové cíle tisíciletí	36
7.1 Vybrané indikátory MDGs.....	37
8. Cíle udržitelného rozvoje.....	39
9. Vyhodnocování cílů	41
9.1. 1. cíl Chudoba	41
9.2. 2. cíl Vzdělání	44
9.3. 3. cíl Rovnost pohlaví	47
9.4. 4. cíl Dětská úmrtnost	50

9.5.	5. cíl Mateřská úmrtnost	53
9.6.	6. cíl Nemoci HIV/AIDS, malárie a další.....	56
9.7.	7. cíl Ztráty přírodních zdrojů.....	60
9.8.	8. cíl Oficiální rozvojová pomoc	64
10.	Celkové vyhodnocení zemí	68
11.	Závěr.....	72
	Seznam tabulek	79
	Seznam obrázků	80
	Seznam příloh.....	81
	Abstrakt	100
	Abstract	101

Seznam zkratek

CPI	Corruption perceptions index (Index vnímání korupce)
DAC	Development Assistance Committee (Výbor pro rozvojovou pomoc)
LDC (s)	Least Development countries (Nejméně rozvinuté země)
LLDC (s)	Landlocked Developing countries (Vnitrozemské rozvojové země)
MDGS	Millenium Development Goals (Rozvojové cíle tisíciletí)
ODA	Oficial development aid (Oficiální rozvojová pomoc)
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj)
SDGS	Sustainable Development Goals (Cíle udržitelného rozvoje)
SID (s)	Small Island Developing States (Malé ostrovní rozvojové státy)
UN	United Nations (Organizace spojených národů)
UNCTAD	United Nations Conference on Trade and Development (Konference OSN pro obchod a rozvoj)
UNDP	United National Development Programme (Program OSN pro rozvoj)
UN-OHRLLS	Un Office of the High Representative for the Least Developed Countries, Landlocked developing countries and Small Island Developing States (Úřad vysokého představitele pro nejméně rozvinuté země, vnitrozemské rozvojové země a malých ostrovních rozvojových států)
WB	World Bank (Světová banka)

Úvod

„Jsme první generací, která se může extrémně a hloupě chudobě podívat do tváře. Máme peníze, máme léky, máme na to vědu... ale máme dost vůle na to, abychom z chudoby opravdu učinili historii?“

Bono Vox, konference Labour Party, 2004

Citát Bono Voxe vystihuje podstatu práce. Jelikož se tato práce zabývá ekonomicky nejchudšími státy světa, je přece v jejich největším zájmu dostat se ze začarovaného kruhu chudoby, nemocí, negramotnosti a ničení životního prostředí okolo sebe. Proto by, dle mého, vůli určitě měly mít, když má každá země šanci dostat podporu, ať ve finanční či hmotné formě. Až v 90. letech 20. století se objevila celosvětová snaha o zvrácení špatné situace v rozvojových zemích. Miléniovou deklarací v roce 2000 byly téměř všemi státy světa, konkrétně 191 států, schváleny rozvojové cíle tisíciletí (dále jen MDGs), které neměly vůbec jednoduchý začátek. MDGs byly v platnost uvedeny ještě téhož roku a platily až do roku 2015. Tento rok je přelomový pro většinu států světa, ať už stojí na straně snahy o rozvoj, nebo na straně zemí, které se je v tomto činění rozhodly podpořit. Rok 2015 nazval generální tajemník OSN, Pan Ki-mun, jako *„Rok globální akce pro lidi a planetu“* (UN Blog, 2015), a to hned ze dvou důvodů. Prvním je schválení budoucích cílů udržitelného rozvoje na konferenci v New Yorku, druhým se stal prosincový summit v Paříži, kde se jednalo o celosvětové snaze změnit klima. Tyto dvě události by měly vést ke spolupráci zemí v boji za snížení emisí v celosvětovém měřítku. *„Přijetí opatření v oblasti změny klimatu přispěje k dosažení rozvojových cílů, jako je odstranění chudoby, potravinová a energetická bezpečnost, zlepšení zdraví a vzdělání.“* (Voicesofyouth, Pan Ki-mun, 2015). OSN dále nazývá tento rok jako *„Rok světla a využití světelných technologií“* (UN, 2015a), FAO ho označuje *„Mezinárodním rokem půdy“* (UN, 2015a), pro každého má jiný význam. Pro rozvojové země by rok 2015 měl být výsledkem snahy dosáhnout lepší budoucnosti pro všechny jejich obyvatele a prostředí, ve kterém žijí. Dnes po patnácti letech konečně zjistíme, jaké země mohou sklízet ovoce a jaké zklamání se dostaví z naplnění nebo selhání MDGs. Přes všechny počáteční průběžné výsledky, ze kterých bylo zřejmé, že země mají komplikace a nevládají plnit MDGs, jsou nyní k dispozici oficiální výsledky z OSN, které nejsou skeptické, ale naopak pozitivní. Skončila etapa obecnějších MDGs. Ale

díky konci MDGs přišla nová éra, a to detailněji zpracovaných cílů udržitelného rozvoje (dále jen SDGs), které navazují na předchozí snahy o zlepšení situace v oblasti chudoby, školství, zdravotnictví, životního prostředí a samozřejmě rozvoje. SDGs už se nezaměřují pouze na chudé země nebo rozvojové regiony. Působí i na rozvinuté země a jejich cíle se snaží implementovat do politiky států tak, aby bylo možné jich dosáhnout.

1. Cíle

Vypracovaná práce má strukturu hlavního cíle a dvou dílčích cílů. Hlavním cílem je vytvořit přehled toho, jak si vybrané země vedly v plnění rozvojových cílů tisíciletí. Diskuse výběru států je podrobněji rozebrána v kapitole o vymezení území. K dosažení tohoto cíle bylo nutné stanovit si dílčí cíl, kterým jej dosáhnu. Druhý dílčí cíl má pouze rozšiřující informativní charakter. Prvním dílčím cílem je výběr indikátorů, na základě kterých dojde k analyzování dat rozvojových států. Tyto data jsou dostupná na internetových stránkách světových organizací. Díky utřídění se dá zjistit, zda vybrané země obstály v plnění cílů tisíciletí. Druhým dílčím cílem je porovnání, jak dané země v plnění cílů uspěly.

Hlavní cíl:

- přehled států podle plnění rozvojových cílů tisíciletí

Dílčí cíle:

- výběr jednotlivých indikátorů
- srovnání, jak země uspěly v dosahování vybraných rozvojových cílů tisíciletí

2. Metodika

Práce je rozdělena na dvě části, a to na část teoretickou a část praktickou. Důležitou součástí teoretické části je rozbor literatury, dále budu v teoretické části definovat jednotlivé pojmy týkající se daného tématu. Rozbor je sestaven na základě českých i zahraničních odborných knižních publikací, časopisových článků vyhledaných díky databázi Scopus a elektronických zdrojích, jako jsou webové stránky a články dostupné na webu. Zbytek teoretické části se zabývá rozvojovými zeměmi z hlediska jejich členění vybranými celosvětovými organizacemi a vysvětlením pojmů jako je rozvojová pomoc, rozvojové cíle tisíciletí. Neméně důležitá je kapitola s novými nastupujícími cíli udržitelného rozvoje, které přichází v platnost roku 2015 na dalších budoucích patnáct let.

Elektronické zdroje jsou stěžejní pro praktickou část, ve které jsem pracovala primárně s daty, které jsem našla především na oficiálních stránkách Světové banky. Vztahují se k indikátorům MDGs, které jsou detailněji popsány v kapitole Rozvojové cíle tisíciletí v teoretické části. Data jsem musela nejprve přepočítat do relativních hodnot vhodných k další komparaci (například na tisíc obyvatel, nebo na jednoho obyvatele), poté je utřídit do databáze, která obsahovala všechny užití indikátory a všechny rozvojové země, se kterými jsem pracovala. S takovouto databázovou podobou už jsem mohla pracovat tak, abych správně určila, jak země obstály.

Statistické údaje byly zpracovány tabulkově i graficky, proto byl důležitou metodou pro tvorbu názorných i výsledných map program Esri.

Návaznost cílů udává strukturu práce. Na začátku jednotlivých kapitol je vždy uveden podrobnější popis jejich obsahu i metodiky. Přílohy jsou řazeny způsobem, který odpovídá obsahovému sledu samotné práce a je na ně odkazováno v textu.

Dostupnost a relevance dat

Je nutné zmínit se v této kapitole o dostupnosti dat. Data pro první cíl, kde bylo nutné sehnat podíl populace žijící pod 1,25 \$ denně, jako jediná nebyla dostupná v databázi Světové banky. Výsledek byl čerpán ze stránek Gapminder, avšak podstatná většina údajů z této stránky chyběla. Světová banka neposkytovala tento údaj kvůli změně

v roce 2011, kdy došlo k posunutí hranice extrémní chudoby na hodnotu 1,9 \$ na den. Ani ze Světové banky nejsou data kompletní a u několika cílů chybí podstatná část. U pátého cíle, který se zabývá mateřskou úmrtností, by se dalo polemizovat o relevantnosti dat, právě kvůli odhadovaným datům.

3. Rozbor literatury a zdrojů

Pro zvýšení informovanosti v problematice rozvojových zemí a globálních problémů bylo nutné prostudovat několik knižních publikací a časopisových článků. Jelikož se jedná o celosvětové téma, tak se jím zabývají od mezinárodních celosvětových institucí až po neziskové organizace v ČR. Pro tuto problematiku tedy existuje i velké množství internetových zdrojů. Množství těchto pramenů podporuje fakt, že se o těchto tématech stále diskutuje a momentálně jsou módní (jako např. řešení udržitelného rozvoje, životního prostředí a prosazování rovnoprávnosti pohlaví).

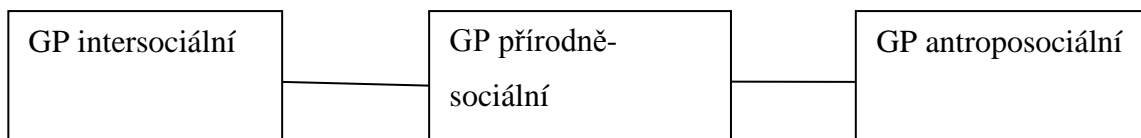
Globální problémy a jejich členění rozebírají (Jeníček a Foltýn, 2010) v knižní publikaci *Globální problémy lidstva v ekonomických souvislostech*. OSN na svých oficiálních stránkách poskytuje seznam problémů, kterými se mimo jiné také zabývá (UN Globalissues, 2015). Problematiku rozvojových zemí rozebírá (Dušková, 2011) v knize *Encyklopedie rozvojových studií*. Zde probírá i další pojmy týkající se rozvojového světa, mezinárodních vztahů a mezinárodní spolupráce. V této knize autorka rozebrala problematiku označení „rozvojový svět“ a jeho možné alternativy. Státy patřící do skupiny G77 mají vlastní webovou stránku (G77, 2015). (Adamcová, 2009) v publikaci *Rozvojová ekonomika* popisuje rozvojové země a jejich klasifikaci, stejnou tematikou se zabývá i *Mezinárodní turismus: 2. vydání, aktualizované a rozšířené vydání* od (Palatkové, 2014). Další knihou zabývající se rozvojovými zeměmi a uspořádáním světové ekonomiky je *Světová ekonomika* od Lebiezika a kol. (2007). Autoři zde rozdělují rozvojové země do tří regionů, z nichž Afriku považují za nejvíce zaostalou, Asii za méně zaostalou a Latinská Amerika je z daných regionů nejvyspělejší. Rozvojovými zeměmi a jejich uspořádáním se zabývá také Nováček (2014), který je editorem publikace *Rozvojová studia: vybrané kapitoly*, která se zabývá oblastmi souvisejícími s rozvojovou politikou. Informace o mezinárodních institucích byly čerpány od Stavárka (2003) z knihy *Mezinárodní finanční instituce*. Skupiny rozvojových zemí rozdělovala většina již zmíněných autorů, aktualizované informace však byly k vyhledání na webových stránkách těchto organizací. Oficiální stránky Světové banky, poskytující nejaktuálnější dělení zemí světa dle HDP, udávají i vývoj hranice extrémní chudoby. Důležitými informacemi byla také data, se kterými jsem pracovala v praktické části a které jsem čerpala právě ze Světové banky (Worldbank

Databank, 2015). Gapminder je webovou stránkou vytvořenou prof. H. Roslingem za účelem vzdělávání a vizualizace globálních témat veřejnosti. Data k prvnímu cíli byla k nalezení právě na těchto stránkách (Gapminder, 2015). Mezinárodní měnový fond svoji klasifikaci taktéž uvádí na webových stránkách (Imf Data Mapper, 2015). Informace o HDI a jeho struktuře a klasifikaci zemí a rozvojových regionů podle UNDP byly taktéž čerpány z webových stránek (Undp, 2015). Úřad UN-OHRLLS popisuje nejméně rozvinuté země, vnitrozemské rozvojové země a malé ostrovní rozvojové státy (Un-ohrlls, 2015). Ve vymezení území byly vybrány nejzákladnější problémy, které tuto oblast postihují. Byly to nemoci, které rozebírá organizace Česko proti chudobě na svých stránkách (Ceskoprotichudobe, 2015). Problematiku sanitace rozebíral článek s autorkou Hronovou (2016), která odkazovala na zdroj (Worldtoiletday, 2016). Dopady válečných akcí na životní prostředí a zdraví lidí popsal Nik a kol. v publikaci Afghánistán: Konflikt a obnova v Afghánistánu: kontext, prostředí a zájmy. Z webové stránky (Transparency International, 2015) byly čerpány země bojující s korupcí. Tato organizace používá index vnímání korupce a země světa každoročně řadí do seznamu. OSN na webových stránkách popisuje jak rozvojové cíle tisíciletí (UN Milleniumgoals, 2015), tak cíle udržitelného rozvoje, (UN Sustainable Development, 2015). Vyhodnocování cílů bylo popsáno na dánských webových stránkách (Worldbestnews, 2015). V praktické části byly informace čerpány především z reportu OSN (MDG Report 2015, 2016), dále s webovými stránkami Unicef (Unicef, 2015) zabývající se právy dětí a pomocí dětem. Informace o oficiální rozvojové pomoci a peněžních tocích, které zprostředkovávají členové DAC, byly čerpány ze stránek OECD (Oecd, 2015).

4. Globální problémy a jejich dělení

Globální problémy (dále jen GP) se začaly objevovat při budování světového hospodářství. Avšak až po druhé světové válce se začalo hovořit o těchto problémech v moderním slova smyslu. „Každý z GP má svou dimenzi ekonomickou a mimoekonomickou“ (Jeníček a Foltýn, 2010, s. 4). Nelze však zapomínat ani na stránku morální. Různé problémy postihují různé země a regiony. Ty rozvinuté trápí jiné nesnáze než rozvojové země, kde se liší na úrovni kontinentů. V Asii jsou to např. rizika půdní eroze, kyselý dešť nebo znečištění přímořských oblastí. Pro Afriku platí především odlesňování a s tím spojené vysychání půd nebo nekvalitní pitná voda. Tento problém spojuje Afriku s Blízkým východem, neboť má nedostatek vodních zdrojů a znečištěné životní prostředí především ropným, těžařským, ale i jinými průmysly.

V případě řešení problémů na národních úrovních se nazývají jako „subglobální“, pokud se vyskytují pandemicky a neznáme jejich původ ani možné řešení, jsou označeny jako „globální“ nebo „univerzální“ (Jeníček a Foltýn, 2010). Tyto problémy se dají klasifikovat několika způsoby, (Jeníček a Foltýn, 2010) provádí základní dělení takto:

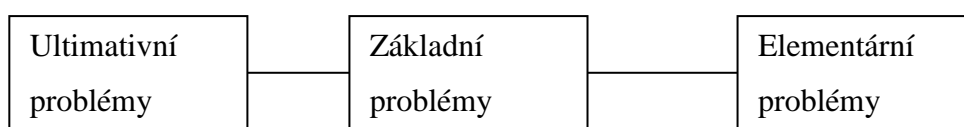
Problémy intersociální povahy se týkají vzájemného působení společensko-sociálních a ekonomických systémů, globálního soužití lidstva v podmínkách různých hodnotových kritérií a ideologií a různých reakcí na globální společenské situace se zásadním střetem zájmů. Jeníček a Foltýn (2010) dali za příklad: odvrácení světové války, problém války a míru, řešení globální zadluženosti, sociální a ekonomická zaostalost rozvojových zemí.

Problémy vznikající při narušení těchto vztahů souvisejících s harmonií vazeb člověka k biosféře, ekosféře a přírodě se nazývají přírodně-sociální.

Poslední skupina antroposociálních problémů (někdy je uváděn jako jeden komplexní problém tzv. problém budoucnosti člověka) obsahuje všechny lidské problémy

na sociální, kulturní a humanitárně-etické úrovni. Na tomto problému se podílí nedostatky ve vývoji člověka ve vztahu k životním a společenským podmínkám, které jsou jím vytvářeny. Např. nerovný přístup ke vzdělání, zdravotní péče, lidská práva, kultura, nekontrolovatelný rozvoj.

OSN jako univerzální organizace je především fórem pro řešení otázek, které přesahují hranice států a nedají se řešit samostatně v jedné zemi. Kromě původních cílů OSN, zajištění míru a ochraně lidských práv, je činný s jejími dílčími organizacemi i v jiných sférách, jako je např. změna klimatu, mezinárodní terorismus, zlepšení postavení žen. Všechny usilují o zlepšení života lidí po celém světě. OSN GP neklasifikuje, pouze poskytuje přehled vybraných problémů. V tomto výčtu mají místo problémy týkající se: stárnutí, zemědělství, atomové energie, odzbrojení, uprchlictví, oceánů a mořského práva (Un Global issues, 2016). Kompletní seznam je uveden v příloze A. Jeníček a Foltýn (2010) uvádějí i další členění GP, a to z hlediska míry závažnosti a jejich hierarchie:

Ultimativní problémy se zabývají existencí a způsobem života lidstva v tom nejzákladnějším slova smyslu. Týkají se především budoucnosti člověka a lidské společnosti, je pro ně tedy podmíněné vyřešení např. GP války a míru nebo boj s terorismem. Velmi obecné rozsahem své působnosti a podmiňující vyřešení ultimativních problémů jsou základní problémy. Na této úrovni se zaobírají např. GP zaostalosti rozvojových zemí, které souvisí s GP vědecko-technického pokroku nebo životního prostředí. Poslední a nejkonkrétnější, z důvodu úzkého rozsahu působení, jsou problémy elementární. Zkoumají tedy problematiku přírodních zdrojů a globální potravinový problém podmiňující vyřešení GP zaostalosti rozvojových zemí (Jeníček a Foltýn, 2010).

5. Rozvojové země

„Termín rozvojové země se rozšířil ve světě od roku 1964, kdy byl oficiálně použit na prvním zasedání Konference OSN pro obchod a rozvoj (UNCTAD)“ (Adamcová, 2009, s. 16). Rozvojové země lze vymezit dle různých kritérií. Nejzákladnějšími třemi hledisky jsou geografické, historické, a ekonomické. Podle geografického hlediska lze říci, že rozvojové země se rozprostírají na třech kontinentech světa. – Těmito kontinenty jsou Latinská Amerika (zahrnující území od Mexika až po Argentinu, resp. Ohnivou zemi), Afrika (vnímaná jako celý kontinent, včetně ostrovních států v Atlantském a Indickém oceánu) a Asie (včetně Oceánie, ovšem kromě Japonska, Nového Zélandu a Austrálie). Z historického hlediska lze konstatovat, že většina zemí rozvojového světa v minulosti patřila do některé koloniální říše. Na základě tohoto historického faktu lze rozvojové země vymezit z hlediska jejich „koloniální příslušnosti“ a dále také podle formy koloniální správy, která v nich byla zavedena. Dle Palatkové (2014) po ekonomické stránce lze konstatovat tyto charakteristické znaky:

- 1) závislost a silné propojení vnějších ekonomických vztahů (včetně obchodu se službami turismu) s rozvinutými zeměmi
- 2) nízká ekonomická úroveň (HDP/NHP na obyvatele)
- 3) rozpor mezi odvětvovou strukturou tvorby HDP/HNP a zaměstnaností
- 4) přetrvávající sociálně ekonomický dualismus (existence tzv. tradičního ekonomického sektoru a sektoru moderního tržního)

Dušková (2011) řadí většinu států dnešního světa mezi rozvojové země. „Z geografického hlediska lze rozvojové země nalézt na všech trvale obydlených světadílech a bývají označovány sjednocujícím pojmem „rozvojový svět“ (Dušková, 2011, s. 278). Konkrétně za rozvojový svět považuje většinu států Asie, severní i subsaharské Afriky, Latinské Ameriky, Oceánie a některé země východní a jihovýchodní Evropy. Stejně jako Adamcová (2009) je charakterizuje chudobou a koloniální minulostí. Dušková (2011) navíc popisuje, že dalšími znaky jsou výskyty epidemií, hladomorů, válek, velký podíl nigramotnosti a hospodářství, které je založené na zemědělské produkci. Právě díky tomu nejsou schopny konkurovat vyspělým

ekonomikám, a jsou tedy závislé na mezinárodní pomoci ve formě rozvojových a humanitárních programů.

Kromě názvu rozvojové země, popřípadě rozvojový svět, se zavedlo několik dalších označení jako např. Třetí svět, země globálního Jihu, státy G77 nebo nové označení tzv. Majority World, česky tzv. Majoritní svět (Dušková, 2011).

Pojem Třetí svět spadá až do druhé poloviny 20. let, kdy se svět rozdělil na tři skupiny států. První svět označoval západní kapitalistické země, Druhý svět tvořily státy východního socialistického bloku. Za Třetí svět byly považovány méně rozvinuté země a země, které nebyly politicky začleněny pod Sovětský svaz ani pod Spojené státy americké. Tento pojem se spojitostí s rozvojovým světem může být zavádějící, neboť ne všechny země bylo možné považovat za rozvojové¹, a současně ne všechny rozvojové státy byly v období studené války součástí Třetího světa². Po rozpadu bipolárního rozdělení světa přestává být dělení na První, Druhý a Třetí svět relevantní. Terminologie globálního Jihu a Severu se objevuje od konce 20. století. Globální Jih zde představuje rozvojový svět rozprostírající se jižně a jihovýchodně od rozvinutého světa představující globální Sever. I v tomto označení však najdeme výjimky rozvinutých států na Jihu (Austrálie, Nový Zéland) a naopak rozvojových států na Severu (Haiti, Mongolsko). G77 byla založena v roce 1964 na Konferenci OSN o obchodu a rozvoji v Ženevě. Tato mezivládní organizace rozvojových zemí původně měla 77 členských států, název organizace vznikl z tohoto čísla. Postupem času se přidávaly další země a nyní G77 poskytuje prostředky a prosazuje zájmy 134 zemí (G77, 2015). Termín majoritní svět neboli většinový svět se začal používat v 90. letech 20. století jako reakce na předešlé nevyhovující označení rozvojových zemí. „*Tento pojem upozorňuje mimo jiné i na fakt, že obyvatelé rozvojových zemí tvoří většinu populace světa (přibližně 80 %)*“ (Dušková, 2011, s. 135). Opakem tohoto označení je minoritní svět, který vystihuje obyvatele rozvinutých zemí, kteří tvoří světovou menšinu, zbylých 20 %.

¹ např. Švýcarsko, Finsko, Švédsko

² např. Mongolsko, Vietnam a Kuba, patřily do tzv. Druhého světa

5.1. Klasifikace rozvojových zemí

Rozdělování zemí a jejich jednotlivých skupin se mezi mezinárodními organizacemi liší. „*Klasifikace rozvojových zemí je v první řadě založena na sledování HDP na obyvatele (HNP na obyvatele) v rámci tzv. širšího pojetí rozvojových zemí a na kombinaci uvedeného ekonomického ukazatele s dalšími i mimoekonomickými ukazateli – tzv. užší pojetí*“ (Palatková, 2014, s. 193). Organizace využívající více ukazatelů v rámci užšího pojetí jsou specializované agentury OSN, např. Rozvojový program OSN UNDP nebo Konference o obchodu a rozvoji UNCTAD. Příkladem odlišného dělení rozvojových zemí může být například přístup Jeníčka a Foltýna (2010). Tito autoři odlišují země podle tzv. „klasického“ pojetí a pojetí „nového“. *Vedle staršího klasického pojetí vychází ze sociálně-ekonomické soustavy kritérií včetně existence tzv. duální ekonomiky (tradičně naturální a moderní sektor) a značných pozůstatků koloniální minulosti, tribalismu, negramotnosti apod. se objevilo pojetí „nové“ vycházející zejména z kritérií určité úrovně důchodu na obyvatele* (Jeníček a Foltýn, 2010, s. 27). Část organizací OSN zejména UNCTAD a UNESCO zastává klasické pojetí a Světová banka a Mezinárodní měnový fond se přiklání k pojetí novému. Existuje několik přístupů klasifikace rozvojových zemí mezinárodními organizacemi. Nejznámější dělení zemí provádějí tyto společnosti:

1. Metodika Světové banky
2. Mezinárodní měnový fond
3. Členění zemí podle Konference o obchodu a rozvoji (UNCTAD)
4. Metodika Rozvojového programu OSN (UNDP)

SB a MMF využívají ukazatel HDP na obyvatele (metodika výpočtu HDP, resp. HNP na obyvatele, se však u SB a MMF liší). UNCTAD využívá k rozdělení zemí i jiné ekonomické a neekonomické charakteristiky území.

5.1.1. Dělení podle Světové banky

Světová banka (dále jen SB) vznikla v roce 1944. V této době se banka nazývala Mezinárodní banka pro obnovu a rozvoj (IBRD) a spolupracovala se společností Mezinárodní asociace pro rozvoj (IDA). „*Právě IBRD společně s IDA představují základ Skupiny světové banky, neboť jejich sdružení je oficiálně nazýváno SB*“ (Stavárek, 2003, s. 51). Nakonec vzniklo pět rozvojových institucí, které jsou úzce propojeny. Zbylými třemi aktéry Skupiny světové banky je Mezinárodní finanční

korporace (IFC), dále Agentura pro mnohostranné investiční záruky (MIGA) a Mezinárodní centrum pro řešení investičních sporů (ICSID). Všechny tyto organizace se zabývají rozvojovými zeměmi, kterým zprostředkovávají výhodné a levné úvěry a finanční prostředky. Pro řadu zemí už nejsou půjčky stěžejní a je pro ně mnohem důležitější poradenství např. v oblasti hospodářské, zdravotní, či legislativní politiky nebo politiky ochrany životního prostředí a technická asistence, která byla typická pro země po pádu komunistických režimů³⁴. „SB se tak postupně přetváří z „banky peněz“ na „banku rad a informací“ (Stavárek, 2003, s. 51).

SB každý rok přerozděluje země do čtyř skupin, kde je každá země určována podle úrovně HDP (HNP) na obyvatele v USD. Tento rok není kalendářní, ale je to fiskální rok SB. Začíná vždy 1. července a končí dnem posledního června. V roce 2015 (v období 1. 7. 2015 – 30. 6. 2016) byly státy rozděleny následovně, podle tabulky č. 2.

Tab. č. 1: Klasifikace Světové banky

Název	Příklady zemí	Úroveň HDP
Země s nízkým příjmem	Kambodža, Haiti, Niger, Čad	1 045 \$ a méně
Země s nižším středním příjmem	Senegal, Ghana, Bangladéš, Nikaragua	1 045 až 4 125 \$
Země s vyšším středním příjmem	Írán, Peru, Botswana, Angola	4 125 až 12 736 \$
Země s vysokým příjmem	Venezuela, Omán, Singapur, Dánsko	12 736 \$ a více

Zdroj: vlastní zpracování 2016 dle Nováčka (2014)

Kompletní seznam států pro skupiny s nižším středním, vyšším středním a vysokým příjmem se nachází, v příloze B. Vizualizace tabulky byla inspirována dle Nováčka (2014). SB považuje země s nízkým příjmem, země s nižším středním příjmem a země s vyšším středním příjmem za rozvojové země.

SB člení státy i podle geografické polohy na oblasti viz tab. č. 2.

³ především pro země střední a východní Evropy (Stavárek, 2003)

⁴ Mezinárodní měnový fond také zavedl přechodné úvěrové produkty v období (1991-2000) (Stavárek, 2003)

Tab. č. 2: Rozvojové regiony dle SB

Rozvojový region	Příklady států
Východní Asie a Pacifik	Indonésie, Kambodža, Thajsko, Vietnam
Evropa a centrální Asie	Arménie, Bělorusko, Gruzie, Rumunsko
Latinská Amerika a Karibik	Bolívie, Ekvádor, Jamajka, Panama
Blízký Východ a Severní Afrika	Alžírsko, Írán, Libanon, Tunisko
Jižní Asie	Afghánistán, Bhútán, Maledivy, Pákistán
Subsaharská Afrika	Čad, Gambie, Keňa, Namibie

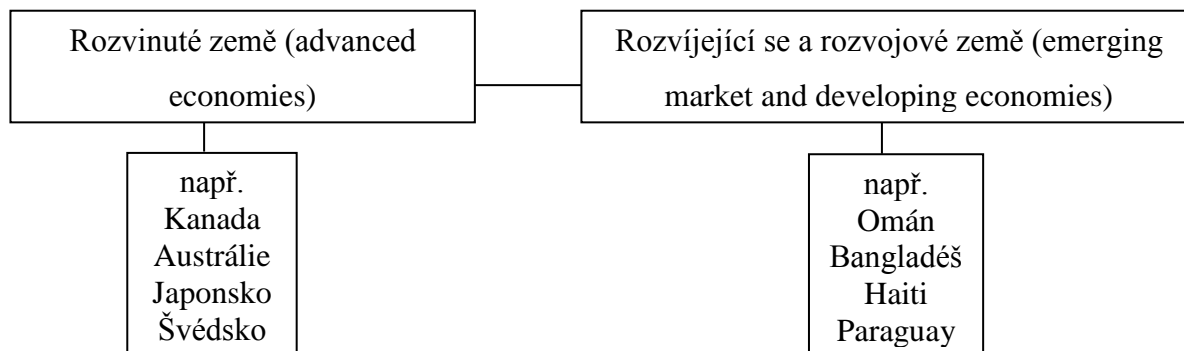
Zdroj: vlastní zpracování dle dat Worldbank, 2016

5.1.2. Rozdělení podle Mezinárodního měnového fondu (dále jen MMF)

MMF vznikl po druhé světové válce, oficiálně roku 1945, jako organizace pro zvláštní úkoly a byl přidružen k OSN. Při vzniku bylo stanoveno šest základních úkolů, které měl plnit. Byly to body jako například: podporovat mezinárodní měnovou spolupráci prostřednictvím stálé instituce, zkrátit dobu trvání a zmírnit stupeň nerovnováhy v platebních bilancích členských zemí, napomáhat zřizování multilaterálních platebních systémů pro běžné transakce mezi členy nebo podporovat stabilitu měn. Od jeho vzniku došlo k změnám v mezinárodních měnových vztazích. *MMF jako hlavní garant mezinárodní měnové stability proto musí svou činnost přizpůsobit nastalým změnám, potřebám rozšiřujícího se členstva i novým povinnostem* (Stavárek, 2003 s. 18). Nyní se činnost MMF rozrostla i do dalších oblastí, jako je vytváření nových prostředků mezinárodní likvidity nebo regulace zahraniční zadluženosti členských zemí. Nejnovější novelou z roku 1992 je oblast výzkumně informační a poradenská činnost spojená s technickou asistencí a pomocí členským zemím při zavádění politik a opatření, která budou prospěšná všem členům. Dvě poslední náplně činnosti MMF by měli vést k usnadnění rozvoje zemí, a to především těch zaostalejších a těžce zadlužených zemí.

Rozdíl mezi MMF a SB v oblasti působení je následný. MMF se zaměřuje na krátkodobou finanční pomoc při problémech platební bilance a SB se zaměřuje především na dlouhodobé, velmi levné nebo zvýhodněné úvěry, které jsou poskytovány v rámci strukturálních rozvojových programů, a dále na již zmíněné poradenství a technické asistence.

MMF rozděluje země na dvě hlavní skupiny:

Zdroj: vlastní zpracování dle IMF Data Mapper, 2015a

Kromě rozvinutých zemí⁵ a rozvíjejících a rozvojových zemí odlišuje i zvláštní druh, kterým se zabývá jak MMF, tak Světová banka, a tím jsou: Nejchudší a těžce zadlužené země (HIPC, heavily in debted poor countries)⁶. Země pro zařazení mezi HIPC musí splňovat tři kritéria (nízká ekonomická úroveň⁷, neudržitelné dluhové břemeno, vypracovaná strategie snižování chudoby). Třetí kritérium je nutné pro zahájení procesu oddlužování – k implementaci reformních hospodářských politik. Když země splňují tyto kritéria, Světová banka a MMF rozhoduje o jejich přijetí mezi státy HIPC (nazývá se bod rozhodnutí). Bodu rozhodnutí stále nedosáhly tři státy a to: Eritrea, Somálsko a Súdán (IMF Debt Relief Under the Heavily Indebted Poor Countries, 2016). Tím končí první fáze. Ve druhé fázi musí státy vykázat určitý pokrok v naplnění programu, který si zvolily během první fáze. Když země uspěje i v tomto případě dostává se do tzv. bodu dokončení a dlužnické zemi je poskytnuta veškerá pomoc a asistence.

5.1.3. Rozdělení podle Rozvojového programu OSN (UNDP)

UNDP metodika vychází z indexu lidského rozvoje (HDI), který se poprvé objevil ve Zprávě o lidském rozvoji v roce 1990. „*Index lidského rozvoje (Human Development Index) je složený ukazatel kvality života*“ (Dušková, 2011, s. 107). Dříve se na hodnocení kvality lidského života a rozvoje používaly především ukazatele ekonomické aktivity (např. HDP, HNP), takový však postoj nesl kritiku. Proto od 70. let

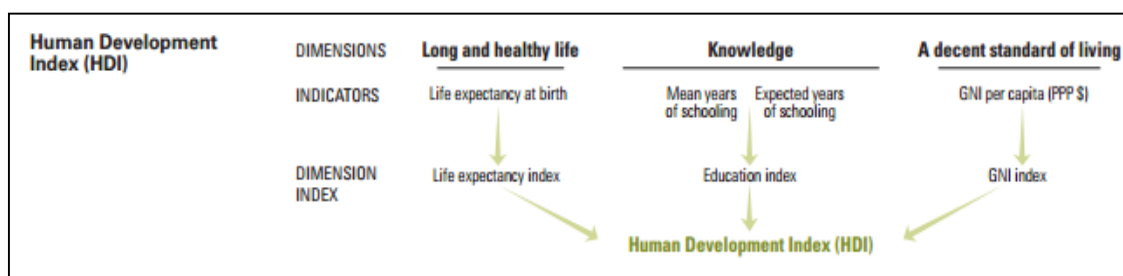
⁵ kompletní seznam států je v příloze C

⁶ Afghánistán, Benin, Bolívie, Burkina Faso, Burundi, Kamerun, Středoafriická republika, Čad, Komory, Kongo, Dem. republika Kongo, Pobřeží Slonoviny, Etiopie, Gambie, Ghana, Guinea, Guinea-Bissau, Guyana, Haiti, Honduras, Libérie, Madagaskar, Malawi, Mali, Mauritanie, Mosambik, Nikaragua, Niger, Rwanda, Svatý Tomáš a Princův ostrov, Senegal, Sierra Leone, Tanzanie, Togo, Uganda, Zambie (IMF Data Mapper, 2015a)

⁷ podle klasifikace SB

20. století začaly vznikat alternativní ukazatele, mezi nimiž byl i HDI. Tento index obsahuje tři samostatné dimenze hodnotící odlišné stránky lidského rozvoje – zdraví, vzdělání a životní úroveň. Každá z těchto dimenzí je vyjádřena prostřednictvím jednoho či dvou ukazatelů (viz obr. č. 1). Tyto tři indexy mohou nabývat hodnot od 0 do 1, kde 0 odpovídá minimální hodnotě ukazatele a 1 maximální hodnotě. Výsledná hodnota HDI se vypočítává jako geometrických průměr výše uvedených indexů. Státy se poté řadí od nejvyšší hodnoty⁸ (tzn. nejrozvinutějších) až po nejnižší hodnotu⁹.

Obr. č. 1: Složení HDI

Zdroj: převzato z Human development index UNDP, 2015

Dle hodnoty HDI se podle UNDP země dělí do čtyř skupin a to:

Tab. č. 3: Klasifikace UNDP a příklady zemí (kompletní mapa zemí je obsažena v příloze D)

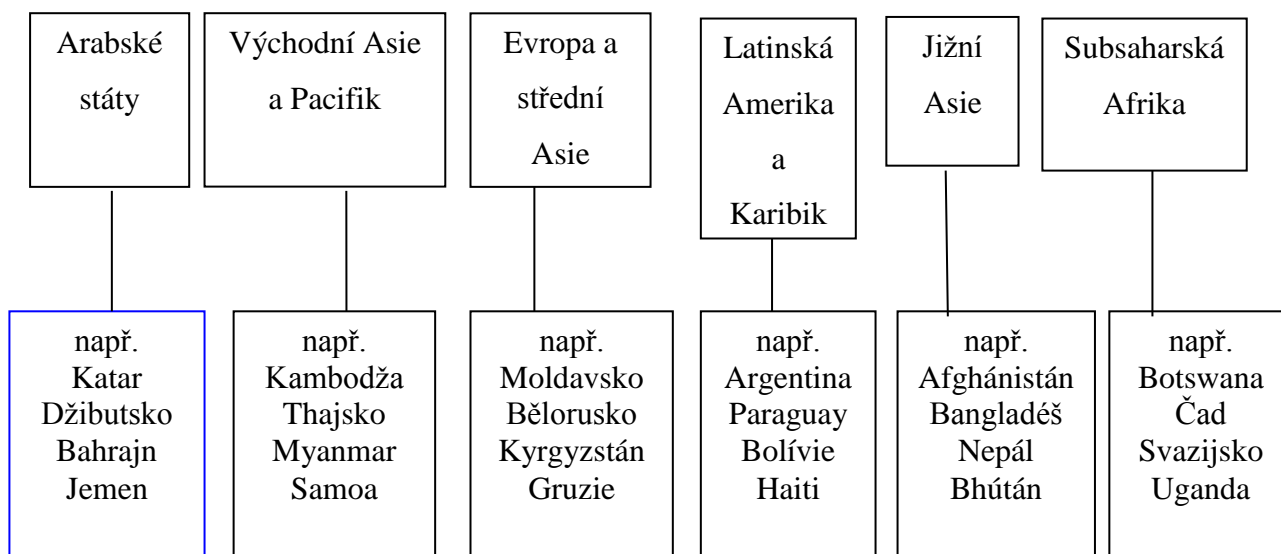
Lidský rozvoj	Hodnoty HDI	Země
Velmi vysoký	1 – 0,896	Norsko, Kuba, Argentina, Singapur
Vysoký	0,895 – 0,744	Malajsie, Omán, Mexiko, Thajsko
Střední	0,743 – 0,630	Botswana, Irák, Ghana, Filipíny
Nízký	0,629 – 0,505	Senegal, Afghánistán, Niger, Nepál

Zdroj: vlastní zpracování dle Human Development Report UNDP, 2015a

⁸ Nejvyšší hodnota pro rok 2014: 0,944 – Norsko (Human Development Report 2014, 2015)

⁹ Nejnižší hodnota pro rok 2014: 0,348 – Niger (Human Development Report 2014, 2015)

Stejně jako SB UNDP popisuje i šest rozvojových regionů, které rozděluje podle geografické polohy:

Zdroj: vlastní zpracování dle Developing regions UNDP, 2015

Nejvíce zemí se nachází v regionu Subsaharská Afrika (46 zemí), dále pak v Latinské Americe a Karibiku (33 zemí), naopak nejméně je jich v Jižní Asii (pouhých 9 zemí) (Developingregions UNDP, 2015).

5.1.4. Členění zemí podle Konference o obchodu a rozvoji (UNCTAD)

UNCTAD vznikla roku 1964, kdy se odehrála v Ženevě jejich první Konference na podporu integrace rozvojových zemí do světové ekonomiky. Je dalším orgánem OSN, který se zabývá řešením otázek rozvoje, zejména mezinárodním obchodem, který popisuje jako hlavní hnací sílu rozvoje. Dále funguje i jako fórum, kde se diskutují a doporučují makroekonomické politiky vedoucí k ukončení globální ekonomické nerovnosti. Ostatní oblasti působení jsou např. technologie a logistika, investice a podnikání, globalizace, Afrika, nejméně rozvinuté země a speciální programy. UNCTAD při klasifikaci zemí klade důraz na odvětvovou strukturu ekonomiky, respektive podíl jednotlivých sektorů na tvorbě HDP a podíl na celkové zaměstnanosti. Lebieczik a kol., (2007)

Konference člení země světa po 90. letech 20. století následovně:

Rozvinuté ekonomiky	Bývalé evropské země s centrálně plánovanou ekonomikou a Společenství nezávislých států	Rozvojové ekonomiky
---------------------	---	---------------------

V minulosti byla skupina pro státy s centrálně plánovanou ekonomikou, která obsahovala 15¹⁰ států. V dnešní době, po politických převratech, ji nahradila skupina bývalých centrálně plánovaných ekonomik. Rozvojové ekonomiky dále dělí do 3 skupin:

Hlavní vývozcí ropy	Nově industrializované země	Nejchudší země světa
---------------------	-----------------------------	----------------------

Do nově industrializovaných zemí patří asijské nově industrializované země (ANIZ) (viz kapitola 5.1.5.), ale Lebedzik a kol. (2007) a Dušková (2011) do této skupiny řadí i latinskoamerické industrializované země, oproti Palatkové (2014). Latinskoamerickými industrializovanými zeměmi (LANIZ) jsou označovány: Argentina, Brazílie, Chile a Mexiko. Mají společné rysy s ANIZ. Lebedzik a kol. (2007) popisuje např. politickou nestabilitu, vysokou míru zásahů státu do ekonomiky, liberalizaci obchodu se zaměřením na export a restrukturalizaci průmyslu.

5.1.5. Dělení podle specifických skupin rozvojových zemí

Palatková (2014) tvrdí, že za rozvojové země jsou obecně považovány země na nižším stupni vývoje zejména z hlediska ekonomického a popisuje další specifické skupiny rozvojových zemí. Do těch patří země označené jako tzv. rozvíjející se země (emerging countries). Charakterizuje je vysoké tempo růstu, značný potenciál ekonomického rozvoje, zařazení většinou v kategorii země s vyšším středním příjmem, ale zároveň vysokými riziky v politické, sociální a ekonomické sféře. „*Mezi negativní znaky vynořujících se ekonomik patří především jejich potenciální ekonomická a politická nestabilita, zejména náchylnost k měnovým a finančním krizím*“ (Dušková, 2011, s. 361). Týkají se především oblasti Asie a Pacifiku. Jsou to:

¹⁰ Albánie, Bulharsko, ČSSR, Čína, Jugoslávie, Kuba, Laos, Maďarsko, Mongolsko, NDR, Polsko, Rumunsko, SSSR, Severní Korea, Vietnam. (Lebedzik, 2007)

1) Země vyvážející energetické suroviny, zejména ropu.

Hlavní roli zde hraje ropa, ta musí mít více než 50 % podíl na národním exportu. Například jsou to tyto státy – Angola, Bahrajn, Venezuela, Alžírsko¹¹

2) Země vyvážející průmyslovou produkci.

U kterých tvoří export průmyslové produkce více než padesát procent exportních příjmů. Jsou to státy jako – Libanon, Tchaj-wan, Singapur, Čína (Palatková, 2014)

3) Nově industrializované země Asijsko-pacifického regionu.

Jejich HDP i export jsou založeny na průmyslové produkci, vyznačují se silnou orientací produkce na export a snažily se provést antiimportní politiku. Tyto státy jsou známé také jako „asijské tygří“ (Lebiedzik a kol., 2007). Patří sem např. – Vietnam, Thajsko, Indonésie, Malajsie (Palatková, 2014)

5.1.5.1. Dělení podle Úřadu vysokého představitele pro nejméně rozvinuté země, vnitrozemské rozvojové země a malých ostrovních rozvojových států (dále jen UN-OHRLLS)

UN-OHRLLS byla zřízena Valným shromážděním OSN v roce 2001 a zabývá se především zeměmi, které má v názvu. Jedná se většinou o státy s geograficky znevýhodněnými podmínkami.

1) Nejméně rozvinuté země (LDC, least developed countries).

Jsou rozvojové země s nejnižším příjmem a často se znevýhodněnými geografickými podmínkami. Za nízkou úroveň socioekonomického rozvoje mohou nízké a nerovnoměrně rozdělené příjmy, nedostatek domácích finančních zdrojů nebo slabé lidské a institucionální kapacity. LDC se vyznačují politickou nestabilitou, krizí správy a někdy i vnitřními nebo vnějšími konflikty. Mají velkou závislost na vnějším financování, protože jejich vysoké dluhové zatížení je drží v pasti chudoby. Kontrolu stavu těchto zemí a hodnocení jejich pokroku připadá na Výbor pro rozvojovou politiku (CDP – Committee for Development Policy).

¹¹ Ázerbajdžán, Kazachstán, Rusko, Turkmenistán, Uzbekistán, Bolívie, Kolumbie, Ekvádor, Trinidad a Tobago, Kamerun, Čad, Kongo, Pobřeží slonoviny, Egypt, Rovnicková Guinea, Gabon, Libye, Nigérie, Súdán, Brunej, Indonésie, Vietnam, Írán, Írák, Kuwajt, Omán, Katar, Saudská Arábie, SAE, Jemen (Country classification UN, 2014)

Výbor OSN pro rozvojovou politiku vymezuje LDC pomocí tří ukazatelů, kterými jsou:

GNI (Gross national income)	EVI (Economic vulnerability index)	HAI (Human assets index)
--------------------------------	--	-----------------------------

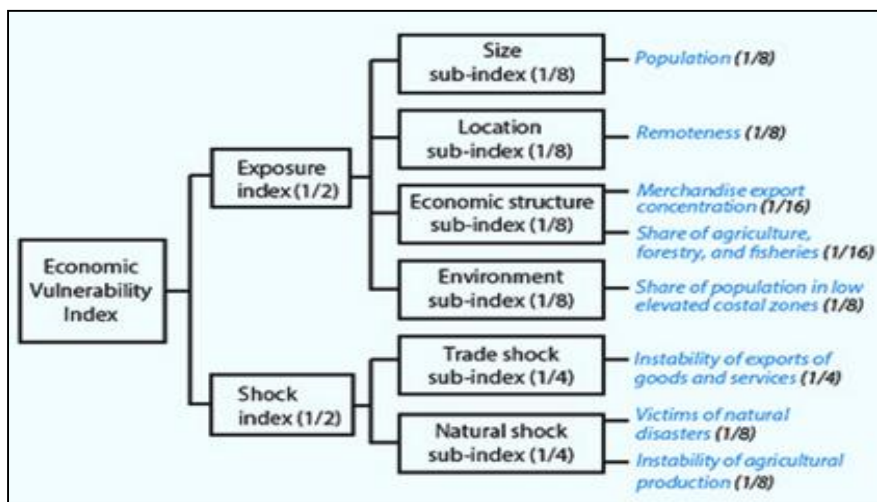
Zdroj: Harmáček (2013)

GNI (Hrubý národní důchod) na obyvatele je stanoven pro rok 2015 do 1 035 \$¹², hraniční hodnota pro graduaci je stanovena arbitrárně o 20 % výše na 1 242 \$. „Ke stanovení příjmového kritéria využívá CDP statistik SB, která příjem vyjadřuje pomocí hrubého národního důchodu na obyvatele“ (Harmáček, 2013, s. 15). Pokud ovšem státy tuto hranici překročí více než dvojnásobně¹³, bez ohledu na ostatní kritéria jsou způsobilé pro graduaci z této skupiny zemí.

Hodnota GNI se počítá jako tříletý průměr a stále se zvyšuje. Zbylé dva složené indexy jsou relativní a pohybují se v hodnotách od nuly do sta. Hranice pro graduaci je nastavena arbitrárně na vyšší úrovni o 10 %. Pro index EVI byla zvolena prahová hodnota začlenění na 36 a více, pro graduaci na 32 a níže. Tento index ekonomické zranitelnosti má hlavní dvě skupiny, těmi jsou index ohrožení a index šoků. EVI se celkově skládá z osmi ukazatelů, které jsou rozděleny do šesti indikátorů. Index obsahuje dva sub-indexy, které mají stejnou váhu. Jsou to přírodní a obchodní šoky. Index ohrožení obsahuje čtyři sub-indexy, kde každý má váhu jedné čtvrtiny. Patří sem: sub-index velikosti země, polohy, ekonomické struktury, environmentální sub-index. Struktura EVI indexu viz obr. č. 2, čísla v závorkách uvádí váhu každého indexu ve výsledné EVI.

¹² (UN DESA, 2015)

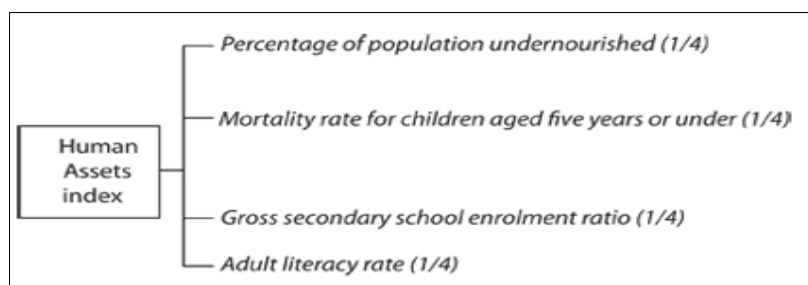
¹³ pro rok 2015 je to 2 484 \$ (UN DESA, 2015)

Obr. č. 2: Struktura EVI

Zdroj: převzato z UN DESA, 2014

Pro index HAI byl stanovený práh začlenění na hodnotě 60 a výše, pro graduaci pak 66 a výše. Index HAI má čtyři hlavní indikátory, kde má opět každý stejnou váhu a týkají se zdraví, výživy, vzdělání a gramotnosti. Viz obr. č. 3, čísla v závorkách opět udávají váhu na výsledkovém indexu HAI.

Obr. č. 3: Struktura HAI

Zdroj: převzato z UN DESA, 2014

Doplňkovým kritériem je zde velikost populace, která by měla vyloučit inkluzi populačně větších zemí, které mohou svým problémům čelit pomocí relativně velkého domácího trhu a dostatku pracovních sil.

Pro vyřazení ze seznamu musí země splnit prahové hodnoty alespoň u dvou ze tří kritérií ve dvou po sobě jdoucích tříletých šetřeních CDP. Odstoupení z této skupiny není jednoduché a předchází mu i hodnocení dopadů při potencionálním vyřazení z této

skupiny zemí. Toto hodnocení zpracovává UNCTAD. Mezi LDC patří – Afghánistán, Eritrea, Mosambik, Súdán¹⁴. (UN-OHRLLS, 2016a)

2) Vnitrozemské rozvojové země (LLDC, Land-locked Developing Countries).

Jsou omezené geografickou polohou, protože mají příliš velkou vzdálenost k mořskému pobřeží, čímž vzniká jejich závislost na hospodářských, obchodních a transportních strukturách sousedních států. V případě, že okolní státy jsou chudé nebo nestabilní (jsou označovány jako „špatní sousedé“¹⁵), dochází k významnému znevýhodnění polohou. Především vzdálenost a překonávání více hraničních přechodů podstatně zvyšuje celkové výdaje na dopravní služby, tzn. vyšší ceny importu a exportu. K dalším nevýhodám, které se týkají LLDC patří: špatný stav dopravní infrastruktury, ať silniční nebo železniční, malé domácí trhy izolované od světových trhů, dlouhá čekací doba na zboží díky špatnému terénu nebo neefektivnosti dopravy. Akční plán z roku 2003 v Alma-Atě klade za cíl zabránit ekonomické marginalizaci LLDC prostřednictvím rozvoje infrastruktury a zjednodušení zahraničního obchodu s ostatními státy. Jedná se zejména o – Zambii, Niger, Bolívii, Lesotho¹⁶. (UN-OHRLLS, 2016b)

3) Malé ostrovní rozvojové státy. (SIDS, Small Island Developing States).

Označují geograficky i kulturně velmi rozdílnou skupinu ostrovních či přímořských států a teritorií s některými podobnými ekonomickými, sociálními a environmentálními charakteristikami. „*Název skupiny byl oficiálně přijat v roce 1992 na Konferenci OSN o životním prostředí a rozvoji v Rio de Janeiro*“ (Dušková, 2011, s. 137). Mezi charakteristické rysy SIDS patří: malá rozloha s malým počtem obyvatel, nízko položené, odlehlé až izolované území, křehké ekosystémy a vyšší pravděpodobnost výskytu přírodních katastrof, přestože OSN nikdy nestanovila kritéria k určení SIDS. Mohou být rozřazeny do tří základních regionálních celků dle geografické polohy

¹⁴ Angola, Bangladéš, Benin, Bhútán, Burkina Faso, Burundi, Kambodža, Středoafriická republika, Čad, Komory, Dem. republika Kongo, Džibuti, Rovnická Guinea, Etiopie, Gambie, Guinea, Guinea-Bissau, Haiti, Kiribati, Laos, Lesotho, Libérie, Madagaskar, Malawi, Mali, Mauretánie, Myanmar, Nepál, Niger, Rwanda, Svatý Tomáš a Princův ostrov, Senegal, Sierra Leone, Šalamounovy ostrovy, Somálsko, Jižní Súdán, Tanzanie, Východní Timor, Togo, Tuvalu, Uganda, Vanuatu, Jemen, Zambie (UN-OHRLLS, 2016a)

¹⁵ (Collier, 2007)

¹⁶ Afghánistán, Arménie, Ázerbajdžán, Brútán, Botswana, Burkina Faso, Burundi, Středoafriická republika, Čad, Etiopie, Kazachstán, Kyrgyzstán, Laos, Malawi, Americká Samoa, Anguilla, Aruba, Bermudy, Britské Panenské ostrovy, Kajmanské ostrovy, Severní Mariany, Cookovy ostrovy, Curacao, Francouzská Polynésie, Mali, Moldavsko, Mongolsko, Nepál, Paraguay, Rwanda, Jižní Súdán, Svazijsko, Tádžikistán, Makedonie, Turkmenistán, Uganda, Uzbekistán, Zimbabwe (UN-OHRLLS, 2016b)

na oblasti: Karibik, Tichý oceán, Afrika a Indický oceán. Tyto státy jsou nuceny se orientovat na cestovní ruch nebo pěstování a vývoz jedné zemědělské komodity. Trpí vzdáleností od hlavních světových trhů a zároveň jsou na mezinárodním obchodu závislé, protože nejsou potravinově soběstačné díky specifickým přírodním podmínkám. Ty umocňují závislost i na pomoci ostatních států. Vyžadují pozornost mezinárodního společenství v problematice změn klimatu a s tím spojené zvyšování mořské hladiny, nebezpečí tsunami a tropických cyklón. OSN se rozhodla pomáhat těmto státům právě díky výše zmíněné problematice a rozšiřuje jejich spolupráci za účelem udržitelného rozvoje SIDS. Tento akční program se přijal na konferenci v Barbadosu roku 1994. Valné shromáždění na ostrově Mauricius v lednu 2005 přineslo předělaný program a vedlo k vytvoření Asociace malých ostrovních států, která poskytuje efektivnější vyjednávání v rámci OSN. Do této skupiny patří země: Mauricius, Bahamy, Maledivy, Barbados¹⁷. (UN-OHRLLS, 2016c)

5.2. Shrnutí

Každá mezinárodní organizace rozděluje země podle toho, čím se zabývá. Skupiny zemí jsou institucemi mezi sebou respektovány a někdy se mezi nimi prolínají (např. nejchudší a těžce zadlužené země) nebo rozvojové regiony. Pro svoji práci jsem si zvolila klasifikaci podle SB. Je ve světě nejrozšířenější, nejznámější a nedochází zde k prolínání zemí do více skupin, čímž se vyhýbá sporům. Další výhodou je jednoduchý proces klasifikace států, kterým je výpočet HDP/HNP na obyvatele.

¹⁷ Antigua a Barbuda, Bahrajn, Belize, Kapverdské ostrovy, Komory, Kuba, Dominika, Dominikánská republika, Federativní státy Mikronésie, Fidži, Grenada, Guinea-Bissau, Guyana, Haiti, Jamajka, Kiribati, Marshallovy ostrovy, Nauru, Palau, Papua-Nová Guinea, Svatý Kryštof a Nevis, Svatá Lucie, Svatý Tomáš a Princův ostrov, Svatý Vincent a Grenadiny, Samoa, Seychely, Singapur, Šalamounovy ostrovy, Surinam, Východní Timor, Tonga, Trinidad a Tobago, Tuvalu, Vanuatu, a nečlenské země OSN: Americká Samoa, Anguilla, Aruba, Bermudy, Britské Panenské ostrovy, Kajmanské ostrovy, Severní Mariany, Cookovy ostrovy, Curacao, Francouzská Polynésie, Guadalupe, Guam, Martinik, Monserrat, Nová Kaledonie, Niue, Portoriko, Turks a Caicos, Americké Panenské ostrovy (UN OHRLLS, 2016c)

6. Vymezení území

Tab. č. 4: Vybrané země spadající do vymezeného území

Afghánistán	Benin	Burkina Faso	Burundi	Čad
Demokratická republika Kongo	Eritrea	Etiopie	Gambie	Guinea
Guinea-Bissau	Haiti	Jižní Súdán	Kambodža	Komory
Libérie	Madagaskar	Malawi	Mali	Mosambik
Nepál	Niger	Rwanda	Severní Korea	Sierra Leone
Somálsko	Středoafriická republika	Tanzanie	Togo	Uganda
Zimbabwe				

Vybrané státy z tabulky č. 4 jsou v obrázku č. 4 označeny na mapě světa. Zvolené země jsou rozlohou přibližně velké 14 352 055 km² a žije v nich 631 093 916¹⁸ lidí. Což znamená, že zaujímají zhruba 2,8 % celkové rozlohy země a 8,7 % obyvatel zeměkoule. „Pro rozvojové země bývá charakteristická koloniální minulost, chudoba, negramotnost, epidemie, války a hladomory“ (Dušková, 2011, s. 279). Bohužel tyto státy jsou důkazem toho, že předešlá citace je pravdivá. Zájmové státy této práce jsou Světovou bankou zařazeny do kategorie Low-income countries (tzn. země s nízkým příjmem), jsou to tedy nejchudší státy světa. Většina se jich nachází mezi dvacátou rovnoběžkou severní šířky a třicetou rovnoběžkou jižní šířky, rozprostírají se tedy v rovníkovém pásu.

Díky své poloze v rovníkové oblasti jsou náchylné na nemoci rozšířené v této oblasti, jako je například malárie (ročně na ni zemře 1000 000 lidí, z toho 90% je jich v Subsaharské Africe¹⁹), spavá nemoc nebo žlutá zimnice. Malárie i spavá nemoc je přenášena komáry a moskyty, žlutá zimnice mouchou Tse-tse. Avšak nejznámější nemocí, která má na svědomí miliony obětí ročně je HIV/AIDS, který je nejvíce rozšířen v Ugandě, Tanzánii a dalších zemích. Jedná se o velký problém, proto se OSN rozhodla věnovat této problematice čtvrtý cíl MDGs. Významnou problematikou je znečištěná voda. Lidé většinou na venkově pijí vodu bez jakékoliv předchozí úpravy,

¹⁸ (CIA, 2015)

¹⁹ (Českořepřichudobě, 2015)

díky čemuž se snáze šíří epidemie a infekční nemoci. Kvůli špatné hygieně se zde šíří tyfus, cholera nebo například žloutenka typu A i B. Nedostatečný finanční kapitál, se kterým mohou rozvojové země operovat, vede k malým investicím na zajištění kanalizace. Absence takových zařízení opět vede ke znečištěné vodě. S kanalizací úzce souvisí sanitace, která je v těchto zemích velmi málo rozšířena, ať už kvůli neznalosti tamějších obyvatel nebo kvůli nedostatku jejich peněz. O rozvoj sanitace bojují neziskové organizace²⁰, které zde pomáhají zlepšovat hygienické návyky a stavět záchody. Právě toaleta je klíčem ke zlepšení rodinného rozpočtu, protože lidé bez toalet tráví velkou část dne hledáním místa na vykonání potřeby. Tento čas by však mohli díky vlastnictví latríny ušetřit a strávit ho např. prací na poli nebo péčí o děti a domácnost. Toaleta také snižuje dětskou úmrtnost, jelikož zamezuje patogenům šířit se dál do vody a půdy, děti tak netrpí průjmami, které zhoršují podvýživu (ta je nebezpečná hlavně pro děti do dvou let, neboť v tomto období může dojít k vadám ve vývoji jedince) a ušetří tak domácí rozpočet o ošetření lékařem. Další výhodou latríny je, že lidé, především ženy, nemusí čekat, až se setmí, aby mohly vykonat potřebu. Přes den lidé málo pijí a v noci stoupá riziko, že je někdo přepadne nebo budou vystaveni napadení divokými zvířaty. „Vědci dokázali, že každý dolar investovaný do zlepšení vody a sanitace, se čtyřnásobně vrátí“ (Hronová, 2016). Je to tedy jedna z nejlepších investic do rozvoje všech zaostalých zemí na světě. Právě kvůli těmto závažným důvodům se lidé v této oblasti nedožívají vysokého věku.

Z hlediska životního prostředí se v tomto pásu nachází deštné pralesy nebo mangrovové lesy, jejich kácením ubývá biodiverzity a ze zemského povrchu tak mizí vzácné druhy rostlin a zvířat. Příčin je hned několik. Nejčastější je těžba vzácného dřeva nebo zakládání plantáží na půdě po vytěžení pralesa i přesto, že tato půda není dlouhodobě úrodná a dochází u ní k brzkému vyčerpání. Těžba lesů je často spojena s nelegálním prodejem zvířat či pytláctvím. Tyto země většinou mají nedostatečné zákony na potrestání viníků. Na životním prostředí si vybírají velikou daň i válečné konflikty. Při intenzivních bojových akcích dochází k degradaci vrchní vrstvy půdy a je ničen její vegetační pokryv, který ji má zpevňovat a zadržovat vodu. Zvýšení prašnosti v konfliktních oblastech má za následek rozptýl těžkých kovů obsazených v pohonných

²⁰ např. Člověk v tísní se angažuje v Etiopii, Angole a Afghánistánu (Hronová, 2016)

hmotách, které při častém vdechování způsobují respirační onemocnění, psychosomatické potíže nebo kardiovaskulární problémy. „*Odborníci OSN spočítali, že v důsledku nasazení těžké bojové techniky uniká do vzduchu, do země a do vody obrovské množství škodlivých látek*“ (Nik a kol., 2012, s. 83). Jsou to např. oxidy síry, dusíku a uhlíku a s nimi i uhlovodíkové plyny. Velkým problémem životního prostředí je i použitá munice. Problematikou odminování zemí světa se zabývá OSN. Je několik zemí, které tento problém stále řeší. Státy, které stále likvidují munici na svém území, jsou: Afghánistán, Angola, Čad, Demokratická republika Kongo, Etiopie, Eritrea, Jižní Súdán, Kambodža, Niger, Senegal, Somálsko a Zimbabwe. Tento problém se netýká pouze rozvojových zemí, ale i vyspělejších (jako např. Chorvatsko, Velká Británie, Chile a Argentina).²¹

Neméně důležitá je historie států, neboť převážná většina z nich je bývalou kolonií. Nároky Velké Británie byly ve státech: Uganda, Sierra Leone, Gambie, Zimbabwe a Malawi. Francouzskými koloniemi byly například: Čad, Niger, Mali, Madagaskar, Guinea, Burkina Faso. Nejznámější belgickou kolonií je Demokratická republika Kongo. Kvůli prohrané druhé světové válce se Itálie musela vzdát svého nároku na Somálsko a od té doby je Somálsko nezávislým územím (dalším nezávislým územím je například Libérie a Etiopie). Portugalsko si kladlo nároky na Guineu-Bissau a Mosambik.

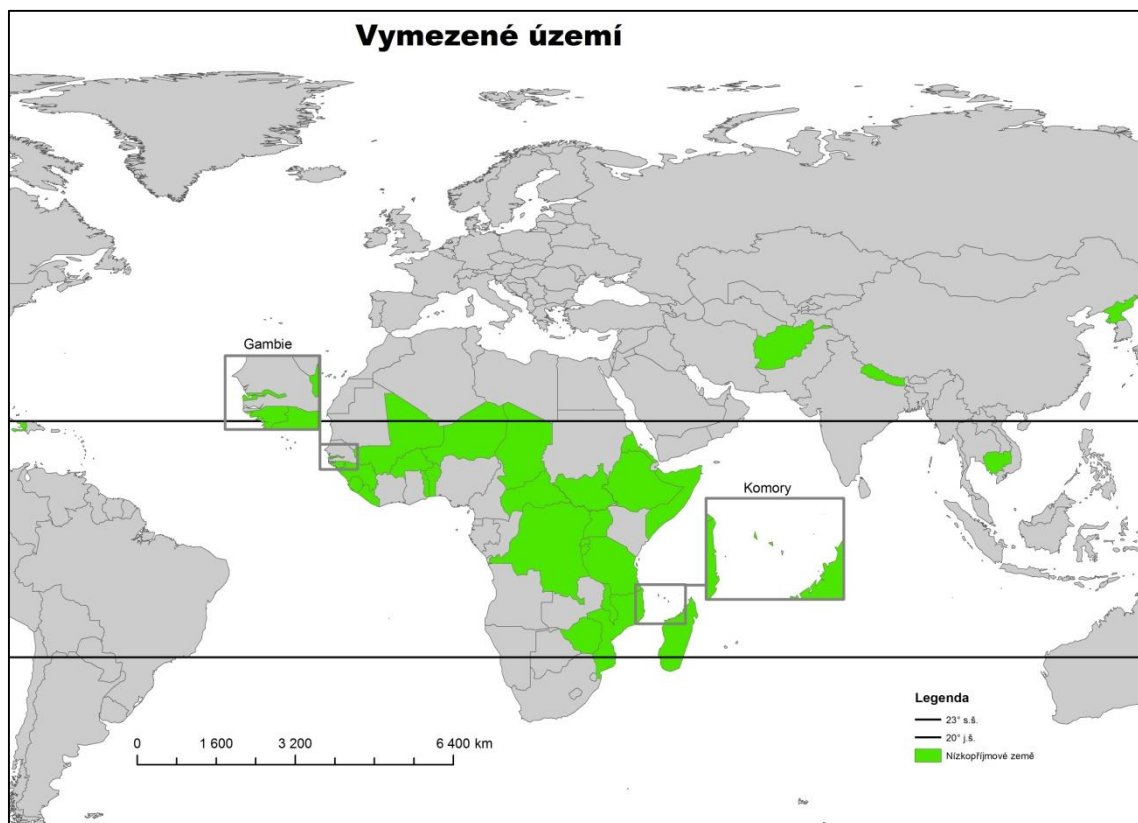
Tyto země jsou mimo jiné charakteristické špatnou politickou situací. Afghánistán se zmítal v občanské válce několik let. „*Mezinárodním problémem se Afghánistán stal především proto, že poskytl útočiště bin Ládinovi a jeho teroristické síti al-Káida. Ta potom svými penězi a zbraněmi pomohla Talibánu ovládnout celé území státu, včetně tras, kterými ze země proudilo obrovské množství opia*“ (Nik a kol., 2012, s. 35). Na přelomu století zde Talibán kontroloval 95 % území a zaváděl krajně represivní a fanatický islamistický režim. Po celou dobu zde přetrvává velký problém s pěstováním opia, u kterého stále roste produkce. Severní Korea je pověstná svým totalitním režimem, který omezuje tento stát v budoucím rozvoji. Kambodža byla dříve financovaná Sovětským svazem, který zde aplikoval svou ideologii. Po rozpadu Sovětského svazu se zde konaly demokratické volby pod záštitou OSN. Se socialismem

²¹ (Ap mine ban convection, 2016)

se potýká i Nepál. V roce 2008 zde zvítězila komunistická strana volby, čímž definitivně svrhli monarchii, která zde vládla do roku 2006. Ani Haiti není politicky stabilní. Za posledních sto let prošlo několika převraty, při kterých docházelo na střídání diktátorů.

Také korupce je pro takovéto země vážným problémem, nevyhýbá se však ani zemím rozvinutým. „*Ve své podstatě popírá také samotné principy demokratického státu*“ (Dušková, 2011, s. 124). A to především díky svému negativnímu vlivu na efektivitu veřejných institucí a na důvěru v nich. OSN popisuje, že nejvíce postiženými orgány jsou soudnictví a policie²². Dušková (2011) popisuje, že existuje spojitost mezi úrovní rozvoje a rozsahem korupce. Rozsáhlou a hlubokou korupcí politického i hospodářského charakteru jsou postiženy země s nízkou úrovní lidského rozvoje. To může vést k neefektivnímu využívání rozvojové pomoci. Tento problém pak není daleko od jiných závažnějších druhů kriminality, jako je např. organizovaný zločin. K vyjádření míry korupce slouží index vnímání korupce. Nabývá hodnot od 0 do 100, kde platí, čím nižší hodnota, tím větší korupce. Země bojující s velkou mírou korupce jsou: Somálsko, Severní Korea, Afghánistán, Jižní Súdán (Transparency International, 2015). Kompletní seznam zemí s hodnotou indexu vnímání korupce je uveden v příloze E.

²² UN Sustainable Development, 2015

Obr. č. 4: Mapa vymezení území

Zdroj: vlastní zpracování pomocí ArcGis a Worldbank, 2015

7. Rozvojové cíle tisíciletí

Rozvojové cíle tisíciletí (Millennium Development Goals, MDGs) představují program vytvořený Organizací spojených národů v rámci boje proti světové chudobě. Jako výchozí rok pro hodnocení jejich plnění byl zvolen rok 1990 a byly platné do roku 2015. Miléniová deklaráce ze září roku 2000 vymezila osm základních cílů, které se dál dělí na několik (konkrétně 21) dalších podcílů viz tab. č. 5. (UN Millennium goals, 2015)

Tab. č. 5: Seznam cílů a podcílů MDGs

1. cíl	Odstranit extrémní chudobu a hlad
A	Snížit mezi lety 1990 a 2015 na polovinu počet lidí, kteří žijí z příjmu nižšího než 1,25 USD na den
B	Dosáhnout úplného produktivního zaměstnání a slušné práce pro všechny – včetně žen a mladých lidí
C	Snížit mezi lety 1990 a 2015 na polovinu počet lidí, kteří trpí hladem
2. cíl	Dosáhnout základního vzdělání pro všechny
A	Do roku 2015 zajistit, aby mohly děti kdekoli na světě, dívky i chlapci, dokončit základní školu
3. cíl	Prosazovat rovnost pohlaví a posílit roli žen ve společnosti
A	Do roku 2005 odstranit nepoměr pohlaví v základním a středním školství a nejpozději do roku 2015 pak na všech úrovních vzdělávacího systému
4. cíl	Snížit dětskou úmrtnost
A	Mezi lety 1990 a 2015 snížit úmrtnost dětí do věku pěti let o dvě třetiny
5. cíl	Zlepšit zdraví matek
A	Mezi lety 1990 a 2015 snížit o tři čtvrtiny míru mateřské úmrtnosti
B	Do roku 2015 dosáhnout jednotného přístupu k reprodukčnímu zdraví
6. cíl	Bojovat s HIV/AIDS, malárií a dalšími nemocemi
A	Do roku 2015 zastavit a zvrátit šíření HIV/AIDS
B	Do roku 2010 docílit jednotný přístup k léčbě HIV/AIDS pro všechny, kteří ji potřebují
C	Do roku 2015 zastavit a zvrátit šíření malárie a dalších závažných onemocnění

7. cíl	Zajistit udržitelný stav životního prostředí
A	Integrovat principy udržitelného rozvoje do politiky a programů jednotlivých států a zabránit ztrátám přírodních zdrojů
B	Do roku 2010 prokazatelně snížit rychlost ubývání druhů, a tak snížit úbytek biologické rozmanitosti
C	Do roku 2015 snížit na polovinu počet lidí bez dlouhodobě udržitelného přístupu k nezávadné pitné vodě a k základní hygieně
D	Do roku 2020 dosáhnout výrazného zvýšení kvality života minimálně 100 milionů obyvatel příměstských chudinských čtvrtí (slumů).
8. cíl	Budovat světové partnerství pro rozvoj
A	Dále rozvíjet otevřený obchodní a finanční systém založený na jasných pravidlech, předvídatelnosti a absenci diskriminace
B	Řešit specifické potřeby nejméně rozvinutých zemí (přístup na trh pro vývoz z těchto zemí bez zatížení cly a dovozními kvótami; odpuštění dluhů pro nejvíce zadlužené země a zrušení oficiálního bilaterálního dluhu; štedřejší poskytování oficiální rozvojové pomoci zemím, které se zavázaly ke snížení chudoby atd.)
C	Řešit specifické potřeby vnitrozemských států a malých ostrovních rozvojových států
D	Komplexně řešit problém zadlužení rozvojových zemí prostřednictvím národních a mezinárodních opatření s cílem zajistit dlouhodobou udržitelnost dluhu u zadlužených zemí
E	Ve spolupráci s farmaceutickými firmami poskytnout přístup k dostupným základním lékům v rozvojových zemích
F	Ve spolupráci se soukromým sektorem zpřístupnit rozvojovým zemím výhody nových technologií především v informační a komunikační oblasti

Zdroj: vlastní zpracování dle UN Millenium Development Goals Indicators, 2015

7.1 Vybrané indikátory MDGs

Dílním cílem mé práce byl výběr indikátorů MDGs, abych mohla posoudit, jak země naložily s cíli. Podle oficiálního seznamu indikátorů k MDGs vychází na každý podcíl přibližně tři různé ukazatele. Tyto indikátory se od sebe odlišují. Každý ukazatel

na daný cíl pohlíží z jiného úhlu, přesto se zabývají stejnou problematikou. Rozhodla jsem se vybrat vždy první ukazatel za každý podcíl. V tabulce č. 5 jsou vypsány všechny vybrané indikátory.

Tab. č. 6: Vybrané indikátory MDGs

Cíle	Vybrané indikátory	Konkrétní indikátor
1. cíl	Podíl populace, která žije za méně než 1,25 USD za den	Proportion of population below 1,25 USD (PPP) per day
2. cíl	Podíl dětí navštěvujících základní školu	School enrollment, primary (% net)
3. cíl	Poměr dívek a chlapců na prvním až třetím stupni vzdělávání	School enrollment, primary – tertiary (gross), gender parity index (GPI)
4. cíl	Míra kojenecké úmrtnosti	Mortality rate, under-5 (per 1000 live births)
5. cíl	Míra mateřské úmrtnosti	Maternal mortality ratio (modeled estimate, per 100 000 live births)
6. cíl	Rozšíření HIV v populaci mezi 15-24 lety	Prevalence of HIV, total (% of population ages 15-49)
7. cíl	Podíl zalesněné půdy	Forest area (% of land area)
8. cíl	Čistá ODA, celková a směřovaná k nejméně rozvinutým zemím a vyjádřená jako procento z hrubého domácího produktu dárcovských zemí OECD/DAC	Net ODA received per capita (current USD)

Zdroj: vlastní zpracování dle Informačního centra OSN, 2015

8. Cíle udržitelného rozvoje

Po MDGs nastupují cíle udržitelného rozvoje (Sustainable Development goals, dále jen SDGs). Těchto sedmnáct cílů je výsledek tříletého vyjednávání od počáteční Konference OSN v Riu de Janeiru o udržitelném rozvoji v roce 2012. Oficiálně byly schváleny všemi 193 členskými státy OSN na summitu v New Yorku dne 25. září 2015. Tyto cíle jsou stejně jako předchozí na budoucích patnáct let do roku 2030, proto je možné se setkat i s názvem Agenda 2030. Nové SDGs a širší agenda udržitelnosti jsou mnohem detailnější než rozvojové cíle tisíciletí. Řeší základní příčiny chudoby a univerzální potřebu rozvoje, která pracuje pro všechny. SDGs dokončují práci rozvojových cílů tisíciletí, a měly by zajistit, aby se dostalo na všechny. SDGs jsou spojeny s oblastí zaměření strategického plánu OSN: udržitelný rozvoj, demokratická správa věcí veřejných, budování míru, klimatu a odolnost vůči katastrofám. Cíle číslo 1 ohledně chudoby, kterou dále chtějí snižovat, číslo 10 zaměřeno na nerovnosti mezi bohatými a chudými státy a číslo 16 o řízení zabývající se udržováním míru a snižováním míry korupce, jsou stěžejní vůči současné práci a dlouhodobým plánům OSN. (UN Sustainable Development goals, 2015)

Tab. č. 7: Seznam cílů SDGs

1. cíl	Vymýtit chudobu ve všech jejích formách všude na světě
2. cíl	Vymýtit hlad, dosáhnout potravinové bezpečnosti a zlepšení výživy, prosazovat udržitelné zemědělství
3. cíl	Zajistit zdravý život a zvyšovat jeho kvalitu pro všechny v jakémkoli věku
4. cíl	Zajistit rovný přístup k inkluzivnímu a kvalitnímu vzdělání a podporovat celoživotní vzdělávání pro všechny
5. cíl	Dosáhnout genderové rovnosti a posílit postavení všech žen a dívek
6. cíl	Zajistit všem dostupnost vody a sanitačních zařízení a udržitelné hospodaření s nimi
7. cíl	Zajistit všem přístup k cenově dostupným, spolehlivým, udržitelným a moderním zdrojům energie
8. cíl	Podporovat trvalý, inkluzivní a udržitelný hospodářský růst, plnou a produktivní zaměstnanost a důstojnou práci pro všechny
9. cíl	Vybudovat odolnou infrastrukturu, podporovat inkluzivní a udržitelnou industrializaci a inovace
10. cíl	Snížit nerovnost uvnitř zemí i mezi nimi
11. cíl	Vytvořit inkluzivní, bezpečná, odolná a udržitelná města a obce
12. cíl	Zajistit udržitelnou spotřebu a výrobu
13. cíl	Přijmout bezodkladná opatření na boj se změnou klimatu a zvládnání jejích dopadů
14. cíl	Chránit a udržitelně využívat oceány, moře a mořské zdroje pro zajištění udržitelného rozvoje
15. cíl	Chránit, obnovovat a podporovat udržitelné využívání suchozemských ekosystémů, udržitelně hospodařit s lesy, potírat rozšiřování pouští, zastavit a následně zvrátit degradaci půdy a zastavit úbytek biodiverzity
16. cíl	Podporovat mírové a inkluzivní společnosti pro udržitelný rozvoj, zajistit všem přístup ke spravedlnosti a vytvořit efektivní, odpovědné a inkluzivní instituce na všech úrovních
17. cíl	Oživit globální partnerství pro udržitelný rozvoj a posílit prostředky pro jeho uplatňování

Zdroj: vlastní zpracování dle UN Sustainable Development, 2015.

9. Vyhodnocování cílů

OSN stanovilo za výchozí rok pro plnění cílů rok 1990 i přesto, že cíle oficiálně vznikly až deset let poté. Já jsem za svůj výchozí rok stanovila přelomový rok 2000, aby pozorování výsledků proběhlo pouze během období MDGs. Je nutné si ujasnit, že díky desetiletému rozdílu se mé výsledky mohou lišit od oficiálních výsledků OSN. OSN vyhodnocuje výsledky především na úrovni regionů. Těmi jsou Východní Asie a Pacifik, Evropa a centrální Asie, Latinská Amerika a Karibik, Blízký východ a severní Afrika, Jižní Asie a posledním je Subsaharská Afrika, kam bych zařadila většinu mých vybraných zemí. K některým cílům nebylo možné najít data především pro Severní Koreu, která určitá data nezveřejňuje a dále pak pro Jižní Súdán, který vznikl s rokem 2011. Největší komplikace byly s cílem prvním, kde jsem hledala data procentuálního vyjádření populace žijící pod hranicí chudoby a s cílem druhým, který se týkal vzdělání. Čím vyšší vzdělání tím více chybělo dat. Zeměmi, které ho vůbec nezaznamenávaly, jsou: Eritrea, Haiti, Severní Korea, Somálsko. Všechny tabulky k vyhodnocení cílů jsou v kompletním výčtu zemí za období 2000-2013(2014) obsažené v příloze.

9.1. 1. cíl Chudoba

„Chudoba a blahobyt jsou relativními pojmy. Nejen každá kultura, ale i každý člověk individuálně má jiné vnímání toho, co si představuje pod pojmem „bohatství““ (Hoch, 2007, s. 33). Chudoba je často skloňovaným výrazem ve vztahu vůči rozvojovým zemím. Nejstarším pojetím chudoby je pojetí materiální, které zahrnuje výživu, vodu, ošacení, přístřeší, případně energii na vytápění. Nyní se zjednodušilo na peněžní vyjádření. Nejrozšířenějším způsobem měření chudoby je hranice chudoby, která odlišuje dvě varianty, a to extrémní a relativní hranici. Díky peněžnímu vyjádření SB stanovila hranici extrémní chudoby, která je již od roku 2011 na úrovni 1.90 \$. V roce 2005 byla stanovena hodnota odpovídající 1.25 \$, je tedy vidět, že tato hranice stále stoupá. Dušková (2011) popisuje, že chudobu lze rozdělit i z hlediska časového na chronickou, která trvá několik let, či dokonce celý život, a přechodnou, která je způsobena např. nemocí nebo hospodářskými šoky. Dále popisuje, že venkovská a městská chudoba se od sebe výrazně liší. Lidé na venkově jsou odkázáni na vlastní úrodu, protože pracují především v zemědělství. Oproti tomu městští obyvatelé jsou

závislí na finančních prostředcích, které utratí za potraviny. Často se pak potýkají s problémem bydlení ve slumech spojeným s chybějící sanitací a kanalizací, se kterými souvisí špatné hygienické podmínky podporující vznik a šíření nemocí. V roce 2015 se odhadovalo, že přes 880 milionů²³ lidí bydlelo v městských slumech, kde jsou podobné podmínky jako v rozvojových zemích.

Vzhledem k nedostupnosti dat pro podíl populace pod 1,25 \$ na den, bylo nutné rozdělit roky na výchozí období a na cílové období. Mezi výchozí roky jsem zařadila roky 2000, 2001, 2002, 2003, 2004. Za cílové roky jsem zvolila roky 2009, 2010, 2011, 2012, 2013. Státy, které nebylo možné hodnotit, protože chybí údaje za celé sledované období, jsou Afghánistán, Burundi, Dem. republika Kongo, Eritrea, Severní Korea, Libérie, Somálsko, Jižní Súdán, Zimbabwe. Dalšími zeměmi, které nešlo hodnotit, protože mají data buď k výchozímu roku, nebo pouze k cílovému roku, jsou Středoafriická republika, Komory, Gambie, Guinea-Bissau, Haiti, Niger, Togo. Z těchto dat se podařilo tento cíl splnit pouze u států Kambodža a Nepál. Ostatní země měly klesající charakter, ale nebyly schopné dosáhnout určené hranice (viz tab. č. 8). Benin a Madagaskar byly země, u kterých došlo ke zvýšení podílu populace žijící pod 1,25 \$ na den. Údaje OSN ukazují, že počet lidí žijících v extrémní chudobě klesl o více než polovinu (tzn. na 836 milionů lidí žijících v extrémní chudobě za rok 2015, oproti roku 1990 kdy extrémní chudoba omezovala 1926 milionů lidí)²⁴.

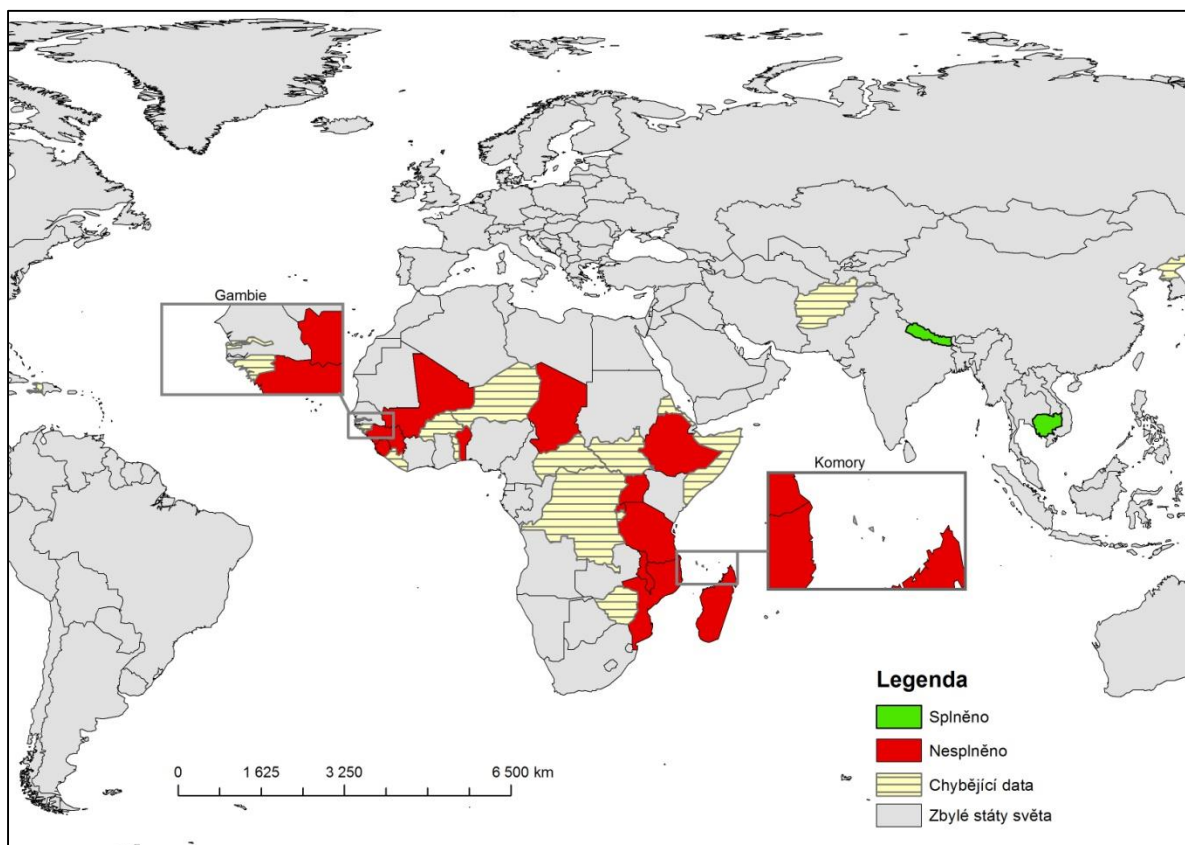
²³ (MDG Report 2015)

²⁴ (Worldbestnews, 2015a)

Tab. č. 8: Podíl obyvatel žijících pod hranicí chudoby v %

Název státu	Nejbližší výchozí rok (%)	Nejbližší cílový rok (%)	Hranice (%)	Dosažení
Benin	47,33	51,61	23,65	Ne
Burkina Faso	48,9	44,46	24,45	Ne
Kambodža	32,77	10,05	16,39	Ano
Čad	61,94	36,52	30,97	Ne
Etiopie	54,57	36,79	27,29	Ne
Guinea	56,32	40,87	28,16	Ne
Madagaskar	76,3	87,7	38,15	Ne
Malawi	74,95	72,2	37,48	Ne
Mali	61,2	50,6	30,6	Ne
Mosambik	74,69	60,71	37,35	Ne
Nepál	53,13	23,7	26,57	Ano
Rwanda	79,37	63,02	39,69	Ne
Sierra Leone	59,44	56,63	29,72	Ne
Tanzanie	84,23	43,48	42,15	Ne
Uganda	56,57	37,78	28,29	Ne

Zdroj: vlastní zpracování dle dat Gapminder, 2016

Obr. č. 5: Mapa vyhodnocení 1. cíle

Zdroj: vlastní zpracování dle dat Gapminder a ArcGIS, 2016

9.2. 2. cíl Vzdělání

Přístup ke vzdělání patří mezi základní lidská práva definovaná Všeobecnou deklarací lidských práv, i přesto stále jsou miliony dětí, které takové právo nemají. Ty, které nemají přístup ke vzdělání, jsou především děti z venkovských oblastí, kde se jedná o více než 80 %. Z pohledu pohlaví jsou znevýhodněny dívky, kde více než 60 %²⁵ všech dětí nemajících vzdělání, jsou právě ony. Často za to mohou vysoké finanční náklady za vzdělání, dětská práce nebo velká vzdálenost školy od bydliště. Problémem vzdělávání je, že děti začínající základní školu v některých zemích do ní nechodí a mnoho dětí ji ani nedokončí.

Do roku 2015 zajistit, aby mohly děti kdekoli na světě, dívky i chlapci, dokončit základní školu, tak zní druhý cíl. Státy, které nevedly evidenci vzdělání, jsou: Afghánistán, Dem. republika Kongo, Eritrea, Etiopie, Haiti, Severní Korea, Sierra

²⁵ (Hoch, 2007)

Leone, Somálsko, Jižní Súdán, a nelze je tedy hodnotit. Země, které měly údaje k rokům 2000 a 2013, jsou uvedené v tabulce č. 9. Státy s neúplnými daty jsou obsažené v tabulce č. 10. V případě, že země dosáhly 90 a více procent, hodnotila jsem je jako úspěšné země, které tento cíl splnily. Těmito státy byly Burundi, Nepál, Togo, Benin, Kambodža, Zimbabwe, Rwanda, Uganda. Země, které si pohoršily v oblasti vzdělání, jsou Gambie a Malawi.

Tab. č. 9: Vývoj podílu dětí navštěvujících základní školu v %.

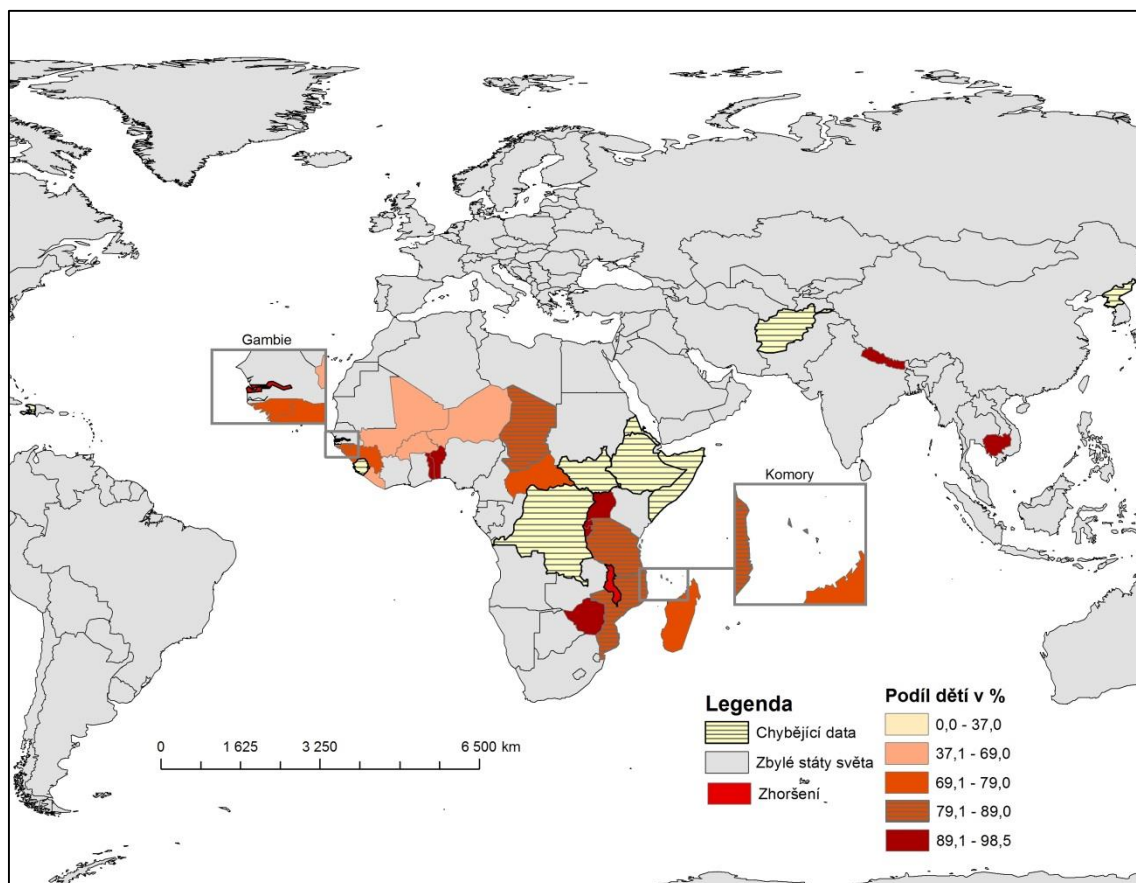
Název státu	Rok 2000	Rok 2013	Dosažení Ano/Ne
Burkina Faso	36,3	67,5	Ne
Burundi	40,7	94,8	Ano
Čad	51,6	85,9	Ne
Komory	76,4	81,4	Ne
Gambie	71,7	68,7	Ne
Guinea	44,8	75,1	Ne
Mosambik	55,7	87,4	Ne
Nepál	76,3	98,5	Ano
Niger	27,9	63,5	Ne
Tanzanie	53	83,5	Ne
Togo	83,3	97,5	Ano

Zdroj: vlastní zpracování dle dat Worldbank, 2016

Tab. č. 10: Vývoj podílu dětí navštěvujících základní školu v % (nemající kompletní statistiku)

Název státu	Nejbližší rok a hodnota k výchozímu roku	Nejbližší rok a hodnota k závěrečnému roku	Zlepšení Ano/Ne
Benin	2003 – 81,8	2012 – 94,9	Ano
Kambodža	2000 – 92	2012 – 98,4	Ano
Středoafriická	2005 – 49,5	2012 – 71,9	Ne
Guinea-Bissau	2000 – 49,2	2010 – 69,8	Ne
Libérie	2006 – 35,1	2014 – 37,7	Ne
Madagaskar	2000 – 64,9	2003 – 77,1	Ne
Malawi	2002- 98,8	2009 – 96,9	Ne
Mali	2002 -55,9	2013 – 64,4	Ne
Rwanda	2002 – 85,4	2013 – 93,4	Ano
Uganda	2009 – 91,3	2013 – 91,5	Ano
Zimbabwe	2000 – 84,8	2012 – 93,9	Ano

Zdroj: vlastní zpracování dle dat Worldbank, 2016

Obr. č. 6: Podíl dětí v % navštěvujících základní školu

Zdroj: vlastní zpracování dle dat Worldbank a ArcGIS, 2016

9.3. 3. cíl Rovnost pohlaví

Tento generový problém se může zdát jako nesouvisející s ostatními cíli, avšak je propojen především s plánováním počtu dětí a jejich pozdějším vzděláním a s posílením postavení žen ve společnosti. Souvisí tedy s cíli číslo 4, 5 a samozřejmě 1.

Do roku 2005 odstranit nepoměr pohlaví v základním a středním školství a nejpozději do roku 2015 pak na všech úrovních vzdělávacího systému. Data jsou zde vyjádřena na škále od 0 ke 2. Kde 0 znamená nepoměr vůči dívkám, 2 znamená nepoměr vůči chlapcům. Dosáhnout čísla 1 je cílem, neboť to znamená, že chlapci a dívky jsou si rovni. OSN popisuje, že rozvojové regiony jako celek dosáhly cíle odstranění nerovnosti na všech úrovních vzdělávání, přesto však zůstávají velké rozdíly mezi regiony a zeměmi (MDG Report 2015, 2016).

Na základním vzdělání se podařilo odstranit rozdíl mezi dívkami a chlapci u států: Burkina Faso, Burundi, Gambie, Madagaskar, Malawi, Nepál, Rwanda, Sierra Leone,

Tanzanie, Uganda. V sekundárním vzdělání už to byly pouze Komory, Madagaskar, Nepál, Rwanda a Zimbabwe. V terciárním vzdělávání už se cíl nepodařilo splnit, ale státy, které se přibližují rovnosti pohlaví, jsou Komory, Madagaskar, Zimbabwe.

Tab. č. 11: Poměr dívek a chlapců na primárním až terciárním vzdělávání.

Název země	Primární		Sekundární		Terciární	
	2000	2013	2000	2013	2000	2013
Afghánistán	0.0	0.7	0.0 ²⁸	0.5	0.3 ²⁸	0.3 ³⁸
Benin	0.7	0.9	0.4	0.7	0.2	0.3 ³⁸
Burkina Faso	0.7	1.0	0.7	0.8	0.3 ³²	0.5
Burundi	0.8	1.0	0.8 ²⁶	0.8	0.4	0.4
Kambodža	0.9	0.9	0.5	0.9 ²⁷	0.3	0.6 ³⁸
Středoafriická republika	0.7 ²⁸	0.7 ²⁹	0.5 ³⁰	0.5 ³¹	0.2	0.4 ³¹
Čad	0.6	0.8	0.3	0.5 ³¹	0.2	0.2 ³⁸
Komory	0.9	0.9	0.8 ³²	1.0	0.7	0.9
Dem. Republika Kongo	0.8 ³⁰	0.9	0.5 ³⁵	0.6	0.4 ³⁷	0.5
Eritrea	0.2	0.5 ³⁵
Etiopie	0.7	..	0.7	0.6 ³¹	0.3	0.3 ³⁶
Gambie	0.9	1.0	0.9 ²⁹	0.9 ³⁴
Guinea	0.7	0.8	0.4 ³⁰	0.6 ³⁷	0.2 ³²	0.4
Guinea-Bissau	0.7	0.9 ³³	0.5
Haiti
Severní Korea
Libérie	0.7	0.9 ³⁴	0.7	0.8 ³⁵	0.6	0.6 ³¹
Madagaskar	1.0	1.0	1.0 ³⁵	1.0	0.9	0.9
Malawi	1.0	1.0 ³³	0.8	0.9	0.4	0.6 ³⁹
Mali	0.8	0.9 ²⁹	0.6	0.8	0.5	0.4 ³¹
Mosambik	0.8	0.9	0.6	0.9	..	0.7
Nepál	0.8	1.1 ³²	0.7	1.1	0.4	0.8
Niger	0.7	0.8	0.6	0.7	0.3 ²⁸	0.3 ³¹
Rwanda	0.9	1.0	0.9	1.1	0.5 ³⁰	0.8
Sierra Leone	0.9	1.0	0.7 ³⁰	0.9	0.8	0.4 ³²
Somálsko	..	0.6 ³⁶	..	0.5 ³⁷

²⁷ 2008

²⁸ 2001

²⁹ 2012

³⁰ 2002

³¹ 2006

³² 2004

³³ 2010

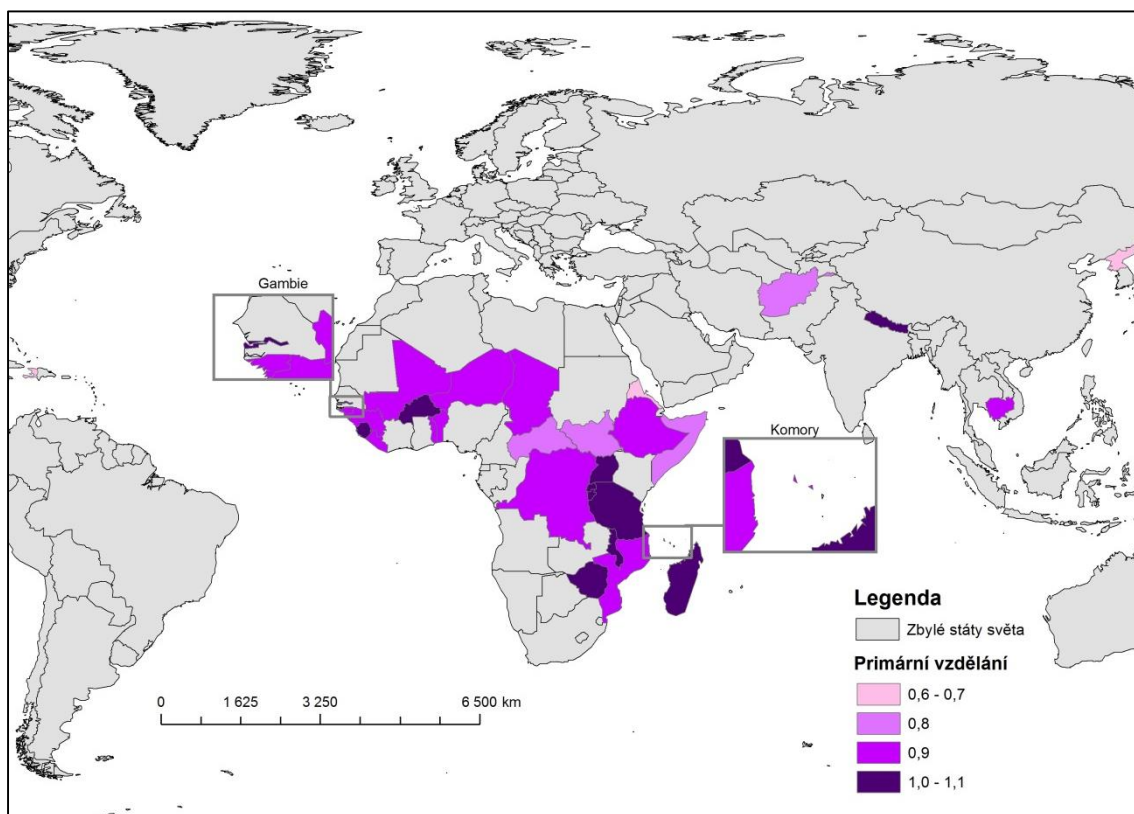
³⁴ 2014

³⁵ 2005

³⁶ 2007

Jižní Súdán	..	0.7 ³⁷
Tanzanie	1.0	1.0	0.8 ³⁴	0.9	0.3	0.5
Togo	0.8	0.9	0.4	0.5 ³⁷	0.3 ³¹	0.4
Uganda	0.9	1.0	0.8	0.9	0.5	0.8 ³⁹
Zimbabwe	1.0	1.0 ²⁹	0.9	1.0 ³¹	0.8 ³⁵	0.9

Zdroj: vlastní zpracování dle dat Worldbank, 2016

Obr. č. 7: Nepoměr v základním vzdělání mezi chlapci a dívkami

Zdroj: vlastní zpracování dle dat Worldbank a ArcGIS, 2015

9.4. 4. cíl Dětská úmrtnost

Dítě narozené v rozvojové zemi má 16krát³⁸ větší pravděpodobnost, že zemře do věku pěti let, ve srovnání s dítětem narozeným ve vyspělé zemi. Nejčastějšími dětskými smrtelnými nemocemi, které UNICEF uvádí, jsou průjemová onemocnění (9 %) ³⁹, malárie (7 %), komplikace u dětí narozených předčasně (17 %) a během porodu (11 %) a zápal plic (15 %). Takovýmto nemocem však lze předcházet a je možné většinu

³⁷ 2011

³⁸ (Unicef, 2016)

³⁹ (Unicef, 2016)

případů zabránit. Pavel Gruber, ředitel Lékařů bez hranic v ČR, popisuje, že velké farmaceutické společnosti předražují vakcíny prodávané do rozvojových zemí Globální aliancí pro očkování právě proto, že je financovaná z peněz daňových poplatníků dárcovských zemí. Dalším faktem je jistota zákazníků z rozvinutých zemí, pro které raději vyvinou krém proti vráskám nebo lék na erekci, místo toho, aby investovali do vývoje léků na malárii či tuberkulózu (Janišová, 2016). Velkou roli hraje také poskytnutá péče matce i dítěti v prvních 24 hodinách po porodu. Až polovina narozených dětí umírá právě během prvního dne (Unicef, 2013). „Vysoká dětská úmrtnost je jedním z hlavních důvodů vysoké porodnosti“ (Hoch, 2007, s. 45). Tím dochází k populačnímu růstu, který snižuje naději na ekonomický rozvoj daných zemí, a díky kterému dochází k rychlejšímu ubývání zdrojů.

Cíl 4 si klade za úkol snížit o 2/3 dětskou úmrtnost. V tabulce č. 11 je výčet zemí a vypočtená hranice, která měla být pokořena 2/3 úbytkem. OSN se oficiálně vyjádřila, že dětská úmrtnost do pěti let se snížila o více než polovinu, konkrétně o 80 %, i přesto každým dnem umírá 16 000 dětí⁴⁰. Oproti roku 1990, kdy zemřelo 179⁴¹ dětí na 1000 živě narozených, je v roce 2015 úmrtnost 86 na 1000 živě narozených. Z tabulky je vidět, že jediným dvěma státům se podařilo tuto hranici překonat. Těmito státy jsou Kambodža a Rwanda.

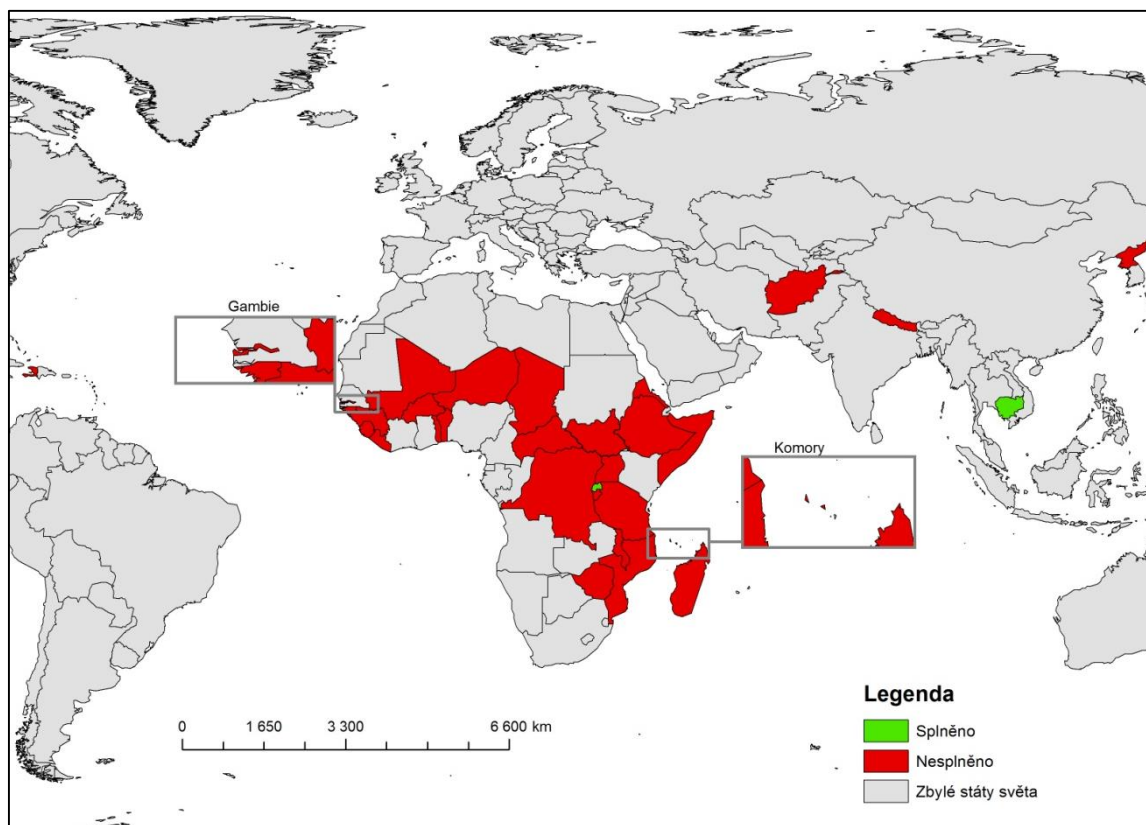
⁴⁰ MDG Report 2015, 2016

⁴¹ Worldbestnews, 2015b

Tab. č. 12: Vývoj dětské úmrtnosti do pěti let (na 1 000 živě narozených)

Název země	2000	2014	Hranice	Dosažení
Afghánistán	137	93,9	45,7	Ne
Benin	144,7	102,1	48,2	Ne
Burkina Faso	185,7	92,4	61,9	Ne
Burundi	152,2	84,6	50,7	Ne
Kambodža	108,3	30,6	36,1	Ano
Středoafriická	174,8	134	58,3	Ne
Čad	190,2	142,9	63,4	Ne
Komory	101,1	75,9	33,7	Ne
Dem. Republika	161	101,7	53,7	Ne
Eritrea	89,1	48,1	29,7	Ne
Etiopie	145,1	61,8	48,4	Ne
Gambie	188,8	71,1	39,6	Ne
Guinea	170,2	97	56,7	Ne
Guinea-Bissau	177,5	96,2	59,2	Ne
Haiti	104,8	71	34,9	Ne
Severní Korea	60	26,1	20,0	Ne
Libérie	181,8	72,9	60,6	Ne
Madagaskar	109,2	51,5	36,4	Ne
Malawi	174,4	66,9	58,1	Ne
Mali	219,6	118,3	73,2	Ne
Mosambik	171,1	81,2	57,0	Ne
Nepál	80,6	37,4	26,9	Ne
Niger	227,3	99,6	75,8	Ne
Rwanda	183,8	44,3	61,3	Ano
Sierra Leone	235,8	126,4	78,6	Ne
Somálsko	174,4	141,2	58,1	Ne
Jižní Súdán	182,3	95,6	60,8	Ne
Tanzanie	130,6	50,5	43,5	Ne
Togo	120,8	80,8	40,3	Ne
Uganda	148,4	56,9	49,5	Ne
Zimbabwe	105,8	72,3	35,3	Ne

Zdroj: vlastní zpracování dle dat Worldbank, 2016

Obr. č. 8: Snížení dětské úmrtnosti o 2/3

Zdroj: vlastní zpracování dle dat Worldbank a ArcGIS, 2015

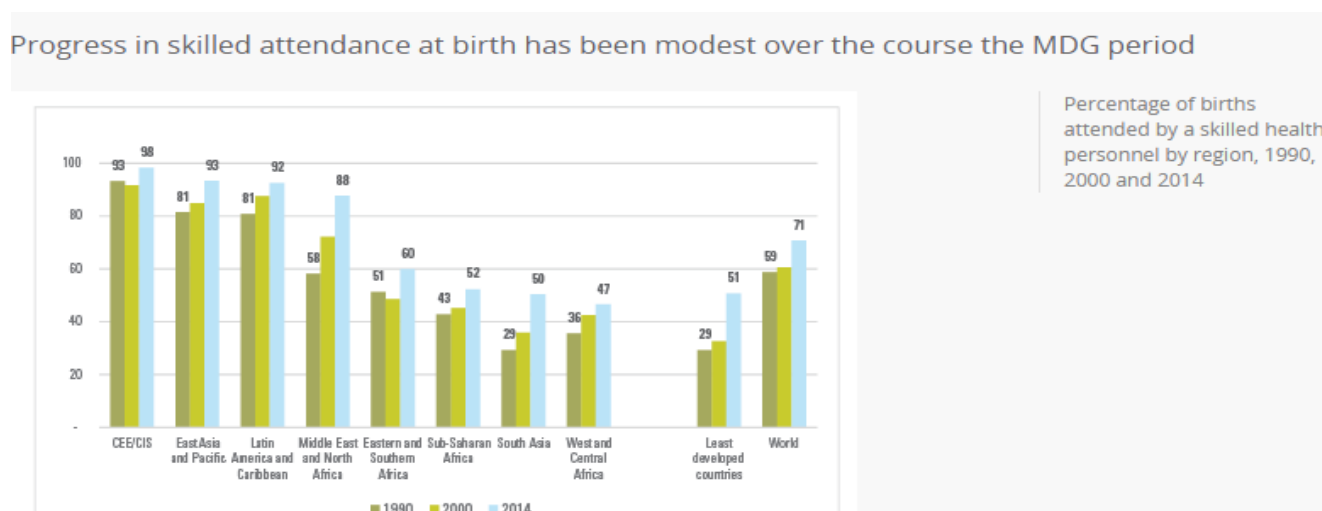
9.5. 5. cíl Mateřská úmrtnost

Mateřské úmrtnosti se říká "neviditelná epidemie"⁴², je přitom téměř výlučně problémem Třetího světa. Za těmito případy stojí buď přímé, nebo nepřímé porodní komplikace. Mezi ty přímé patří velká ztráta krve, potrat, infekce nebo jen nedostatečná prevence. Tyto komplikace zapříčiní přibližně tři čtvrtiny úmrtí. Jen zhruba polovina těhotných žen v rozvojových zemích dostane minimálně 4 doporučené předporodní návštěvy u lékaře (MDG Report 2015, 2016). Za nepřímé porodní komplikace se považují různé nemoci včetně malárie, chudokrevnosti, žloutenky, a ve stále větší míře HIV/AIDS, ty pak způsobují zbylou čtvrtinu. Přibližně jedna třetina porodů proběhne bez kvalifikovaných zdravotnických pracovníků, v roce 2014 to bylo 40 milionů bez lékařského dohledu v nízké a středně příjmových zemích, z toho 90 % v Subsaharské Africe a Jižní Asii. Obr. č. 9 ukazuje na klesající tendenci absence zdravotníků u porodů. Často i lehká porodní komplikace bez dohledu lékaře končí

⁴² (Nedvěd, 2005)

úmrtím nebo doživotním postižením rodičky či dítěte. Proto by zdravotní péče měla být dostupná a kvalitní. Budování dostupnosti zdravotnictví by mělo vést právě ke zlepšení situace.

Obr. č. 9: Vývoj procentuálního vyjádření porodů za účasti zkušeného zdravotnického personálu v období 1990-2014.

Zdroj: převzato z Unicef global databases, 2015

5. cíl měl mezi lety 1990 a 2015 snížit o tři čtvrtiny míru mateřské úmrtnosti. Je nutné brát tyto data jako orientační, neboť jsou nespolehlivá kvůli množství domácích porodů, které jsou často odhadovány. OSN oficiálně zveřejnilo, že mateřská úmrtnost klesla o 45 %⁴³, z čehož plyne, že tento cíl se nepodařilo splnit. Ani v mém šetření tomu nebylo jinak. Země, které se k cíli výrazněji přiblížily, jsou Kambodža, Severní Korea a Rwanda. V západoafrické Sierra Leone, jež smutné statistiky vede, zemře každá šestá⁴⁴ rodící žena. V roce 2014 jsou největší úmrtností postiženy Sierra Leone, která se jako jediná nedostala přes hranici 1000, dále pak Čad a Středoafrická republika.

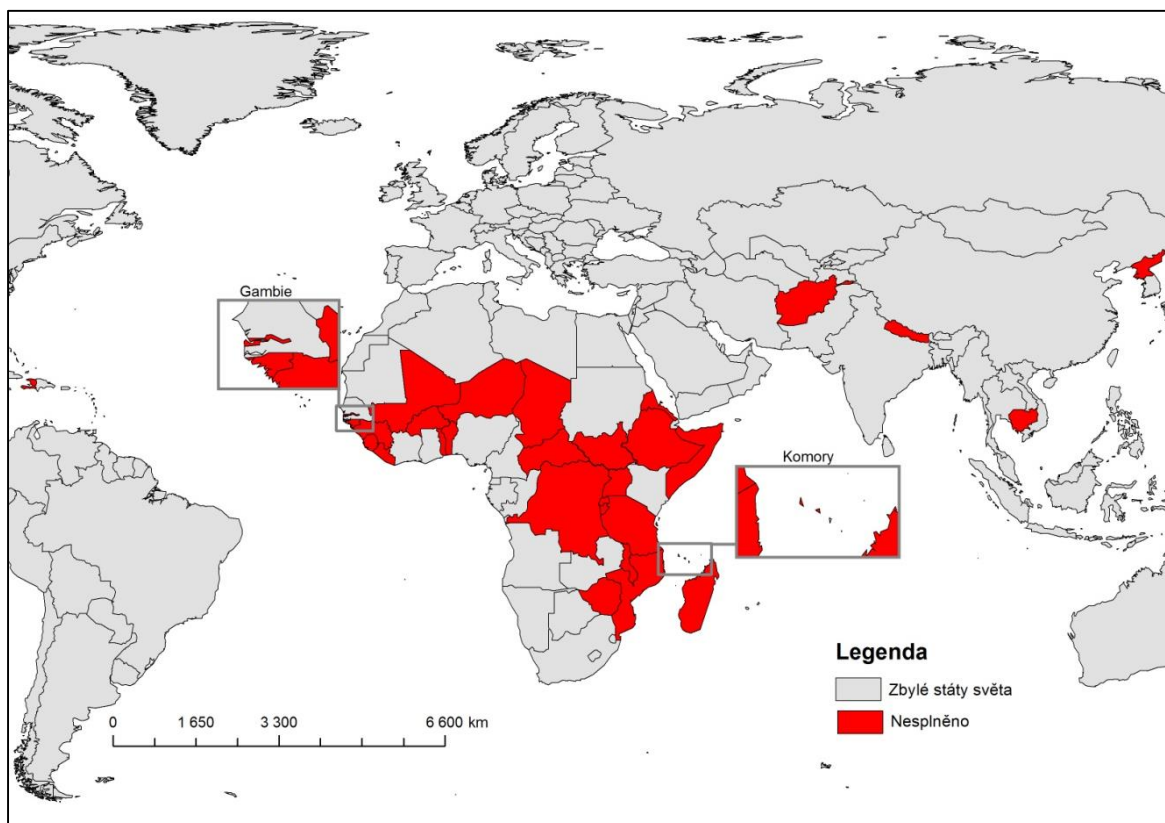
⁴³ (Lebeda, 2015)

⁴⁴ (Nedvěd, 2005)

Tab. č. 13: Vývoj míry mateřské úmrtnosti (odhadováno na 100 000 živě narozených dětí)

Název země	2000	2014	Hranice	Dosažení
Afghánistán	1 100	425	275	Ne
Benin	572	414	143	Ne
Burkina Faso	547	379	137	Ne
Burundi	954	737	239	Ne
Kambodža	484	167	121	Ne
Středoafriická	1 200	872	300	Ne
Čad	1 370	881	343	Ne
Komory	499	354	125	Ne
Dem, Republika	874	717	219	Ne
Eritrea	733	524	183	Ne
Etiopie	897	378	224	Ne
Gambie	887	719	222	Ne
Guinea	976	688	244	Ne
Guinea-Bissau	800	553	200	Ne
Haiti	505	367	126	Ne
Severní Korea	128	85	32	Ne
Libérie	1 270	741	318	Ne
Madagaskar	536	369	134	Ne
Malawi	890	638	223	Ne
Mali	834	601	209	Ne
Mosambik	915	506	229	Ne
Nepál	548	275	137	Ne
Niger	794	574	199	Ne
Rwanda	1020	304	255	Ne
Sierra Leone	1 030 1 030	1 410	663	Ne
Somálsko	1080	753	270	Ne
Jižní Súdán	1 980 1 980	823	328	Ne
Tanzanie	842	418	211	Ne
Togo	491	378	123	Ne
Uganda	420 420	356	155	Ne
Zimbabwe	590	401	148	Ne

Zdroj: vlastní zpracování dle dat Worldbank, 2016

Obr. č. 10: Snížení mateřské úmrtnosti o 3/4

Zdroj: vlastní zpracování dle dat Worldbank a ArcGIS, 2016

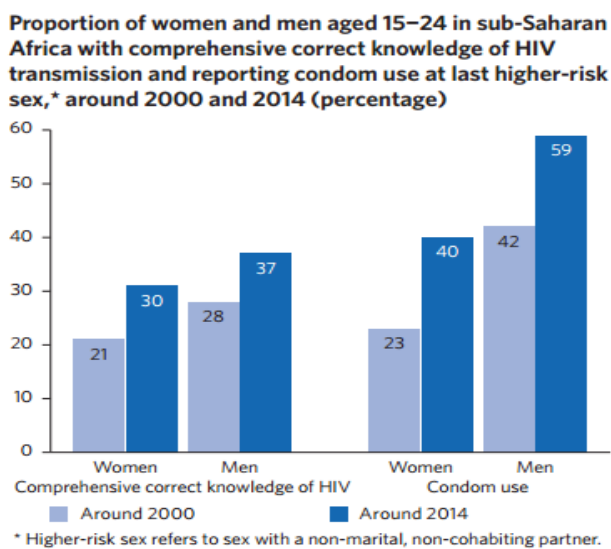
9.6. 6. cíl Nemoci HIV/AIDS, malárie a další

Zastavit a zvrátit šíření HIV/AIDS upoutalo velkou pozornost veřejnosti a finanční podporu jako snahu o jeho eliminování. Důvodem tohoto počínu je, že virus HIV ohrožuje i obyvatele vyspělých států, proto jsou vlády a farmaceutické firmy ochotny investovat do boje s touto pandemií velké objemy finančních prostředků. V roce 2014 bylo vyhrazeno 20,2 miliard \$⁴⁵ na programy HIV pro nízko a středně příjmové země. Důležitým milníkem v boji proti HIV byl rok 2005, kdy dostupné antiretrovirové léky spolu s prenatální intervencí redukuje vertikální přenos HIV z matky na dítě. Od této doby se zvýšila i dostupnost a širší podpora testování na HIV (Nováček, 2014). Léky zabraňující nebo zpozdující rozvinutí nákazy jsou přesto drahé, a tím pádem často nedostupné pro většinu obyvatel RZ. Je tedy nutné mít přístup k levnějším variantám antiretrovirových preparátů. Nejúčinnější zbraní proti šíření viru je však prevence

⁴⁵ (Averting HIV and AIDS, 2016)

založená na vzdělávání, tzn., aby lidé znali způsoby ochrany a byli seznámeni s riziky spojených s tímto virem, protože tamní lidé často žijí v mylných představách, nebo informace o onemocnění nemají vůbec. Jak jsou informovaní obyvatelé Subsaharské Afriky, ukazuje obrázek č. 5.

Obr. č. 11: Podíl mužů a žen ve věku 15 – 24 let v Subsaharské Africe, kteří mají komplexní a správné znalosti o HIV, a monitorování použití kondomů při posledním rizikovém sexu.

Zdroj: převzato z MDG Report 2015, 2016

Pozn. Období pro rok okolo 2000 jsou roky 1996 – 2006 a pro 2014 jsou to roky 2007 – 2014. Rizikový sex se týká mimomanželského sexu a osob, které spolu nesdílí domácnost jako partneři.

U 6. cíle bylo jasné, že za tak krátkou dobu nebude snadné cíl splnit. U žádné ze zemí nedošlo k zastavení šíření HIV/AIDS, ale trend u vybraných států je pozvolna klesající. Ke státům Severní Korea a Komory nebyly k dispozici data, tudíž je nešlo vyhodnotit. Gambie, Guinea-Bissau, Mosambik, Sierra Leone a Jižní Súdán jsou skupinou zemí, kde má trend rozšíření HIV v populaci mezi 15 - 49 lety stoupající tendenci. Středoafriická republika, Malawi a Zimbabwe byly tři nejpostiženější země, a v průběhu let se jim podařilo téměř o polovinu snížit rozšíření této nemoci. I přes toto snížení jsou čísla z roku 2014 oproti ostatním státům vysoká. Konstantními státy jsou Afghánistán a Nepál. Zde se hodnoty od roku 2000 do 2014 vůbec nezměnily. Uganda, Madagaskar

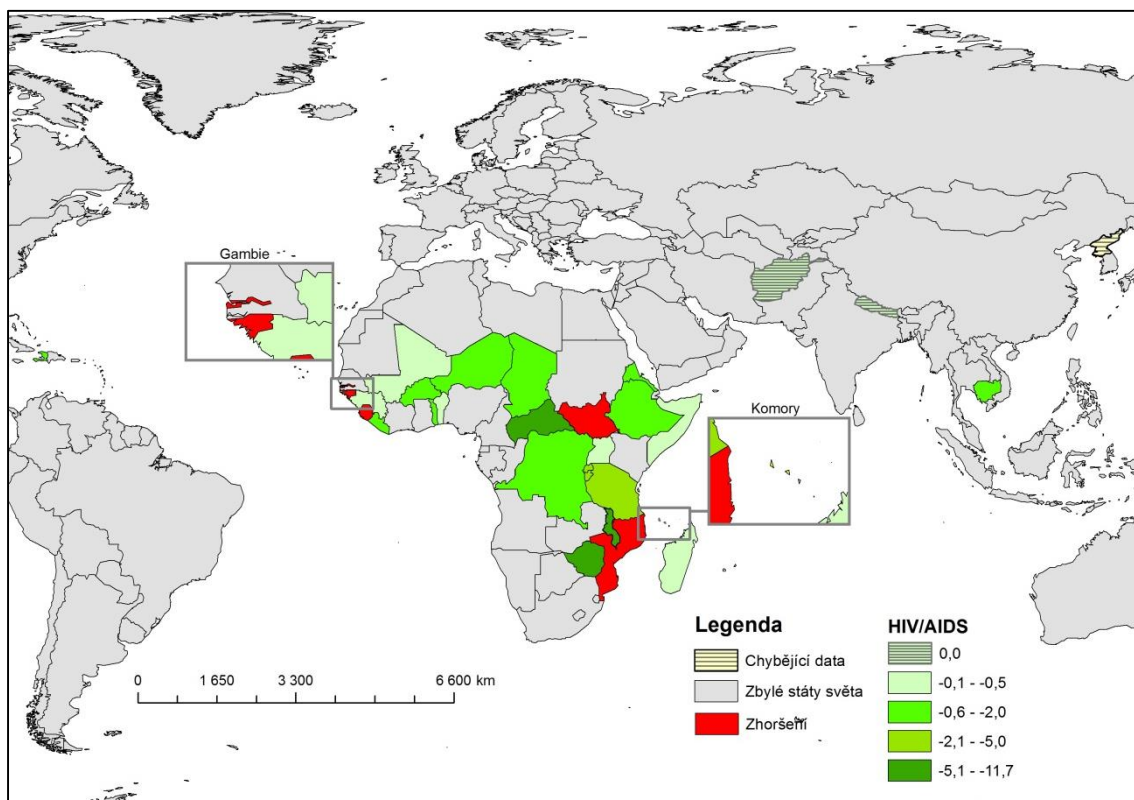
a Somálsko, u těch dochází k velmi pomalému poklesu v rozmezí 0,1 – 0,2 %, proto je hodnotím jako bezpokrokové státy.

Tab. č. 14: Rozšíření HIV/AIDS v populaci 15 – 49 let v %

Název země	2000	2014	Dosažení	Změna
Afghánistán	0,1	0,1	Ne	0
Benin	1,4	1,1	Ne	0,3
Burkina Faso	2,4	0,9	Ano	1,5
Burundi	3,3	1,1	Ano	2,2
Kambodža	1,7	0,6	Ano	1,1
Středoafriická republika	9,6	4,3	Ano	5,3
Čad	3,3	2,5	Ano	0,8
Dem. Republika Kongo	1,7	1,0	Ano	0,7
Eritrea	1,8	0,7	Ano	1,1
Etiopie	3,2	1,2	Ano	2
Gambie	1,5	1,8	Ne	-0,3
Guinea	1,9	1,6	Ano	0,3
Guinea-Bissau	2,2	3,7	Ne	-1,5
Haiti	3,2	1,9	Ano	1,3
Libérie	2,3	1,2	Ano	1,1
Madagaskar	0,5	0,3	Ano	0,2
Malawi	16,6	10,0	Ano	6,6
Mali	1,8	1,4	Ano	0,4

Mosambik	8,9	10,6	Ne	-1,7
Nepál	0,2	0,2	Ne	0
Niger	1,2	0,5	Ano	0,7
Rwanda	5,3	2,8	Ano	2,5
Sierra Leone	1,0	1,4	Ne	-0,4
Somálsko	0,7	0,5	Ano	0,2
Jižní Súdán	2,1	2,7	Ne	-0,6
Tanzanie	7,9	5,3	Ano	2,6
Togo	3,5	2,4	Ano	1,1
Uganda	7,4	7,3	Ne	0,1
Zimbabwe	28,4	16,7	Ano	11,7

Zdroj: vlastní zpracování dle dat Worldbank, 2016

Obr. č. 12: Procentuální změna rozšíření HIV/AIDS v populaci 15 – 49 let mezi lety 2000 - 2014

Zdroj: vlastní zpracování dle dat Worldbank a ArcGIS, 2016

9.7. 7. cíl Ztráty přírodních zdrojů

Integrovat principy udržitelného rozvoje do politiky a programů jednotlivých států a zabránit ztrátám přírodních zdrojů. Tento úkol integrace principů udržitelného rozvoje do politik států je pozorován pomocí pěti indikátorů: podíl lesní plochy na rozloze státu, množství vypouštěných emisí oxidu uhličitého (CO₂), spotřeba látek poškozujících ozonovou vrstvu, podíl způsobů využívání lovišť ryb v rámci biologických limitů a poměr množství využívaných vodních zdrojů na celkovém množství obnovitelných zdrojů vody. Každý indikátor se zabývá jiným prostorem. Důsledky odlesňování mají vliv na koloběh vody v přírodě, půda snáze vysychá a častěji u ní dochází k erozi. Dalšími jsou prohlubování skleníkového efektu a s ním spojeného globálního oteplování nebo úbytek druhové rostlinné a živočišné skladby. Chránit zbývající zdroje by mohlo pomoci obnovit ty, které byly vyčerpány nebo zničeny.

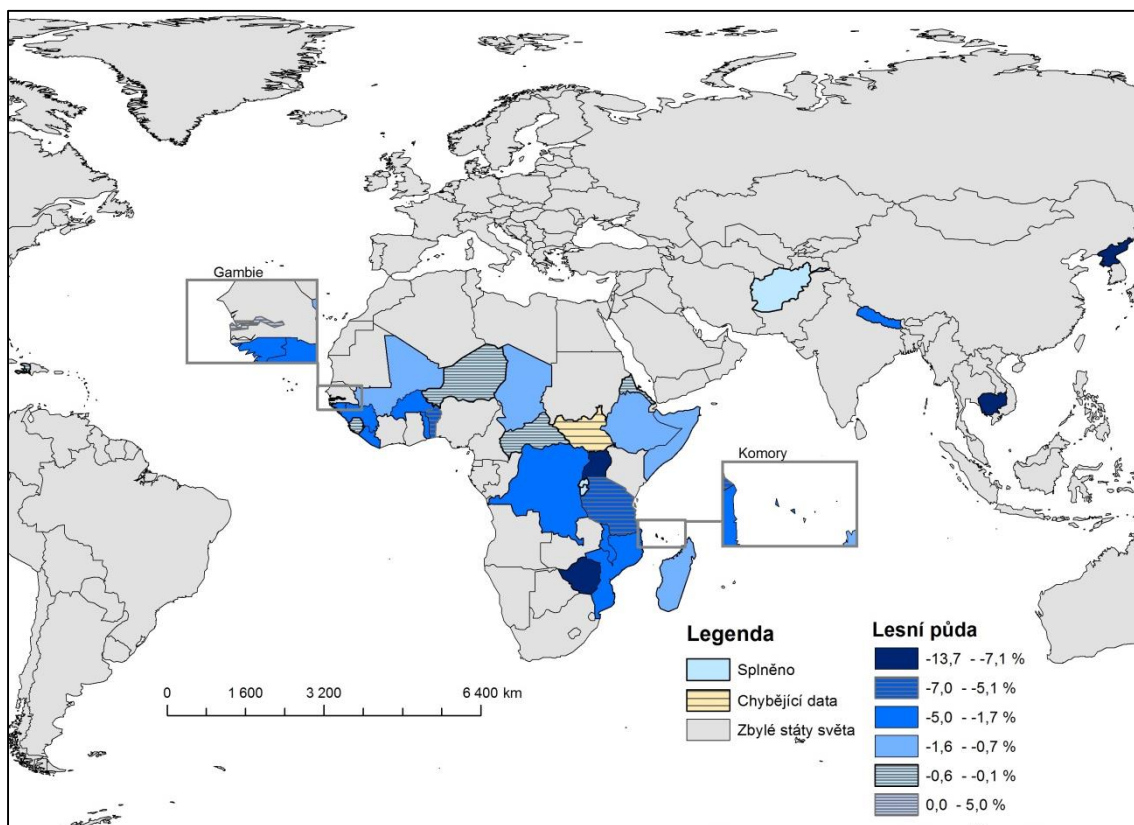
Téměř u všech zemí můžeme vidět klesající tendenci podílu lesní plochy, která se stále zmenšuje. Největší podíl lesů v období 2000 – 2013 zmizel v Togu, kde se plocha zmenšila o polovinu. Dalšími státy s nejrychlejším ubýváním lesní plochy jsou Kambodža, Severní Korea a Zimbabwe, kde tento podíl klesl o více než 10 %. Jediné země Burundi a Rwanda mají rostoucí tendenci. Rwanda má tak o 5 %, Burundi o 3 % více lesů než v roce 2000. Afghánistán jsem uznala jako úspěšný stát, neboť jeho rozloha lesů zůstala stejná jako v roce 2000 a nedošlo u něho k úbytku lesů. Vzhledem k tomu, že ani zde nebyl vytyčen jasný cíl, ani OSN tento cíl nehodnotí, ale pouze konstatuje. V posledních letech se ztráta lesních ploch zpomalila, a to z důvodu mírného poklesu odlesňování a zvýšení zalesňování jako přírodní expanze lesů v některých zemích (MDG Report 2015).

Tab. č. 15: Vývoj podílu lesní plochy na rozloze státu v %.

Název země	2000	2013	Rozdíl	Nárůst
Afghánistán	2,1	2,1	0	Ano
Benin	44,9	39,1	-5,8	Ne
Burkina Faso	22,8	20,0	-2,8	Ne
Burundi	7,7	10,4	2,7	Ano
Kambodža	65,4	55,0	-10,4	Ne
Středoafriická republika	36,0	35,6	-0,4	Ne
Čad	5,0	4,1	-0,9	Ne
Komory	24,2	20,3	-3,9	Ne
Dem, Republika Kongo	69,4	67,6	-1,8	Ne
Eritrea	15,6	15,0	-0,6	Ne
Etiopie	13,7	12,4	-1,3	Ne
Gambie	45,6	47,9	2,3	Ne
Guinea	28,1	26,2	-1,9	Ne
Guinea-Bissau	75,4	70,8	-4,6	Ne
Haiti	4,0	3,6	-0,4	Ne
Severní Korea	57,6	43,9	-13,7	Ne
Libérie	48,1	44,0	-4,1	Ne
Madagaskar	22,4	21,5	-0,9	Ne
Malawi	37,8	33,8	-4	Ne
Mali	4,8	4,0	-0,8	Ne

Mosambik	52,4	48,8	-3,6	Ne
Nepál	27,2	25,4	-1,8	Ne
Niger	1,0	0,9	-0,1	Ne
Rwanda	13,9	18,9	5	Ano
Sierra Leone	40,5	40,4	-0,1	Ne
Somálsko	12,0	10,4	-1,6	Ne
Tanzanie	58,6	52,8	-5,8	Ne
Togo	8,9	4,2	-4,7	Ne
Uganda	19,4	11,7	-7,7	Ne
Zimbabwe	48,8	38,0	-10,8	Ne

Zdroj: vlastní zpracování dle dat Worldbank, 2016

Obr. č. 13: Vývoj podílu lesní plochy na celkové rozloze státu v %

Zdroj: vlastní zpracování dle dat Worldbank a ArcGIS, 2016

9.8. 8. cíl Oficiální rozvojová pomoc

Dále rozvíjet otevřený obchodní a finanční systém založený na jasných pravidlech, předvídatelnosti a absenci diskriminace, tak zní poslední cíl. Ten nevybízí k mobilizaci domácích zdrojů k určitým reformám uvnitř státu, týká se spíše zemí rozvinutých. Je mixem několika témat, které nebyly zařazeny do předchozích cílů, a snaží se odstranit překážky, které brzdí rozvoj a vymanění se z chudoby v rozvojových zemích. Diskriminace je forma sociálního vyloučení a často je příčinou chudoby. Ať už se jedná o diskriminaci na základě etnického původu, barvy pleti, náboženství, majetku nebo rodu, neměla by být podceňována. Často snižuje schopnost lidí využívat a přispívat k lidskému rozvoji a v extrémních případech může vést až ke konfliktu.

Indikátorem pro tento cíl je oficiální rozvojová pomoc. Oficiální rozvojová pomoc (dále jen ODA) je definována jako vládní pomoc, která má napomáhat hospodářskému

rozvoji a prosperitě rozvojových zemí (OECD, 2016). 29⁴⁶ členů organizace DAC (Výboru pro rozvojovou pomoc) poskytuje přibližně 95% rozvojové pomoci. „Za ODA jsou považovány takové toky peněz, materiálu či technické pomoci do rozvojových zemí, které:

-jsou poskytovány oficiálními vládními institucemi dárcovské země (na rozdíl např. od soukromé pomoci či zahraničních investic),

-jsou poskytovány s cílem udržitelného sociálně-ekonomického rozvoje (na rozdíl od toků, jejichž cíle nejsou rozvojové, ale komerční či bezpečnostní – např. vojenská pomoc je z OD vyřazena)

-mají tzv. konfesijní charakter (tj. jde o skutečnou pomoc ve formě nenávratného grantu či alespoň půjčky, která má zvýhodněné podmínky oproti půjčce poskytnuté za tržních podmínek)“ (Adamcová, 2006, s. 156).

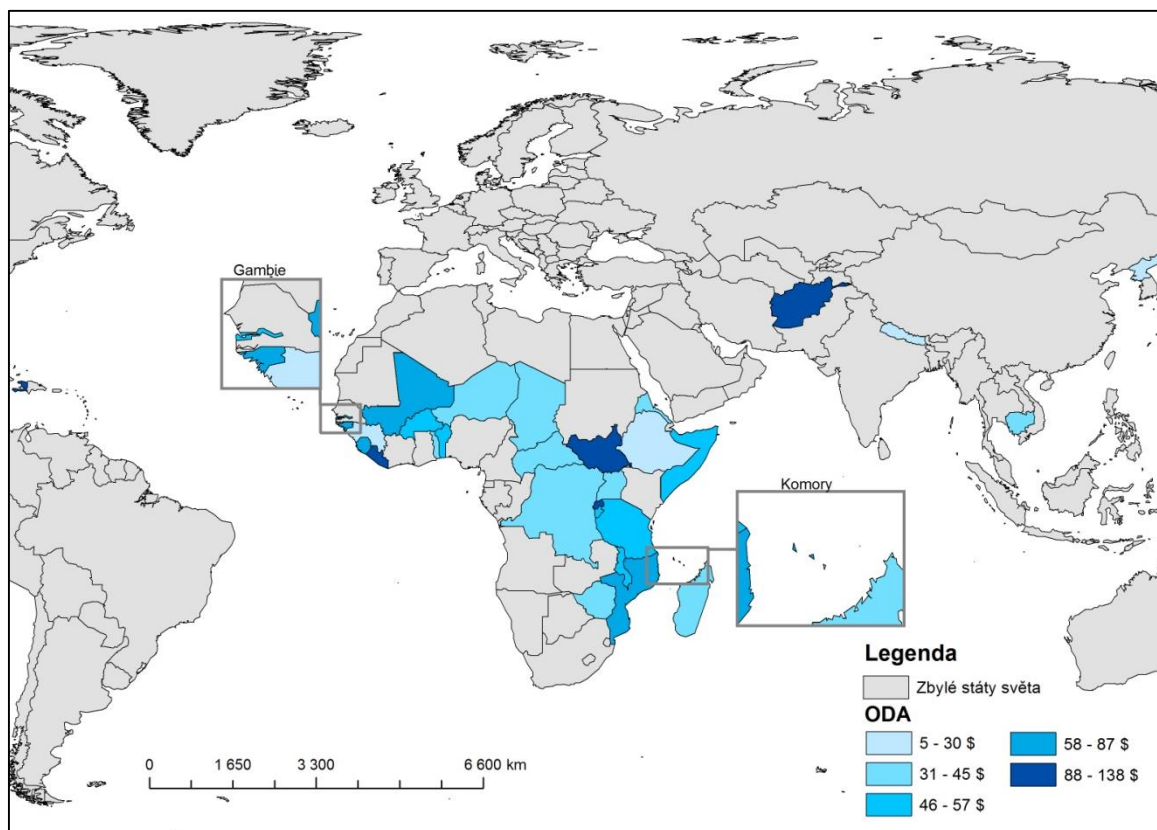
V roce 2013 členové DAC poslali do rozvojových zemí 135,2 miliard \$. Z tabulky č. je zřejmá rostoucí tendence ODA. Největšími příjemci ODA jsou Afghánistán, Komory, Haiti, Libérie a Jižní Súdán. Při přepočtu na osobu za celé období 2000 – 2013 to jsou pouze Afghánistán, Libérie a Jižní Súdán. „Z Afghánistánu jsme si už zvykli slýchat samé špatné zprávy - o teroristických útocích, rostoucí moci Talibanu, islamizaci společnosti a tak dále. Zároveň je však Afghánistán zemí, kde se buduje jako nikdy předtím. Země čerpá rozvojovou pomoc doslova z celého světa včetně České republiky.“ (Český rozhlas, 2009).

⁴⁶ Austrálie, Rakousko, Belgie, Kanada, ČR, Dánsko, EU, Finsko, Francie, Německo, Řecko, Island, Irsko, Itálie, Japonsko, Jižní Korea, Lucembursko, Nový Zéland, Norsko, Polsko, Portugalsko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko, Velká Británie, USA (OECD, 2016)

Tab. č. 16: Přijatá oficiální rozvojová pomoc na osobu za rok v dolarech a vypočtený průměr na osobu v dolarech za období 2000 – 2013.

Název země	2000	2013	Průměr
Afghánistán	6,6	172,4	138
Benin	35	63,2	53
Burkina Faso	15,5	61,4	55
Burundi	14	53,8	47
Kambodža	32,4	53,2	45
Středoafriická republika	20,7	41	38
Čad	15,8	31,1	33
Komory	35,4	111,4	65
Dem. Republika	3,8	38,1	40
Eritrea	44,9	13,2	40
Etiopie	10,4	40,7	30
Gambie	40,4	59,9	57
Guinea	17,5	42,5	26
Guinea-Bissau	63,7	60,8	68
Haiti	24,2	113,5	88
Severní Korea	3,2	4,4	5
Libérie	23,3	124,4	127
Madagaskar	20,3	21,8	32
Malawi	39,4	68,8	52
Mali	28,1	90,9	63
Mosambik	49,6	89,6	76
Nepál	16,7	31,3	23
Niger	19	43,4	37
Rwanda	38,3	91,8	68
Sierra Leone	43,6	72,8	75
Somálsko	13,8	94,5	52
Jižní Súdán	-	128,1	126
Tanzanie	31,3	69,6	52
Togo	14,3	32,4	42
Uganda	35,1	45	44
Zimbabwe	14	57,3	36

Zdroj: vlastní zpracování dle dat Worldbank a ArcGIS, 2015

Obr. č. 14: Příjem ODA na osobu v \$ (průměr za období 2000 – 2013)

Zdroj: vlastní zpracování dle dat Worldbank a ArcGIS, 2015

10. Celkové vyhodnocení zemí

Každý bod v tomto vyhodnocení znamená jeden splněný cíl. Země tedy mohly získat maximálně 7 bodů, protože 8. cíl nebyl hodnocený. Vymezení 1., 4. a 5. cíle bylo snadné, vzhledem k tomu, že za cíl byly zvoleny konkrétní hodnoty. Hranice těchto hodnot byly vypočteny z výchozích roků, které byly porovnávány s cílovými roky. Ostatní cíle se nevztahovaly k žádným hodnotám, a nebylo možné je tedy jednoznačně posoudit. V 2. cíli jsem uznala země, u kterých vzrostla docházka do základní školy alespoň na 90 %. Státy, které odstranily nepoměr mezi pohlavím v primárním vzdělávání, byly obodované 1 bodem. Nepoměr na sekundárním a terciárním vzdělávání nebyl hodnocený z důvodu neúspěšnosti plnění tohoto cíle. V cíli č. 6 všechny státy, které zpomalily růst (tzn., že hodnota cílového roku klesla minimálně o 0,3 % od výchozího roku) HIV/AIDS nakažených osob, uspěly a získaly 1 bod. Země, u kterých došlo ke zvýšení podílu lesní plochy, nebo vykazovaly konstantní hodnotu jako ve výchozím roce, byly obodovány 1 bodem a ostatní nezískaly žádný bod. Poslední cíl jsem nehodnotila, protože závisí na rozvinutých zemích, které rozhodují o tom, kam určitý obnos finanční pomoci členové DAC pošlou.

Tab. č. 17: Seznam států a splnění cílů

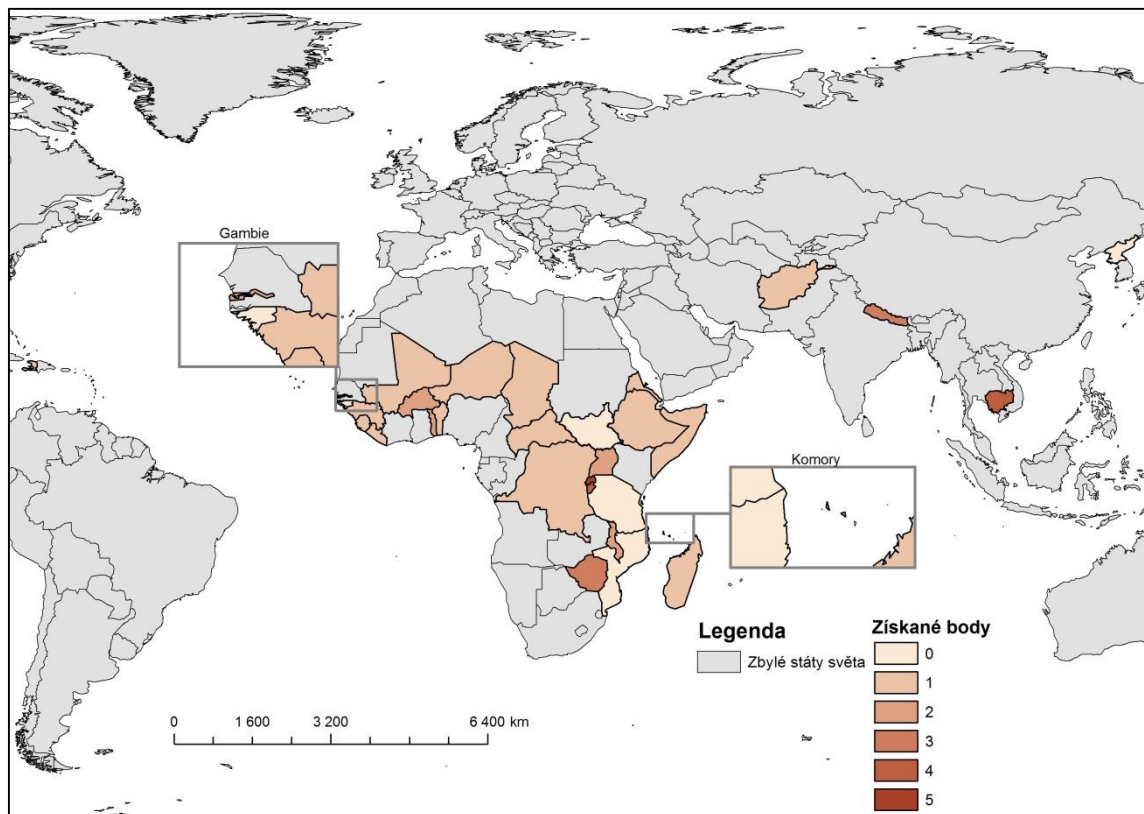
Název země	Cíle								Body
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	
Afghánistán	-	-	Ne	Ne	Ne	Ne	Ano	-	1
Benin	Ne	Ano	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	-	1
Burkina Faso	Ne	Ne	Ano	Ne	Ne	Ano	Ne	-	2
Burundi	-	Ano	Ano	Ne	Ne	Ano	Ano	-	4
Kambodža	Ano	Ano	Ne	Ano	Ne	Ano	Ne	-	4
Středoafrická republika	-	Ne	Ne	Ne	Ne	Ano	Ne	-	1
Čad	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ano	Ne	-	1
Komory	-	Ne	Ne	Ne	Ne	-	Ne	-	0
Dem. Republika Kongo	-	-	Ne	Ne	Ne	Ano	Ne	-	1
Eritrea	-	-	-	Ne	Ne	Ano	Ne	-	1
Etiopie	Ne	-	Ne	Ne	Ne	Ano	Ne	-	1
Gambie	-	Ne	Ano	Ne	Ne	Ne	Ano	-	2
Guinea	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ano	Ne	-	1
Guinea-Bissau	-	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	-	0
Haiti	-	-	-	Ne	Ne	Ano	Ne	-	1
Severní Korea	-	-	-	Ne	Ne	-	Ne	-	0
Libérie	-	Ne	Ne	Ne	Ne	Ano	Ne	-	1
Madagaskar	Ne	Ne	Ano	Ne	Ne	Ne	Ne	-	1
Malawi	Ne	Ne	Ano	Ne	Ne	Ano	Ne	-	2
Mali	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ano	Ne	-	1
Mosambik	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	-	0
Nepál	Ano	Ano	Ano	Ne	Ne	Ne	Ne	-	3
Niger	-	Ne	Ne	Ne	Ne	Ano	Ne	-	1
Rwanda	Ne	Ano	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	-	5
Sierra Leone	Ne	-	Ano	Ne	Ne	Ne	Ne	-	1
Somálsko	-	-	Ne	Ne	Ne	Ano	Ne	-	1
Jižní Súdán	-	-	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	-	0
Tanzanie	Ne	Ne	Ano	Ne	Ne	Ano	Ne	-	2
Togo	-	Ano	Ne	Ne	Ne	Ano	Ne	-	2
Uganda	Ne	Ano	Ano	Ne	Ne	Ne	Ne	-	2
Zimbabwe	-	Ano	Ano	Ne	Ne	Ano	Ne	-	3
Počet bodů celkem	2	8	11	2	0	19	4	-	-

Zdroj: vlastní zpracování dle dat Worldbank, 2016

Tab. č. 18: Seznam států dle dosažení cílů

Pořadí	Dosažené body	Úspěšnost v %	Země
Velmi úspěšné	4 - 5	57,1 - 71,4	Rwanda Burundi, Kambodža
Úspěšné	3	42,8	Nepál, Zimbabwe
Téměř neúspěšné	2	28,6	Burkina Faso, Gambie, Malawi, Tanzanie, Togo, Uganda
Neúspěšné	0 - 1	0 - 14,3	Afghánistán, Benin, Čad, Dem. republika Kongo, Eritrea, Etiopie, Guinea, Haiti, Libérie, Madagaskar, Mali, Niger, Sierra Leone, Somálsko, Středoafrická republika Guinea-Bissau, Jižní Súdán, Komory, Mosambik, Severní Korea

Zdroj: vlastní zpracování dle dat Worldbank, 2016

Obr. č. 15: Mapa celkového vyhodnocení cílů

Zdroj: vlastní zpracování dle dat Worldbank a Esri, 2016

Tab. č. 19: Seznam cílů dle počtu zemí, které daný cíl splnily

Cíl	Úspěšné země
1. Chudoba	2
2. Vzdělání	8
3. Rovnost pohlaví	11
4. Dětská úmrtnost	2
5. Mateřská úmrtnost	0
6. Nemoci HIV/AIDS, malárie a další	19
7. Ztráty přírodních zdrojů	4

11. Závěr

V teoretické části práce byly jako první rozebrány pojmy související s tématem, u kterých bylo vysvětleno, jaká může být jejich klasifikace, např. globální problémy. Hlavním cílem práce bylo vytvoření přehledu o tom, jak země plnily Rozvojové cíle tisíciletí. Dílčím cílem byl výběr indikátorů vhodných pro výběr a porovnávání dat. Jednalo se vždy o indikátory vztahující se k prvnímu podbod. Byly vybrány indikátory: podíl populace, která žije za méně než 1,25 USD za den, podíl dětí navštěvujících základní školu, poměr dívek a chlapců na prvním až třetím stupni vzdělávání, míra dětské úmrtnosti do 5 let, míra mateřské úmrtnosti, rozšíření HIV v populaci mezi 15-49 lety, podíl zalesněné půdy, posledním indikátorem byla přijatá ODA vypočtená na osobu v dolarech plynoucí z dárcovských zemí OECD/DAC.

Podle výsledků práce se stala nejúspěšnějším státem Rwanda, která získala 5 bodů ze 7, dalšími státy následujícími se 4 body ze 7 jsou Burundi a Kambodža a patří do skupiny velmi úspěšné. K úspěšným státům se 3 body ze 7 se zařadily Nepál a Zimbabwe. Země, kterým se nedařilo plnit cíle, byly rozděleny do 2 skupin, a to na téměř neúspěšné, neúspěšné. Do skupiny téměř neúspěšných, které získaly 2 body ze 7, patří Burkina Faso, Gambie, Malawi, Tanzanie, Togo a Uganda. Státy neúspěšné mající pouhý 1 a 0 bodů ze 7 jsou Afghánistán, Benin, Čad, Dem. republika Kongo, Eritrea, Etiopie, Guinea, Haiti, Libérie, Madagaskar, Mali, Niger, Sierra Leone, Somálsko a Středoafriická republika. S nejhoršími výsledky, tzn. 0 bodů ze 7, skončily Guinea-Bissau, Jižní Súdán, Komory, Mosambik a Severní Korea. Více než 2/3 států patří mezi země, které nedokázaly cíle splnit.

Odborníci se vesměs shodují, že nejsou ani fenomenálním úspěchem, ani žádným propadákem (Lebeda, 2014). Tyto výsledky jsou oproti výsledkům OSN pesimistické, neboť OSN tvrdí⁴⁷, že snížili o polovinu extrémní hlad a chudobu, poskytnutí základního vzdělání je splněno na 55 %, v roce 2015 měly ženy i muži stejný přístup ke vzdělávání, dětská úmrtnost se snížila o 80 %, mateřská úmrtnost o 60 %, dále se podařilo zpomalit šíření HIV/AIDS a podařila se integrace principů udržitelného rozvoje a zvrácení ztrát přírodních zdrojů. Kácení lesů stále probíhá, ale mnohem nižší rychlostí, než tomu bylo doposud.

⁴⁷ (World's best news, 2016)

Podle dostupných dat byl vytvořený seznam cílů, který řadí cíle dle jejich úspěšnosti. Nejčastěji splněným cílem se stalo zvrácení šíření HIV/AIDS a nesplněným cílem se stalo snížení mateřské úmrtnosti.

Závěry šetření byly vizualizované pomocí map a také pomocí tabulek. Na výsledky této práce lze navázat za patnáct let vyhodnocováním SDGs. Vznikl by tak zmapovaný úsek celosvětových snah OSN a dalších institucí podílejících se na cílech. Nemalou roli v tom hrají i zbylé státy světa, protože SDGs se nevztahují pouze na rozvojové země. Bojují za zlepšení života i ve státech rozvinutých.

12. Zdroje a použitá literatura

Literární zdroje

ADAMCOVÁ, Lenka, NĚMEČKOVÁ, Tereza a kolektiv. *Rozvojová ekonomika*. Praha: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1515-1.

COLLIER, Paul. *Miliarda nejchudších : proč se některým zemím nedaří a co s tím / Paul Collier ; [z anglického originálu ... přeložili Katarína Bandíková a Matěj Brabec]*. Praha: Vyšehrad, 2009. ISBN 978-80-7429-010-7.

DUŠKOVÁ, Lenka. *Encyklopedie rozvojových studií*. Olomouc : Univerzita Palackého, 2011. ISBN 978-80-244-2948-9.

HARMÁČEK, Jaromír. *Teorie, realita a rozvojové souvislosti ekonomického růstu v nejméně rozvinutých zemích (LDCs)*. Olomouc : Univerzita Palackého, 2013. ISBN 978-80-244-3958-7.

HOCH, Tomáš. *Základy rozvojové pomoci*. Ostrava: Ostravská univerzita, 2007. ISBN 978-80-7368-370-2.

JENÍČEK, Vladimír a FOLTÝN, Jaroslav. *Globální problémy lidstva v ekonomických souvislostech*. V Praze: C.H. Beck, 2010. ISBN 978-80-7400-326-4.

LEBIEDZIK, Marian, MAJEROVÁ, Ingrid, NEZVAL, Pavel. *Světová ekonomika*. Brno: Computer Press, 2007. ISBN 978-80-251-1510-7.

NIK, Hynek, EICHLER, Jan, MAJERNÍK, Lubomír. *Konflikt a obnova v Afghánistánu : kontext, prostředí a zájmy*. Praha: Ústav mezinárodních vztahů, 2012. ISBN 978-80-87558-06-5.

NOVÁČEK, Pavel (editor) ; [Pierre C. Armand ... et al.]. *Rozvojová studia: vybrané kapitoly*. Olomouc : Univerzita Palackého, 2014. ISBN 978-80-244-3958-7.

PALATKOVÁ, Monika. *Mezinárodní turismus : analýza pozice turismu ve světové ekonomice, změny mezinárodního turismu v důsledku globálních změn, evropská integrace a mezinárodní turismus*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4862-7.

STAVÁREK, Daniel. *Mezinárodní finanční instituce*. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné, 2003. ISBN 80-7248-208-4.

Elektronické

AP Mine Ban Convention . Status of the Convention. [online]. [cit. 2016-03-17]. Dostupné z: <http://www.apminebanconvention.org/background-status-of-the-convention/clearing-mined-areas/overview/>

Avert. Global Statistic. [online]. 2.10.2015 [cit. 2016-03-16]. Dostupné z: <http://www.avert.org/professionals/hiv-around-world/global-statistics>

CIA. The World Factbook. [online]. [cit. 2016-02-02]. Dostupné z: https://www.cia.gov/library/publications/resources/the-world-factbook/wfbExt/region_afr.html

Česko proti chudobě. Kdo jsme. [online]. [cit. 2016-03-17]. Dostupné z: <http://www.ceskoprotichudobe.cz/?id=18-kdo-jsme>

Český rozhlas. Archiv. [online]. 9. 9. 2009 [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/radiozurnal/zzz/_zprava/co-potrebuje-afghanistan-692820

Hronová, Tereza. Rozvojovka. Žádný jiný vynález nezachránil tolik životů jako záchod. [online]. 22. 1. 2016 [cit. 2016-02-11]. Dostupné z: <http://www.rozvojovka.cz/clanky/1723-zadny-jiny-vynalez-nezachranil-tolik-zivotu-jako-zachod.htm>

IMF. Debt Relief Under the Heavily Indebted Poor Countries (HIPC) Initiative. [online]. 8.4.2016 [cit. 2016-04-10]. Dostupné z: <https://www.imf.org/external/np/exr/facts/hipc.htm>

Informační centrum OSN. Oficiální seznam všech cílů, úkolů a indikátorů plnění. [online]. [cit. 2016-01-05]. Dostupné z: <http://www.archiv.osn.cz/soubory/officialist2008-cze.pdf>

International Monetary Fund. IMF Data Mapper ®, 2015a. [online]. © 2016 [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://www.imf.org/external/datamapper/index.php?db=FM>

Janišová, Míla. Rozvojovka. Proč chudí nemají léky a očkování?. [online]. 12. 2. 2016 [cit. 2016-02-25]. Dostupné z: <http://www.rozvojovka.cz/clanky/1732-proc-chudi-nemaji-leky-a-ockovani.htm>

- Lebeda, Petr. DEF Journal. Olomouc: Univerzita Palackého, 2015. ISSN: 2336-6621.
- Lebeda, Petr. Rozvojovka. Změnily Rozvojové cíle svět?. [online]. 4. 12. 2014 [cit. 2016-04-05]. Dostupné z: <http://www.rozvojovka.cz/clanky/1561-zmenily-rozvojove-cile-svet.htm>
- Nedvěd, Radek. Rozvojovka. Neviditelná epidemie. [online]. 8. 9. 2005 [cit. 2016-02-25]. Dostupné z: <http://www.rozvojovka.cz/clanky/249-neviditelna-epidemie.htm>
- OECD. Dac members. [online]. © 2016 [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/dac/dacmembers.htm>
- The Group of 77. [online]. [cit. 2016-03-15]. Dostupné z: <http://www.g77.org/doc/>
- The World Bank. Data. [online]. © 2016 [cit. 2016-03-15]. Dostupné z: <http://data.worldbank.org/income-level/HPC>
- The World Bank. Data. [online]. © 2016 [cit. 2016-03-15]. Dostupné z: <http://data.worldbank.org/country>
- Transparency International . Corruption Perceptions Index 2015. [online]. © 2016 [cit. 2016-02-11]. Dostupné z: <http://www.transparency.org/cpi2015#results-table>
- UN Blog. 2015: Time for Global Action. [online]. © 2015 [cit. 2016-03-17]. Dostupné z: <http://blogs.un.org/blog/2015/01/13/2015-time-for-global-action/#sthash.bHyYDDbi.6yTElaJv.dpbs>
- UN. Country classification. [online]. © 2014 [cit. 2016-04-11]. Dostupné z: http://www.un.org/en/development/desa/policy/wesp/wesp_current/2014wesp_country_classification.pdf
- Un Desa. Development Policy and Analysis Division. [online]. © 2014 [cit. 2016-03-19]. Dostupné z: http://www.un.org/en/development/desa/policy/cdp/ldc/ldc_criteria.shtml#criteria
- UN. International years. [online]. © 2015 [cit. 2016-03-16]. Dostupné z: <http://www.un.org/en/sections/observances/international-years/>

UN Millenium Development Goals Indicators. Official list of MDG indicators. [online]. 15.1.2008 [cit. 2016-01-11]. Dostupné z:<http://mdgs.un.org/unsd/mdg/Host.aspx?Content=Indicators/OfficialList.htm>

UN. Millennium Development Goals Report 2015. [online]. © 2015 [cit. 2016-02-05]. Dostupné z:
[http://www.un.org/millenniumgoals/2015_MDG_Report/pdf/MDG%202015%20rev%20\(July%201\).pdf](http://www.un.org/millenniumgoals/2015_MDG_Report/pdf/MDG%202015%20rev%20(July%201).pdf)

UN. News on Millennium Development Goals. [online]. [cit. 2016-01-11]. Dostupné z: <http://www.un.org/millenniumgoals/>

UN. Sustainable Development Goals. [online]. [cit. 2016-01-05]. Dostupné z: <http://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/#>

UN Sustainable Development. Goal 16: Promote just, peaceful and inclusive societies. [online]. [cit. 2016-02-11]. Dostupné z:
<http://www.un.org/sustainabledevelopment/peace-justice/>

Unicef. Co děláme. [online]. © 2004-2016 [cit. 2016-03-15]. Dostupné z: <http://www.unicef.cz/co-delame/nase-projekty>

Unicef. Global Databases. [online]. © 2015 [cit. 2016-02-25]. Dostupné z: <http://data.unicef.org/maternal-health/delivery-care.html>

Unicef. Voices of Youth. [online]. © 2015 [cit. 2016-01-10]. Dostupné z: <http://www.voicesofyouth.org/en/posts/2015-year-of-global-action-sdgs-cop21->

United Nations Development Programme. Human development reports. [online]. © 2015 [cit. 2016-03-12]. Dostupné z:<http://hdr.undp.org/en/composite/HDI>

United Nations Development Programme. Human development reports 2015a. [online]. © 2015 [cit. 2016-03-12]. Dostupné z:<http://hdr.undp.org/en/content/human-development-index-hdi>

United Nations Development Programme. Human development reports. [online]. © 2015 [cit. 2016-03-12]. Dostupné z:<http://hdr.undp.org/en/content/developing-regions>

United Nations. Global issues. [online]. [cit. 2016-03-15]. Dostupné z: <http://www.un.org/en/globalissues/index.shtml>

Unohrlls 2016a. Land-locked Developing Countries. [online]. © 2016 [cit. 2016-03-05]. Dostupné z: <http://unohrlls.org/about-ldcs/>

Unohrlls 2016b. Land-locked Developing Countries. [online]. © 2016 [cit. 2016-03-05]. Dostupné z: <http://unohrlls.org/about-ldcs/country-profiles/>

Unohrlls 2016c. Small Island Developing States. [online]. © 2016 [cit. 2016-03-05]. Dostupné z: <http://unohrlls.org/about-sids/country-profiles/>

Worlds Best News 2015a. Millenium Development Goals. [online]. © 2016 [cit. 2016-03-19]. Dostupné z: <http://worldsbestnews.dk/about/millennium-development-goals/goal-1/>

Worlds Best News 2015b. Millenium Development Goals. [online]. © 2016 [cit. 2016-03-19]. Dostupné z: <http://worldsbestnews.dk/about/millennium-development-goals/goal-4/>

Worlds Best News 2016. Millenium Development Goals. [online]. © 2016 [cit. 2016-03-19]. Dostupné z: <http://worldsbestnews.dk/about/millennium-development-goals/>

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Klasifikace Světové banky

Tabulka č. 2: Rozvojové regiony podle SB

Tabulka č. 3: Klasifikace UNDP a příklady zemí

Tabulka č. 4: Vybrané země spadající do vymezeného území

Tabulka č. 5: Seznam cílů a podcílů MDGs

Tabulka č. 6: Vybrané indikátory MDGs

Tabulka č. 7: Seznam cílů SDGs

Tabulka č. 8: Podíl obyvatel žijících pod hranicí chudoby v %

Tabulka č. 9: Vývoj podílu dětí navštěvujících základní školu v %.

Tabulka č. 10: Vývoj podílu dětí navštěvujících základní školu v % (nemající kompletní data)

Tabulka č. 11: Poměr dívek a chlapců na primárním až terciárním vzdělání

Tabulka č. 12: Vývoj dětské úmrtnosti do pěti let (na 1 000 živě narozených)

Tabulka č. 13: Vývoj míry mateřské úmrtnosti (odhadováno na 100 000 živě narozených dětí)

Tabulka č. 14: Rozšíření HIV/AIDS v populaci 15 – 49 let v %

Tabulka č. 15: Vývoj podílu lesní plochy na rozloze státu v %.

Tabulka č. 16: Přijatá oficiální rozvojová pomoc na osobu za rok v dolarech a vypočtený průměr na osobu v dolarech za období 2000

Tabulka č. 17: Seznam států a splnění cílů

Tabulka č. 18: Seznam států dle dosažení cílů

Tabulka č. 19: Seznam cílů podle počtu zemí, které daný cíl splnily

Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Složení HDI

Obrázek č. 2: Struktura EVI

Obrázek č. 3: Struktura HAI

Obrázek č. 4: Mapa vymezení území

Obrázek č. 5: Mapa vyhodnocení 1. cíle

Obrázek č. 6: Podíl dětí v % navštěvujících základní školu

Obrázek č. 7: Nepoměr v základním vzdělání mezi chlapci a dívkami

Obrázek č. 8: Snížení dětské úmrtnosti o 2/3

Obrázek č. 9: Vývoj procentuálního vyjádření porodů za účasti zkušeného zdravotnického personálu v období 1990-2014

Obrázek č. 10: Snížení mateřské úmrtnosti o 3/4

Obrázek č. 11: Podíl mužů a žen ve věku 15 – 24 let v Subsaharské Africe, kteří mají komplexní a správné znalosti o HIV. A monitorování použití kondomů při posledním rizikovém sexu.

Obrázek č. 12: Procentuální změna rozšíření HIV/AIDS v populaci 15 – 49 let mezi lety 2000 - 2014

Obrázek č. 13: Vývoj podílu lesní plochy na celkové rozloze státu v %

Obrázek č. 14: Příjem ODA na osobu v \$ (průměr za období 2000 – 2013)

Obrázek č. 15: Mapa celkového vyhodnocení cílů

Seznam příloh

Příloha A: Globální problémy dle OSN

Příloha B: Země s nízkým středním příjmem dle SB

Příloha C: Rozvinuté země dle MMF

Příloha D: Mapa světa podle HDI pro rok 2015

Příloha E: Seznam zemí dle indexu vnímání korupce pro rok 2015

Příloha F: Kompletní tabulka s daty pro 1. cíl

Příloha G: Kompletní tabulka s daty pro 2. cíl

Příloha H: Kompletní tabulka s daty pro 3. cíl primární vzdělání

Příloha I: Kompletní tabulka s daty pro 3. cíl sekundární vzdělání

Příloha J: Kompletní tabulka s daty pro 3. cíl terciární vzdělání

Příloha K: Kompletní tabulka s daty pro 4. cíl

Příloha L: Kompletní tabulka s daty pro 5. cíl

Příloha M: Kompletní tabulka s daty pro 6. cíl

Příloha N: Kompletní tabulka s daty pro 7. cíl

Příloha O: Kompletní tabulka s daty pro 8. cíl

Příloha A: Globální problémy dle OSN

Afrika	Stáří	Zemědělství	AIDS
Atomová energie	Děti	Klimatická změna	Dekolonizace
Odmínování	Demokracie	Rozvoj	Odzbrojení
Životní prostředí	Rodina	Jídlo	Vláda
Zdraví	Lidská práva	Lidská sídla	Humanitární pomoc
Mezinárodní zákon	Oceány	Mír a bezpečnost	Osoby se zdravotním postižením
Populace	Uprchlíctví	Terorismus	Dobrovolnictví
Voda	Ženy		

Zdroj: United Nations. *Global issues*. [online]. [cit. 2016-03-15]. Dostupné z: <http://www.un.org/en/globalissues/index.shtml>

Příloha B: Země s nízkým středním příjmem dle SB

Země s nižším středním příjmem

Arménie	Bangladéš	Bhútán	Bolívie	Dem. republika Kongo
Džibutsko	Egypt	Federativní státy Mikronésie	Filipíny	Ghana
Gruzie	Guatemala	Guyana	Honduras	Indie
Indonésie	Jemen	Kamerun	Kapverdy	Keňa
Kiribati	Kosovo	Kyrgyzstán	Laos	Lesotho
Maroko	Mauritánie	Moldavsko	Myanma/Barma	Nigérie
Nicaragua	Pákistán	Papua-Nová Guinea	Pobřeží slonoviny	Salvador
Samoa	Senegal	Súdán	Sv. Tomáš a Princův ostrov	Svazijsko
Sýrie	Šalomounovy ostrovy	Šrí Lanka	Tádžikistán	Ukrajina
Uzbekistán	Vanuatu	Vietnam	Východní Timor	Zambie
Západní břeh a pásma Gazy				

Zdroj: The World Bank. *Data*. [online]. © 2016 [cit. 2016-03-15]. Dostupné z: <http://data.worldbank.org/income-level/LMC>

Země s vyšším středním příjmem

Albánie	Alžírsko	Americká Samoa	Angola	Ázerbájdžán
Belize	Bělorusko	Bosna a Hercegovina	Botswana	Brazílie
Bulharsko	Černá Hora	Čína	Dominika	Dominikánská republika
Ekvádor	Fidži	Gabon	Grenada	Irák
Írán	Jamajka	Jihoafriická republika	Jordánsko	Kazachstán
Kolumbie	Kostarika	Kuba	Libanon	Libye
Makedonie	Malajsie	Maledivy	Marshallovy ostrovy	Mauricius
Mexiko	Mongolsko	Namibie	Palau	Panama
Paraguay	Peru	Rumunsko	Srbsko	Surinam
Svatá Lucie	Svatý Vincent a Grenadiny	Thajsko	Tonga	Tunisko
Turecko	Turkmenistán	Tuvalu		

Zdroj: The World Bank. *Data*. [online]. © 2016 [cit. 2016-03-15]. Dostupné z: <http://data.worldbank.org/income-level/UMC>

Země s vysokým příjmem

Americké Panenské ostrovy	Andorra	Antigua a Barbuda	Argentina	Aruba
Austrálie	Bahamy	Bahrajn	Barbados	Belgie
Bermudy	Curacao	ČR	Dánsko	Estonsko
Faerské ostrovy	Finsko	Francie	Francouzská Polynésie	Grónsko
Guam	Hong Kong SAR	Chile	Chorvatsko	Irsko
Island	Itálie	Izrael	Japonsko	Kajmanské ostrovy
Kanada	Katar	Korejská republika	Kuvajt	Kypr
Lichtenštejnsko	Litva	Lotyšsko	Lucembursko	Macao SAR
Maďarsko	Malta	Monako	Německo	Nizozemsko
Normanské ostrovy	Norsko	Nová Kaledonie	Nový Zéland	Omán
Ostrov Man	Polsko	Portoriko	Portugalsko	Rakousko
Rovníková Guinea	Rusko	Řecko	San Marino	Saúdská Arábie
Severní Mariany	Seychely	Singapur	Slovensko	Slovinsko
Spojené arabské emiráty	Spojené státy americké	Sv. Kryštof a Nevis	Sv. Martin (Nizozemská i Francouzská část)	Španělsko
Švédsko	Švýcarsko	Trinidad a Tobago	Turks a Caicos	Uruguay
Velká Británie	Venezuela			

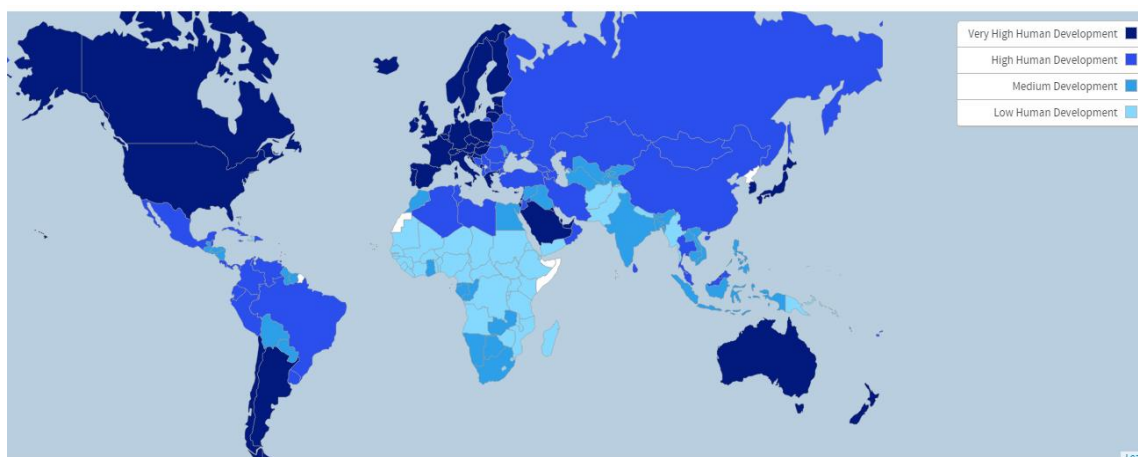
Zdroj: The World Bank. *Data*. [online]. © 2016 [cit. 2016-03-15]. Dostupné z: <http://data.worldbank.org/income-level/HIC>

Příloha C: Rozvinuté země dle MMF

Austrálie	Belgie	ČR	Dánsko	Estonsko
Finsko	Francie	Hong Kong SAR	Irsko	Island
Itálie	Izrael	Japonsko	Kanada	Korejská rep.
Kypr	Litva	Lotyšsko	Lucembursko	Malta
Německo	Nizozemsko	Norsko	Nový Zéland	Portugalsko
Rakousko	Řecko	San Marino	Singapur	Slovensko
Slovinsko	USA	Španělsko	Švédsko	Švýcarsko
Taiwan	Velká Británie			

Zdroj: International Monetary Fund. *IMF Data Mapper* ®. [online]. © 2016 [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://www.imf.org/external/datamapper/index.php?db=FM>

Příloha D: Mapa světa podle HDI pro rok 2015

Zdroj: United Nations Development Programme. *Human development reports*. [online].
© 2015 [cit. 2016-03-01]. Dostupné z: <http://hdr.undp.org/en/countries>

Příloha E: Seznam zemí dle indexu vnímání korupce pro rok 2015

Pořadí	CPI	Země	Pořadí	CPI	Země	Pořadí	CPI	Země
1	91	Dánsko	57	47	Ghana	113	31	Malawi
2	90	Finsko	58	46	Řecko	114	31	Mauritánie
3	89	Švédsko	59	46	Rumunsko	115	31	Mosambik
4	88	Nový Zéland	60	45	Omán	116	31	Vietnam
5	87	Nizozemsko	61	44	Itálie	117	30	Pákistán
6	87	Norsko	62	44	Lesotho	118	30	Tanzanie
7	86	Švýcarsko	63	44	Černá hora	119	29	Ázerbájdžán
8	85	Singapur	64	44	Senegal	120	29	Guyana
9	83	Kanada	65	44	Republika jižní Afrika	121	29	Rusko
10	81	Německo	66	42	Sv. Tomáš a Princův ostrov	122	29	Sierra Leone
11	81	Lucembursko	67	42	Makedonie	123	28	Gambie
12	81	Velká Británie	68	42	Turecko	124	28	Guatemala
13	79	Austrálie	69	41	Bulharsko	125	28	Kazachstán
14	79	Island	70	41	Jamajka	126	28	Kyrgyzstán
15	77	Belgie	71	40	Srbsko	127	28	Libanon
16	76	Rakousko	72	39	Salvador	128	28	Madagaskar
17	76	USA	73	39	Mongolsko	129	28	Východní Timor
18	75	Hong Kong	74	39	Panama	130	27	Kamerun
19	75	Irsko	75	39	Trinidad a Tobago	131	27	Írán
20	75	Japonsko	76	38	Bosna a Hercegovina	132	27	Nepál
21	74	Uruguay	77	38	Brazílie	133	27	Nikaragua
22	71	Katar	78	38	Burkina Faso	134	27	Paraguay
23	70	Chile	79	38	Indie	135	27	Ukrajina
24	70	Estonsko	80	38	Thajsko	136	26	Komory
25	70	Francie	81	38	Tunisko	137	26	Nigérie
26	70	SAE	82	38	Zambie	138	26	Tádžikistán
27	65	Bhútán	83	37	Benin	139	25	Bangladéš
28	63	Botswana	84	37	Čína	140	25	Guinea
29	63	Portugalsko	85	37	Kolumbie	141	25	Keňa
30	62	Polsko	86	37	Libérie	142	25	Laos
31	62	Taiwan	87	37	Šrí Lanka	143	25	Papua Nová Guinea
32	61	Kypr	88	36	Albánie	144	25	Uganda
33	61	Izrael	89	36	Alžírsko	145	24	Středoafriická republika
34	61	Litva	90	36	Egypt	146	23	Kongo
35	60	Slovinsko	91	36	Indonésie	147	22	Čad
36	58	Španělsko	92	36	Maroko	148	22	Dem. republika Kongo
37	56	Česká republika	93	36	Peru	149	22	Myanma/Barma
38	56	Korejská republika	94	36	Surinam	150	21	Burundi
39	56	Malta	95	35	Arménie	151	21	Kambodža
40	55	Kapverdy	96	35	Mali	152	21	Zimbabwe
41	55	Kostarika	97	35	Mexiko	153	19	Uzbekistán

Pořadí	CPI	Země	Pořadí	CPI	Země	Pořadí	CPI	Země
42	55	Lotyšsko	98	35	Filipíny	154	18	Eritrea
43	55	Seychely	99	34	Bolívie	155	18	Sýrie
44	54	Rwanda	100	34	Džibutsko	156	18	Turkmenistán
45	53	Jordánsko	101	34	Gabon	157	18	Jemen
46	53	Mauricius	102	34	Niger	158	17	Haiti
47	53	Namibie	103	33	Dominikánská republika	159	17	Guinea-Bissau
48	52	Gruzie	104	33	Etiopie	160	17	Venezuela
49	52	Saúdská Arábie	105	33	Kosovo	161	16	Irák
50	51	Bahrajn	106	33	Moldavsko	162	16	Libye
51	51	Chorvatsko	107	32	Argentina	163	15	Angola
52	51	Maďarsko	108	32	Bělorusko	164	15	Jižní Súdán
53	51	Slovensko	109	32	Pobřeží slonoviny	165	12	Súdán
54	50	Malajsie	110	32	Ekvádor	166	11	Afghánistán
55	49	Kuvajt	111	32	Togo	167	8	Severní Korea
56	47	Kuba	112	31	Honduras	168	8	Somálsko

Zdroj: Transparency International. Corruption Perceptions Index 2015. [online]. © 2016
[cit. 2016-03-01]. Dostupné z: <http://www.transparency.org/cpi2015>

Příloha F: Kompletní tabulka s daty pro 1. cíl

Název země	Roky													
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Afghánistán
Benin	47,3	51,6	..
Burkina Faso	48,9	44,5
Burundi	81,3
Kambodža	32,8	30,8	20,9	12,9	11,3	10,1
Středoafriická republika	62,4	62,8
Čad	61,9	36,5
Komory	46,1
Dem. Republika Kongo	87,7
Eritrea
Etiopie	54,6	39,0	36,8
Gambie	33,6
Guinea	56,3	39,3	40,9	..
Guinea-Bissau	48,9
Haiti	..	61,7
Severní Korea
Libérie	83,8
Madagaskar	..	76,3	82,4	87,7
Malawi	75,0	72,2
Mali	..	61,2	51,4	50,6
Mosambik	74,7	60,7
Nepál	53,1	23,7
Niger	51,3	42,1	40,8
Rwanda	79,4	72,0	63,0
Sierra Leone	59,4	56,6
Somálsko
Jižní Súdán
Tanzánie	84,2	67,9	43,5	..
Togo	53,2	52,5
Uganda	56,6	51,7	37,9	37,8
Zimbabwe

Zdroj: Gapminder. *Data*. [online]. [cit. 2016-03-01]. Dostupné z: <http://www.gapminder.org/data/>

Příloha G: Kompletní tabulka s daty pro 2. cíl

Název země	Roky														
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Afghánistán
Benin	81.8	84.9	80.1	82.6	..	87.6	93.3	94.1	94.1	94.9
Burkina Faso	36.3	37.3	36.7	38.6	41.1	45.7	48.7	54.0	60.0	62.8	60.2	65.4	66.4	67.5	..
Burundi	40.7	49.4	48.8	52.3	53.9	57.1	73.5	80.6	90.8	89.0	94.0	94.8	..
Kambodža	92.0	97.4	98.3	98.3	98.2	..	98.2	98.3	98.4
Středoafriická republika	49.5	49.8	58.4	67.8	68.3	70.8	68.7	71.9
Čad	51.6	52.8	56.3	57.8	63.1	..	85.9	..
Komory	76.4	83.3	81.4	..
Dem. Republika Kongo
Eritrea
Etiopie	40.3	44.0	46.1	46.8	49.6	60.5	65.3
Gambie	71.7	72.7	70.6	73.9	74.5	71.6	75.9	74.1	70.0	..	67.5	69.2	70.9	68.7	..
Guinea	44.8	48.4	55.8	59.4	62.6	64.5	66.5	68.3	67.6	68.7	70.4	74.1	74.4	75.1	..
Guinea-Bissau	49.2	69.8
Haiti
Severní Korea
Libérie	35.1	..	42.6	39.9	..	40.6	37.7
Madagaskar	64.9	66.4	67.3	77.1
Malawi	98.8	..	96.8	97.0	96.4	92.8	96.5	96.9
Mali	55.9	55.9	56.0	61.4	62.7	64.9	..	68.7	69.6	70.6	68.7	64.4	..
Mosambik	55.7	60.2	56.1	..	69.9	75.5	79.7	84.8	87.9	88.5	89.2	86.3	86.2	87.4	..
Nepál	76.3	84.8	84.9	96.8	97.4	98.5	..
Niger	27,9	31,5	35.1	38.9	42.5	42.8	43.5	44.7	48.8	52.7	55.9	60.8	62.8	63.5	..
Rwanda	85.4	90.5	88.6	98.4	98.7	93.4	..
Sierra Leone
Somálsko
Jižní Súdán	41.3
Tanzánie	53.0	57.8	72.9	81.5	86.0	90.5	96.0	..	97.6	..	91.2	..	86.9	83.5	..
Togo	83.3	85.5	88.3	86.3	88.8	88.4	90.4	89.0	90.4	97.5	..
Uganda	91.3	88.1	90.9	..	91.5	..
Zimbabwe	84.8	86.9	83.8	82.8	93.9

Zdroj: The World Bank. [online]. The World Bank DataBank, 2015. [cit. 28.9.2015].

Dostupné z: <http://databank.worldbank.org/data/reports.aspx?source=millennium-development-goals>

Příloha H: Kompletní tabulka s daty pro 3. cíl primární vzdělání

Název země	Roky														
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Afghánistán	0.0	0.0	0.4	0.6	0.4	0.6	0.6	0.6	0.6	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	..
Benin	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.8	0.8	..	0.8	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	..
Burkina Faso	0.7	0.7	0.7	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	1.0	..
Burundi	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8	0.9	0.9	0.9	0.9	1.0	1.0	1.0	1.0	..
Kambodža	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	1.0	0.9	1.0	0.9	..
Středoafriická republika	..	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7
Čad	0.6	0.6	0.6	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.8	0.8	0.8	..
Komory	0.9	..	0.8	0.8	0.9	0.9	0.9	0.8	..	0.9	..
Dem. Republika Kongo	0.8	0.8	0.8	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	..
Eritrea
Etiopie	0.7	0.7	0.7	0.7	0.8	0.8	0.9
Gambie	0.9	0.9	0.9	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	..	1.0	1.0	1.0	1.0	..
Guinea	0.7	0.7	0.7	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8	0.9	0.8	0.8	..
Guinea-Bissau	0.7	0.9
Haiti
Severní Korea
Libérie	0.7	0.9	..	0.9	0.9	..	0.9	0.9
Madagaskar	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	..
Malawi	1.0	1.0	1.0	..	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	..
Mali	0.8	0.7	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8	0.9	0.9	0.9	0.9
Mosambik	0.8	0.8	0.8	..	0.8	0.8	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	..
Nepál	0.8	0.8	0.8	0.9	0.9	0.9	1.0	1.0	1.0	1.0	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
Niger	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8	..
Rwanda	0.9	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	..
Sierra Leone	0.9	0.7	0.9	1.0	1.0	..
Somálsko	0.6
Jižní Súdán	0.7
Tanzánie	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	..	1.0	1.0	..
Togo	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	..
Uganda	0.9	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	..	1.0	..
Zimbabwe	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0

Zdroj: The World Bank. [online]. The World Bank DataBank, 2015. [cit. 28.9.2015].

Dostupné z: <http://databank.worldbank.org/data/reports.aspx?source=millennium-development-goals>

Příloha I: Kompletní tabulka s daty pro 3. cíl sekundární vzdělání

Název země	Roky														
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Afghánistán	..	0.0	..	0.3	0.2	0.3	0.4	0.4	0.4	0.5	0.5	0.5	0.6	0.5	..
Benin	0.4	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.6	..	0.7	..
Burkina Faso	0.7	0.7	..	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.8	0.8	0.8	0.8	..
Burundi	0.8	0.7	0.7	0.7	0.7	..	0.7	0.7	0.7	0.7	0.8	..
Kambodža	0.5	0.6	0.6	0.6	0.7	..	0.8	0.8	0.9
Středoafrická republika	..	0.5	0.6	..	0.6	0.5
Čad	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.5
Komory	0.8	0.8	0.8	1.0	..
Dem. Republika Kongo	0.5	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	..
Eritrea
Etiopie	0.7	0.7	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6
Gambie	0.9	1.0	0.9
Guinea	..	0.4	0.4	0.5	0.4	0.5	0.5	..	0.6	0.6
Guinea-Bissau	0.5
Haiti
Severní Korea
Libérie	0.7	0.8	0.8
Madagaskar	1.0	0.9	1.0	0.9	0.9	..	0.9	1.0	1.0	..
Malawi	0.8	0.8	0.8	..	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	..
Mali	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	..	0.8	..
Mosambik	0.6	0.6	0.7	..	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.8	0.8	0.9	0.9	0.9	..
Nepál	0.7	0.7	0.7	0.7	..	0.8	0.8	0.9	0.9	0.9	1.0	1.0	1.0	1.1	1.1
Niger	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.7	0.6	0.7	0.7	..
Rwanda	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	1.0	1.0	1,1	1,1	..
Sierra Leone	..	0.7	0.7	0.9	0.9	..
Somálsko	0.5
Jižní Súdán
Tanzánie	0.8	..	0.9	0.9	..
Togo	0.4	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
Uganda	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8	0.9	0.8	0.9	0.9	..	0.9	..
Zimbabwe	0.9	0.9	0.9	0.9	1.0

Zdroj: The World Bank. [online]. The World Bank DataBank, 2015. [cit. 28.9.2015].

Dostupné z: <http://databank.worldbank.org/data/reports.aspx?source=millennium-development-goals>

Příloha J: Kompletní tabulka s daty pro 3. cíl terciární vzdělání

Název země	Roky														
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Afghánistán	0.3	0.3	0.2	..	0.3
Benin	0.2	0.2	0.3	0.3	0.4	0.4	0.4	0.3
Burkina Faso	0.3	0.3	..	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	..
Burundi	0.4	0.4	0.4	..	0.4	0.4	0.4	0.5	0.4	0.5	0.4	..
Kambodža	0.3	0.4	0.4	..	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.6	0.6	0.6
Středoafriická republika	0.2	0.3	..	0.4	0.4	0.3	..	0.4
Čad	0.2	0.2	..	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2
Komory	0.7	0.8	0.7	0.7	0.8	0.9	0.9	..
Dem. Republika Kongo	0.4	0.4	0.3	..	0.4	0.6	0.5	..
Eritrea	0.2	0.2	0.2	..	0.2	0.3	0.4	0.5
Etiopie	0.3	0.3	0.4	0.3	0.3	0.3
Gambie
Guinea	0.2	0.2	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.4	0.4	0.4	..
Guinea-Bissau
Haití
Severní Korea
Libérie	0.6	0.5	..	0.6
Madagaskar	0.9	0.8	0.8	0.8	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	..
Malawi	0.4	..	0.4	..	0.5	0.5	0.5	0.5	0.6	0.6
Mali	0.5	0.5	0.5	0.5	0.4	0.4	0.5	0.4
Mosambik	0.5	0.5	0.5	0.6	0.6	0.7	0.6	0.6	0.7	..
Nepál	0.4	..	0.2	0.3	0.3	0.5	0.5	..	0.6	0.6	0.6	0.6	..	0.8	..
Niger	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.4	0.4	0.4	0.4	0.3
Rwanda	..	0.5	0.5	0.5	0.6	0.7	0.7	0.7	0.8	0.8	..
Sierra Leone	0.8	0.4	0.4
Somálsko
Jižní Súdán
Tanzánie	0.3	0.3	0.3	0.4	0.4	0.5	0.8	..	0.5	0.5	..
Togo	0.3	0.4	..
Uganda	0.5	0.5	0.6	0.6	0.6	..	0.8	..	0.8	0.8	0.8	0.8
Zimbabwe	0.8	0.8	0.8	0.9	..

Zdroj: The World Bank. [online]. The World Bank DataBank, 2015. [cit. 28.9.2015].

Dostupné z: <http://databank.worldbank.org/data/reports.aspx?source=millennium-development-goals>

Příloha K: Kompletní tabulka s daty pro 4. cíl

Název země	Roky														
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Afghánistán	137	133,8	130,3	126,8	123,2	119,6	116,3	113,2	110,4	107,6	105	102,3	99,5	96,7	93,9
Benin	144,7	141,1	137,1	133,1	129,2	125,5	122,1	119	116,3	113,9	111,6	109,3	107	104,8	102,1
Burkina Faso	185,7	182,4	178,3	173,1	166,3	158,3	149,4	139,9	130,4	121,4	113,5	106,9	101,4	96,6	92,4
Burundi	152,2	147,8	143,2	138,3	133	127,1	120,9	114,5	108,6	103,5	98,8	94,9	91,2	87,8	84,6
Kambodža	108,3	98,7	88,3	78,8	71,3	65,4	60,4	55,8	51,5	47,3	43,1	39,3	35,8	32,9	30,6
Středoafrická republika	174,8	173,5	171,9	170,3	168,4	166,2	163,9	161,3	158,2	154,2	150,2	146,2	142,1	138,5	134
Čad	190,2	187,3	184,6	181,9	179,4	177	174,6	171,5	168	164	160,1	156	151,6	147,1	142,9
Komory	101,1	100,8	100,8	100,4	99,4	97,8	95,7	93,5	91,2	88,5	86	83,3	80,9	78,3	75,9
Dem. Republika Kongo	161	156,8	152,4	147,8	143,2	138,4	133,5	128,9	124,5	120,1	116,1	112,2	108,5	104,8	101,7
Eritrea	89,1	84,6	80,4	76,5	72,9	69,5	66,3	63,2	60,4	57,9	55,6	53,5	51,6	49,7	48,1
Etiopie	145,1	139	132,2	124,8	117	109,1	101,3	93,8	86,9	80,8	75,7	71,3	67,7	64,6	61,8
Gambie	118,8	114,5	110,2	106	101,9	97,9	94,2	90,6	87,4	84,3	81,4	78,6	76,1	73,6	71,1
Guinea	170,2	162,9	155,8	149	142,7	136,7	131,2	125,9	121	116,3	111,9	107,7	104	100,4	97
Guinea-Bissau	177,5	171,5	165,3	159	152,6	146,2	139,9	133,6	127,6	121,6	115,9	110,4	105,2	100,5	96,2
Haiti	104,8	101,3	98,1	95,1	92,4	90	87,7	85,5	83,3	81,2	208,8	77,2	75,2	73,1	71
Severní Korea	60	52	44,6	38,7	34,7	32,7	32,2	32,4	32,4	32,1	31,3	30,1	28,7	27,4	26,1
Libérie	181,8	169,7	157,6	145,9	134,8	124,7	115,7	107,8	100,9	94,7	89,3	84,5	80,3	76,3	72,9
Madagaskar	109,2	103,1	97,2	91,5	85,9	80,6	75,4	70,8	66,7	63,3	60,3	57,8	55,5	53,4	51,5
Malawi	174,4	161,7	148	135,2	124,6	116,2	109,9	104,9	100	95,4	90,9	84,5	77,3	71,3	66,9
Mali	219,6	211,2	201,8	191,8	181,7	171,8	162,9	155,1	148,3	142	136,6	131,7	127	122,7	118,3
Mosambik	171,1	162,5	154,5	147,1	140,2	133,8	127,8	120,1	113,6	107,6	102,8	97,5	90,9	85,6	81,2
Nepál	80,6	75,9	71,5	67,4	63,5	60	56,6	53,6	50,7	48	45,4	43,1	40,9	39	37,4
Niger	227,3	217,6	207	195,7	184,1	172,7	161,8	151,3	141,3	132,1	123,6	116,1	109,6	104,1	99,6
Rwanda	183,8	170,2	154,7	139,4	124,4	110,7	98,6	87,8	78,3	70,6	64,1	57,7	52,1	47,8	44,3
Sierra Leone	235,8	229,9	223,9	217,4	210,8	203,7	196,2	188	179,1	169,9	160,2	150,6	141,6	133,4	126,4
Somálsko	174,4	174,4	174,4	174,4	174,4	174,3	173,7	171,8	168,5	164,4	160,2	155,3	150,6	146,1	141,2
Jižní Súdán	182,3	173	163,8	155,2	147	139,3	132,1	125,7	120	115,2	110,9	106,7	102,8	99,2	95,6
Tanzánie	130,6	122,6	114,7	106,9	99,4	92,4	85,8	79,5	73,7	68,6	63,4	58,9	55,7	53,3	50,5
Togo	120,8	117,6	114,4	111,2	108,1	105,1	102,1	99,2	96,4	93,6	90,9	88,3	85,8	83,3	80,8
Uganda	148,4	141	132,8	124,2	115,6	107,4	99,7	92,5	85,9	80,1	75,2	69,8	64,1	60,3	56,9
Zimbabwe	105,8	105,6	105,1	104	103	101,9	100	98	95,4	92,9	89,5	85,6	78,5	74,5	72,3

Zdroj: The World Bank. [online]. The World Bank DataBank, 2015. [cit. 28.9.2015].

Dostupné z: <http://databank.worldbank.org/data/reports.aspx?source=millennium-development-goals>

Příloha L: Kompletní tabulka s daty pro 5. cíl

Název země	Roky														
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Afghánistán	1 100	1 050	996	941	881	821	776	724	676	631	584	536	496	459	425
Benin	572	561	549	538	523	502	494	481	469	457	446	436	429	422	414
Burkina Faso	547	530	516	500	482	468	457	447	436	428	417	408	398	389	379
Burundi	954	919	898	883	873	863	856	849	838	824	808	796	780	760	737
Kambodža	484	441	402	367	341	315	284	257	237	217	202	188	178	173	167
Středoafriická republika	1 200	1 190	1 170	1 150	1 110	1 060	1 020	992	963	941	909	888	876	873	872
Čad	1 370	1 360	1 310	1 260	1 220	1 170	1 130	1 100	1 070	1 070	1 040	984	931	901	881
Komory	499	484	471	458	447	436	426	415	407	396	388	388	376	365	354
Dem, Republika Kongo	874	853	830	808	793	787	789	803	792	793	794	777	771	746	717
Eritrea	733	700	669	647	627	619	615	619	614	599	579	561	540	533	524
Etiopie	897	871	846	814	780	743	698	654	608	566	523	482	447	410	378
Gambie	887	869	854	841	822	807	798	789	774	767	753	753	741	730	719
Guinea	976	973	961	928	882	831	791	770	743	731	720	711	695	695	688
Guinea-Bissau	800	799	793	775	745	714	679	643	614	587	570	563	553	554	553
Haiti	505	492	482	479	472	459	452	442	424	408	389	369	372	370	367
Severní Korea	128	121	114	109	106	105	104	104	103	100	97	95	91	87	85
Libérie	1 270	1 260	1 250	1 200	1 110	1 020	935	890	851	829	811	798	787	762	741
Madagaskar	536	531	527	522	519	508	495	482	468	453	436	420	402	384	369
Malawi	890	868	839	783	699	648	614	613	629	633	629	618	624	636	638
Mali	834	805	777	754	735	714	707	697	674	652	630	617	617	610	601
Mosambik	915	875	840	804	783	762	741	716	682	646	619	596	563	528	506
Nepál	548	527	505	482	461	444	425	406	386	368	349	328	308	291	275
Niger	794	786	774	757	738	723	711	699	679	661	657	635	619	596	574
Rwanda	1 020	946	870	770	662	567	534	495	452	411	381	361	336	318	304
Sierra Leone	2 650	2 530	2 390	2 270	2 110	1 990	1 880	1 800	1 730	1 680	1 630	1 580	1 510	1 460	1 410
Somálsko	1 080	1 050	1 020	1 999	1 971	1 939	1 911	1 885	1 865	1 846	1 820	1 808	1 791	1 775	1 753
Jižní Súdán	1 310	1 270	1 230	1 190	1 150	1 090	1 030	971	928	886	876	869	857	841	823
Tanzánie	842	813	777	747	717	687	652	608	566	542	514	483	464	438	418
Togo	491	474	459	446	434	427	427	416	402	395	393	396	391	386	378
Uganda	620	601	576	558	536	504	481	469	451	432	420	408	395	372	356
Zimbabwe	590	621	642	657	648	629	600	564	533	485	446	409	379	369	401

Zdroj: The World Bank. [online]. The World Bank DataBank, 2015. [cit. 28.9.2015].

Dostupné z: <http://databank.worldbank.org/data/reports.aspx?source=millennium-development-goals>

Příloha M: Kompletní tabulka s daty pro 6. cíl

Název země	Roky														
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Afghánistán	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Benin	1,4	1,4	1,4	1,4	1,3	1,3	1,3	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,1
Burkina Faso	2,4	2,2	1,9	1,7	1,6	1,4	1,3	1,2	1,2	1,1	1,1	1,0	1,0	1,0	0,9
Burundi	3,3	3,2	3,1	2,9	2,7	2,5	2,3	2,1	1,9	1,7	1,6	1,4	1,3	1,2	1,1
Kambodža	1,7	1,6	1,5	1,3	1,2	1,1	1,0	1,0	0,9	0,9	0,8	0,8	0,7	0,7	0,6
Středoafriická republika	9,6	9,2	8,7	8,1	7,6	7,0	6,5	6,1	5,7	5,4	5,2	4,9	4,7	4,5	4,3
Čad	3,3	3,4	3,5	3,5	3,5	3,5	3,4	3,3	3,2	3,1	3,0	2,9	2,8	2,6	2,5
Komory
Dem. Republika Kongo	1,7	1,6	1,6	1,5	1,5	1,4	1,4	1,3	1,3	1,2	1,2	1,2	1,1	1,1	1,0
Eritrea	1,8	1,7	1,6	1,5	1,4	1,3	1,2	1,1	1,0	0,9	0,9	0,8	0,8	0,7	0,7
Etiopie	3,2	3,1	2,8	2,6	2,4	2,1	1,9	1,7	1,6	1,5	1,4	1,3	1,3	1,2	1,2
Gambie	1,5	1,7	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,0	2,0	1,9	1,9	1,8
Guinea	1,9	1,9	1,8	1,8	1,7	1,7	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
Guinea-Bissau	2,2	2,5	2,8	3,0	3,3	3,5	3,6	3,7	3,8	3,9	3,9	3,9	3,8	3,8	3,7
Haiti	3,2	3,1	2,9	2,8	2,6	2,4	2,3	2,2	2,2	2,1	2,1	2,0	2,0	2,0	1,9
Severní Korea
Libérie	2,3	2,3	2,3	2,3	2,2	2,1	1,9	1,8	1,7	1,6	1,5	1,4	1,3	1,2	1,2
Madagaskar	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3
Malawi	16,6	16,3	15,9	15,3	14,7	14,1	13,5	13,0	12,5	12,1	11,7	11,3	10,9	10,5	10,0
Mali	1,8	1,7	1,6	1,5	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Mosambik	8,9	9,7	10,3	10,8	11,2	11,4	11,5	11,5	11,4	11,3	11,2	11,0	10,9	10,7	10,6
Nepál	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2
Niger	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,1	1,0	1,0	0,9	0,8	0,7	0,7	0,6	0,5	0,5
Rwanda	5,3	5,0	4,6	4,3	3,9	3,7	3,5	3,4	3,3	3,2	3,1	3,0	3,0	2,9	2,8
Sierra Leone	1,0	1,1	1,3	1,4	1,6	1,6	1,7	1,7	1,7	1,7	1,6	1,6	1,5	1,5	1,4
Somálsko	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5
Jižní Súdán	2,1	2,3	2,4	2,6	2,7	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8	2,7	2,7
Tanzánie	7,9	7,8	7,6	7,4	7,2	7,0	6,8	6,6	6,4	6,2	6,1	5,9	5,7	5,5	5,3
Togo	3,5	3,5	3,6	3,5	3,4	3,4	3,3	3,2	3,0	2,9	2,8	2,7	2,6	2,5	2,4
Uganda	7,4	6,9	6,6	6,4	6,3	6,3	6,4	6,5	6,6	6,8	6,9	7,1	7,2	7,2	7,3
Zimbabwe	28,4	27,2	25,9	24,5	23,1	21,8	20,7	19,7	18,9	18,4	18,0	17,7	17,4	17,0	16,7

Zdroj: The World Bank. [online]. The World Bank DataBank, 2015. [cit. 28.9.2015].

Dostupné z: <http://databank.worldbank.org/data/reports.aspx?source=millennium-development-goals>

Příloha N: Kompletní tabulka s daty pro 7. cíl

Název země	Roky													
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Afghánistán	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1
Benin	44,9	44,4	44,0	43,6	43,1	42,7	42,2	41,8	41,3	40,9	40,4	40,0	39,6	39,1
Burkina Faso	22,8	22,6	22,4	22,2	22,0	21,7	21,5	21,3	21,1	20,9	20,6	20,4	20,2	20,0
Burundi	7,7	7,6	7,4	7,3	7,2	7,0	7,6	8,2	8,7	9,3	9,9	10,0	10,2	10,4
Kambodža	65,4	64,5	63,6	62,6	61,7	60,8	60,1	59,3	58,6	57,9	57,2	56,5	55,7	55,0
Středoafriická republika	36,0	35,9	35,9	35,9	35,9	35,8	35,8	35,8	35,8	35,7	35,7	35,7	35,7	35,6
Čad	5,0	5,0	5,0	4,9	4,9	4,9	4,8	4,7	4,6	4,5	4,4	4,3	4,2	4,1
Komory	24,2	23,0	23,5	23,2	22,9	22,6	22,2	21,9	21,6	21,3	21,0	20,7	20,5	20,3
Dem. Republika Kongo	69,4	69,2	69,1	69,0	68,8	68,7	68,5	68,4	68,3	68,1	68,0	67,9	67,7	67,6
Eritrea	15,6	15,6	15,5	15,5	15,4	15,4	15,3	15,3	15,3	15,2	15,2	15,1	15,1	15,0
Etiopie	13,7	13,6	13,4	13,3	13,1	13,0	12,9	12,7	12,6	12,4	12,3	12,3	12,4	12,4
Gambie	45,6	45,8	45,9	46,1	46,3	46,5	46,7	46,9	47,1	47,3	47,4	47,6	47,7	47,9
Guinea	28,1	28,0	27,8	27,7	27,5	27,4	27,2	27,1	26,9	26,8	26,6	26,5	26,3	26,2
Guinea-Bissau	75,4	75,0	74,7	74,4	74,0	73,7	73,3	73,0	72,6	72,3	71,9	71,6	71,2	70,8
Haiti	4,0	3,9	3,9	3,9	3,8	3,8	3,8	3,8	3,7	3,7	3,7	3,6	3,6	3,6
Severní Korea	57,6	56,5	55,5	54,4	53,4	52,3	51,3	50,2	49,2	48,1	47,1	46,0	44,9	43,9
Libérie	48,1	47,7	47,4	47,1	46,8	46,5	46,2	45,9	45,6	45,3	44,9	44,6	44,3	44,0
Madagaskar	22,4	22,3	22,3	22,2	22,1	22,1	22,0	21,9	21,8	21,7	21,6	21,5	21,5	21,5
Malawi	37,8	37,5	37,1	36,8	36,4	36,1	35,7	35,4	35,0	34,7	34,3	34,1	34,0	33,8
Mali	4,8	4,8	4,7	4,6	4,6	4,5	4,4	4,4	4,3	4,3	4,2	4,1	4,1	4,0
Mosambik	52,4	52,1	51,8	51,5	51,2	51,0	50,7	50,4	50,1	49,8	49,6	49,3	49,0	48,8
Nepál	27,2	26,8	26,5	26,1	25,7	25,4	25,4	25,4	25,4	25,4	25,4	25,4	25,4	25,4
Niger	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0,9	0,9	0,9
Rwanda	13,9	14,3	14,6	14,9	15,3	15,6	16,1	16,6	17,1	17,6	18,1	18,4	18,6	18,9
Sierra Leone	40,5	40,2	39,9	39,7	39,4	39,1	38,9	38,6	38,3	38,0	37,8	38,6	39,5	40,4
Somálsko	12,0	11,9	11,7	11,6	11,5	11,4	11,2	11,1	11,0	10,9	10,8	10,6	10,5	10,4
Jižní Súdán	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„
Tanzánie	58,6	58,2	57,7	57,3	56,8	56,4	55,9	55,5	55,0	54,5	54,1	53,7	53,3	52,8
Togo	8,9	8,6	8,2	7,8	7,5	7,1	6,7	6,4	6,0	5,6	5,3	4,9	4,5	4,2
Uganda	19,4	18,9	18,5	18,0	17,6	17,2	16,5	15,8	15,1	14,5	13,7	13,1	12,4	11,7
Zimbabwe	48,8	48,0	47,2	46,3	45,5	44,6	43,8	42,9	42,1	41,2	40,4	39,6	38,8	38,0

Zdroj: The World Bank. [online]. The World Bank DataBank, 2015. [cit. 28.9.2015].

Dostupné z: <http://databank.worldbank.org/data/reports.aspx?source=millennium-development-goals>

Příloha O: Kompletní tabulka s daty pro 8. cíl

Název země	Roky													
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Afghánistán	6,6	19,2	59	68,9	96,2	114,1	115,5	188,4	180,4	225	226,3	236,5	225,5	172,4
Benin	35	38,7	29,5	39,1	49,7	42,4	47,3	54,5	71,5	73,8	72,5	70,6	50,9	63,2
Burkina Faso	15,5	34	35,8	42,7	49,3	51,7	65,2	66,8	68,3	71,7	68,4	62,2	70,4	61,4
Burundi	14	20,3	24,4	31,4	48,5	46,8	53,6	57,5	60,6	62,9	68,2	60,3	53,1	53,8
Kambodža	32,4	33,7	38,2	40,1	36,9	40,1	39,1	49,1	53,3	51	51,1	54,2	54,3	53,2
Středoafriická republika	20,7	20,6	16	13,4	28,2	22,4	33,1	43,1	61,5	56,7	60	60,6	50,2	41
Čad	15,8	21,9	25,6	27,2	34,9	38,4	27,9	33,6	38,2	49,3	41,5	38,1	38,4	31,1
Komory	35,4	50,9	49,6	43	45	38	51,7	71,1	64,1	75,7	98,4	74	95,7	111,4
Dem. Republika Kongo	3,8	5,1	23,7	106,3	36,6	34,8	39,5	23,7	30	39	56,1	86,6	43,5	38,1
Eritrea	44,9	69,2	52,7	70,9	56,8	71,9	25	30,4	26,7	25,9	28	21,9	21,8	13,2
Etiopie	10,4	16,2	18,9	22,6	24,7	25,3	26	31,8	40,3	45	40,5	39,6	35,6	40,7
Gambie	40,4	41,7	50,2	46,7	43,7	42,1	50,6	63,6	59,5	78,3	71,5	77,9	77,5	59,9
Guinea	17,5	32,5	28,1	27,6	29,7	20,7	17,3	22,7	31,8	20,2	20	18,3	29,7	42,5
Guinea-Bissau	63,7	46,6	45,1	110,6	54,9	46,5	59,9	82,4	88,2	94,5	79	73,7	47,4	60,8
Haiti	24,2	19,5	17,6	23,7	32,7	46	61,9	73,7	94,6	114,7	309,7	170,5	125,3	113,5
Severní Korea	3,2	5,1	11,4	5,6	6,8	3,7	2,3	4,1	8,5	2,7	3,2	4,8	4	4,4
Libérie	23,3	12,8	18	34,2	67	68	76,9	199,1	340,6	134,1	358	187,5	136,3	124,4
Madagaskar	20,3	22,8	22,3	31,7	71,1	49,9	41,5	46,2	42,3	21,7	22,3	20,4	17	21,8
Malawi	39,4	35,2	31,7	42,3	40,2	44,4	54,3	54,2	65,3	52,9	68,1	51,7	73,8	68,8
Mali	28,1	33,3	39,1	49,8	50,8	60,4	70,2	80	73,4	72,7	77,8	88,8	67,4	90,9
Mosambik	49,6	51,1	114,9	52,7	60,8	61,7	75,9	80,1	87,7	86,1	81,4	84,8	83,2	89,6
Nepál	16,7	16,5	14,2	19	17,1	16,8	20,5	23,2	26,5	32,2	30,5	32,6	28	31,3
Niger	19	22,7	25,4	39,2	43,1	39,6	39,8	38,3	41,5	30,7	46,8	39,3	52,6	43,4
Rwanda	38,3	34,8	40,4	36,7	53	61,2	62,4	72,8	91,3	88,7	95,3	113,4	76,7	91,8
Sierra Leone	43,6	77,9	85,3	71,5	76,4	66,4	72	101,5	68,4	79,5	81,2	72,5	74,1	72,8
Somálsko	13,8	19,6	19,5	21,9	24,4	28,4	45,6	44,2	83,8	70,5	51,6	110,6	98	94,5
Jižní Súdán	104,8	145,6	128,1
Tanzánie	31,3	36,5	35,5	46,9	46,9	38,6	47,2	68,6	55	67,2	65,8	52,8	59,3	69,6
Togo	14,3	9,2	10	9,5	12	14,9	141	21	55,1	81,1	64,1	83,9	36,3	32,4
Uganda	35,1	32,8	28	37,2	43,8	41,5	53,4	56,5	51,7	54,3	50,7	44,9	45,5	45
Zimbabwe	14	12,8	15,7	14,8	14,7	29,3	21,9	37,5	47,9	57,1	56	53,6	73	57,3

Zdroj: The World Bank. [online]. The World Bank DataBank, 2015. [cit. 28.9.2015].

Dostupné z: <http://databank.worldbank.org/data/reports.aspx?source=millennium-development-goals>

Abstrakt

Kašparová, Kamila. „*Rozvojové země v kontextu globálních problémů a proměna jejich makroekonomických ukazatelů v období "rozvojových cílů tisíciletí"*“. Bakalářská práce. Plzeň: Fakulta ekonomická, ZČU v Plzni, 101 s., 2016

Klíčová slova: Globální problémy, rozvojové země, rozvojové cíle tisíciletí, cíle udržitelného rozvoje.

Výše uvedená práce se zabývá vyhodnocováním dat Rozvojových cílů tisíciletí. K porovnávání byla určena data z roku 2000, cílový rok se lišil dle jejich dostupnosti. Kvůli časovému rozdílu deseti let se výsledky z OSN od výsledků této práce budou lišit. Hlavní metodou bylo porovnávání dat. Mezi nízko-příjmovými státy, které byly objektem zkoumání, nejlépe dopadla Rwanda, další byly Burundi a Kambodža. Nejhůře dopadly země Guinea-Bissau, Jižní Súdán, Komory, Mosambik, Severní Korea. Většině států se podařilo zvrátit šíření HIV/AIDS, naopak žádná země nedokázala snížit mateřskou úmrtnost o $\frac{3}{4}$. Celkově více než $\frac{2}{3}$ států nízkopříjmových zemí se staly v plnění cílů neúspěšné. Na výsledky práce lze za patnáct let navázat vyhodnocováním Cílů udržitelného rozvoje, končící rokem 2030. Byl by tak monitorovaný úsek třiceti let v řadě a výsledky snah celého světa by byly lépe pozorovatelné.

Klíčová slova: Globální problémy, rozvojové země, rozvojové cíle tisíciletí, cíle udržitelného rozvoje.

Abstract

Kašparová, Kamila. „*Developing countries in the context of global issues and transformation of their macroeconomic indicators in "Millennium Development Goals" period.*“ Pilsen Faculty of Economics, University of West Bohemia in Pilsen, p.101, 2016

Keywords: Global problems, developing countries, Millennium Development Goals, Sustainable Development Goals

The bachelor thesis is focusing on evaluation of data from Millennium Development Goals. The basis for data was set to 2000 year and the aiming goal vary due to their availability. The results from OSN are different compare to research results due to time difference. The main method in the bachelor thesis was data observing. The object of the research were low-income countries where the best position got Rwanda, Burundi and Cambodia. On the other side of scale were Guinea-Bissau, South Sudan, Comoros, Mozambique and the North Korea. Nearly all developing countries were able to reduce spreading of HIV/AIDS on the second hand the infant mortality was not even reduced for $\frac{3}{4}$. Overall more than $\frac{23}{100}$ of low-income countries fail at fulfilling set goals. It is possible to continue with researched data for project Sustainable Development Goals finishing in 2030. Results of the World effort of 30 years would be better observed.